

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2020 - 2022

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT	5
1.1. Taloussuunnittelun 2020 lähtökohdat	5
1.1.1. Talousarvion perusteet	5
1.1.2. Yleinen talouskehitys.....	6
1.1.3. Kuntatalouden tilanne	8
1.1.4. Taloudellinen tilanne Äänekoskella	12
1.1.5. Väestö	14
1.1.6. Työllisyys.....	16
1.1.7. Henkilöstömuutokset vuoden 2020 talousarviossa	16
1.2. Äänekosken kaupunkistrategia	19
1.3. Konsernitavoitteet	21
1.3.1. Yleistä	21
1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet	21
1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet	21
2. TULOSLASKELMA	23
2.1. Yleistä tuloslaskelmasta.....	23
2.2. Tuloslaskelma	23
2.2.1. Toimintatuotot	24
2.2.2. Toimintakulut	25
2.2.3. Toimintakate	26
2.2.4. Verotulot.....	26
2.2.5. Valtionosuudet	26
2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut	28
2.2.7. Vuosikate	28
2.2.8. Poistot.....	30
2.2.9. Tilikauden tulos.....	30
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	31
3.1. Tuloskortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)	32
3.1.1. Asiakas	32
3.1.2. Talous	34
3.1.3. Prosessit.....	35
3.1.4. Henkilöstö	36
3.2. Tarkastuslautakunta	36
3.3. Kaupunginhallitus.....	37
3.3.1. Toiminta-ajatus	37
3.3.2. Talousarvio 2020.....	37
3.3.3. Henkilöstö	37
3.3.4. Hallintopalvelut.....	38
3.3.5. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut	38

3.3.6.	Henkilöstöpalvelut.....	38
3.3.7.	Elinvoimayksikkö.....	39
3.3.8.	Maankäyttö.....	42
3.3.9.	Muu toiminta.....	43
3.4.	Perusturvalautakunta.....	43
3.4.1.	Toiminta-ajatus.....	43
3.4.2.	Talousarvio 2020.....	43
3.4.3.	Henkilöstö.....	43
3.4.4.	Hallinto.....	44
3.4.5.	Terveyspalvelut.....	44
3.4.6.	Sosiaalityö.....	50
3.4.7.	Arjen tuki.....	54
3.5.	Kasvun ja oppimisen lautakunta.....	61
3.5.1.	Toiminta-ajatus.....	61
3.5.2.	Talousarvio 2020.....	61
3.5.3.	Henkilöstö.....	61
3.5.4.	Lasten ja perheiden palvelut.....	61
3.5.5.	Opetuspalvelut.....	65
3.5.6.	Nuorisopalvelut.....	68
3.6.	Tekninen lautakunta.....	70
3.6.1.	Toiminta-ajatus.....	70
3.6.2.	Talousarvio 2020.....	70
3.6.3.	Henkilöstö.....	71
3.6.4.	Kaupunkirakennepalvelut.....	71
3.6.5.	Ruokapalvelut.....	73
3.6.6.	Pelastustoimi.....	74
3.7.	Ympäristölautakunta.....	75
3.7.1.	Toiminta-ajatus.....	75
3.7.2.	Talousarvio 2020.....	75
3.7.3.	Henkilöstö.....	75
3.7.4.	Ympäristövalvonta.....	75
3.7.5.	Ympäristöterveydenhuolto.....	77
3.7.6.	Maaseutuasiat.....	78
3.8.	Vapaa-aikalautakunta.....	78
3.8.1.	Toiminta-ajatus.....	78
3.8.2.	Talousarvio 2020.....	78
3.8.3.	Henkilöstö.....	78
3.8.4.	Vapaa-aikapalvelut.....	79
4.	INVESTOINTISUUNNITELMA.....	83
4.1.	Investointisuunnitelma (Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, irtain omaisuus, sijoitukset ja hankkeet).....	84

4.2.	Investointisuunnitelma (Talonrakennus)	84
4.3.	Investointisuunnitelma (Liikenneväylät, puistot, yleiset alueet, sillat, satamat ja laiturit sekä muut maanrakennushankkeet)	85
4.4.	Investointitulot ja investointimenot yhteensä	85
4.5.	Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet	85
5.	RAHOITUSSUUNNITELMA	86
5.1.	Toiminnan ja investointien rahavirta	87
5.1.1.	Toiminnan rahavirta	87
5.1.2.	Investointien rahavirta	87
5.2.	Rahoituksen rahavirta	87
5.2.1.	Antolainauksen muutokset	87
5.2.2.	Lainakannan muutokset	87
5.2.3.	Oman pääoman muutokset	87
5.2.4.	Muut maksuvalmiuden muutokset	88
6.	TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022	89
6.1.	Yleistä	89
6.2.	Taloussuunnitelman perusteet	89
7.	TALOUSARVIO 2020 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	91
7.1.	Talousarvion sitovuus	91
7.2.	Talousarviomuutokset	91
7.3.	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	91
7.4.	Tuloslaskelma	91
7.5.	Rahoituslaskelma	92
7.6.	Käyttösuunnitelmat	92
7.7.	Erityiset rajoitukset	92
7.7.1.	Henkilöstö	92
7.7.2.	Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen	92
7.7.3.	Muut rahoitusmenot	92
7.7.4.	Investoinnit	92
7.7.5.	Investointien rahoitusosuudet	93
7.8.	Raportointi	93
8.	LIITTEET	94
8.1.	Tuloslaskelma 2020, ulkoinen/sisäinen	94
8.2.	Käyttötalousosa lautakunnittain 2020, ulkoinen/sisäinen	95

1. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET JA LÄHTÖKOHDAT

1.1. Taloussuunnittelun 2020 lähtökohdat

1.1.1. Talousarvion perusteet

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Äänekosken kaupungissa taloussuunnitelmakausi on kolme vuotta, josta ensimmäinen vuosi on sitova talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuuston nähden sitovia eriä. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntakonsernit ovat voineet vuodesta 2017 lukien päätyä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia koskevaan arviointimenettelyyn (ns. kriisikuntamenettely).

Kuntalain 118 §:ää koskien erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksiä on tarkennettu ja laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määrääjässä
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden TAI
- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:
 1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin

kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;

3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä Äänekosken kuntakonsernin vuosikate oli positiivinen ja kunnan konsernitaseessa on kertynyt yli jäämää 1 155 euroa

asukasta kohden, joten nämä eivät ylittäneet laissa sallittuja raja-arvoja. Neljästä arviointikriteeristön raja-arvosta täyttyi kaksi, eli kunnan tuloveroprosentin ero keskiarvoon oli 1,66 % (raja-arvo alle 1,00 %) ja kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 96,2 % (raja-arvo alle 50 %).

Seuraavassa taulukossa on tarkasteltu arviointikriteeristön tunnuslukujen täytyminen vuosina 2014-2018. Tunnuslukujen perusteella Äänekosken kaupungin osalta arviointimenettelyä ei tarvitse käynnistää.

KRIISIKUNTAKRITEERIT

Kriisikuntakriteerit	2014	2015	2016	2017	2018
Asukasluku 31.12.	19 909	19 646	19 374	19 144	18 851
Konsernilla negatiivinen vuosikate	● 14 350 121	● 16 113 440	● 21 649 081	● 27 453 119	● 14 665 316
Tuloveroprosentti 1,0 % suurempi kuin kuntien ka	● 1,26	● 1,68	● 1,65	● 1,60	● 1,66
Konsernin laina/asukas 50 % enemmän kuin kuntien ka	● 27,9 %	● 25,7 %	● 18,1 %	● 16,6 %	● 22,0 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus > 50 %	● 93,1 %	● 93,8 %	● 86,8 %	● 85,3 %	● 96,2 %
Konsernilla alijäämää edellisessä tilinpäätöksessä yli 500 e/asukas ja uusimmassa tp:ssä yli 1.000 e/asukas	● -1 167	● 52	● 477	● 1 131	● 1 155

1.1.2. Yleinen talouskehitys

Maailmantalouden kasvu hidastuu vuonna 2019 kauppakonflikteihin liittyvän epävarmuuden takia. Jo ensi vuonna kasvu elpyy pitkälti euroalueen, mutta myös monien kehittyvien talouksien vetämänä. Maailmankaupan kasvu on hitainta vuonna 2019, mutta sekin elpyy ensi vuodesta lähtien.

Euroalueella talousnäkyviä varjostaa tänä vuonna nopeasti hidastunut talouskasvu Saksassa. Kuitenkin näkymien odotetaan kirkastuvan ensi vuonna. Suhteellisen vahvana pysytellyt palveluiden kysyntä tukee elpymistä. Yhdysvaltojen talouden kasvu on ollut nopeaa vahvan kotimaisen kysynnän ja työllisyyden vetämänä.

Ison-Britannian talousnäkyvien keskeinen kysymys on ero Euroopan Unionista. Pidempään jatkunut epävarmuus on vähentänyt investointitoimintaa. Perusnäkyvän mukaan Iso-Britannia eroaa EU:sta järjestäytyneesti yhteisesti neuvotellun sopimuksen mukaisesti.

Raakaöljyn hinta on pysytellyt melko matalana huolimatta Persianlahden jännittyneestä tilanteesta ja sen oletetaan kasvavan maltillisesti lähi vuosina.

Lyhyiden markkinakorkojen ja valtionlainojen korkoympäristö on muuttunut kuluvan vuoden aikana perusteellisesti. Markkinakorot ovat painuneet yhä syvemmälle nollan alapuolelle, ja yhä useamman valtion pitkäaikaisten lainojen korot ovat nekin kääntyneet negatiiviseksi. Korkojen odotetaan kuitenkin nousevan hienoisesti lähivuosina.

Talouskehityksen riskit ovat kasvaneet viime kuukausina. Kauppakonfliktin syveneminen on keskeisin maailmantalouden näkyviä varjostava riski, jota lisää vielä mahdollinen kilpailullinen valuuttaturssien heikentäminen. Saksan vajoaminen taantumaan lykkäisi Euroopan talouden toipumista myöhemmäksi. Ison-Britannian lähtö EU:sta ilman sopimusta johtaisi väliaikaisesti häiriöihin tavara- ja palvelukaupassa ja heikentäisi monen muunkin EU-maan talousnäkyviä.

Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppakonfliktin odotettua nopeampi ratkeaminen olisi merkittävin myönteinen riski maailmantalouden perusnäkyville.

SUOMEN TALOUS

Taloukasvu jatkuu kotimaisen kysynnän tukeamana. Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Suomen vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti vuonna 2019. Suomen tärkeimmistä vientimarkkinoista Saksan talouden näkymät ovat heikot. Vientiteollisuuden näkymät eivät ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavara viennin kasvu jää vaatimattomaksi muilla toimialoilla paitsi meriteollisuudessa.

Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ripeänä vuonna 2019, sillä kotitalouksien käytävissä olevien reaalityulojen kasvu on lähes 2 %. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen.

Työllisten määrä nousee 0,9 % vuonna 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoitaan nousevan 72,5 prosenttiin.

Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee myös vuonna 2019. Ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,5 %.

Vuonna 2019 sopimuskorotukset nousevat ja niiden päälle tulevien palkkaliukumien ennakoitaan kasvavan nimellisansioiden noustessa 2,7 %. Työllisyyden yhä kasvaessa koko talouden palkkasumman ennakoitaan kasvavan tänä vuonna 3,7 %.

Ennuste vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Ansiotason kehityksen myötä palveluiden hintojen odotetaan kasvavan viime vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, jonka seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin.

Vuonna 2020 taloukasvu hidastuu 1,0 prosenttiin. Viennin kasvu jatkuu maltillisella uralla seuraten vientikysynnän kehitystä. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Suhdanneherkät talonrakennusinvestoinnit ovat lähinnä teollisuusrakennusinvestointien ja julkisten palvelurakennusinvestointien kasvun varassa. Osassa suunniteltuja suurhankkeita aikataulut ovat jonkin verran myöhentyneet. Julkiset investoinnit suuntautuvat pääsääntöisesti rakentamiseen syrjäyttäen jonkin verran näiden alojen yksityisiä investointeja. Investointien kasvu jäänee vaatimattomaksi ja investointien osuus BKT:sta laskee.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästämisasteen palautuessa hitaasti kohti normaalimpaa tasoaan. Reaalityulojen kasvu säilyy vakaana ansiotason nousun jatkuessa ja inflaation kiihtyessä maltillisesti. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta.

Taloukasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita.

Vuonna 2021 BKT kasvaa 0,9 %. Tuotannollisten investointien näkymät ovat pidemmällä ajalla varsin valoisat. Suomen taloudessa on valmisteilla monia suuria miljardin euron hankkeita.

Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti lähivuosina. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2020 ja 0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2021. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutus-kysyntä kasvaa tasaisesti.

Työttömyysasteen laskiessa ansiotason nousun arvioidaan lähestyvän lähivuosina 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Julkinen talous on rakenteellisesti alijäämäinen. Hyvä suhdannetilanne ja julkista taloutta vahvistavat sopeutustoimet ovat kohentaneet julkisen talouden rahoitusasemaa viime vuodet, mutta eivät ole poistaneet alijäämää. Koko korkeasuhdanteen ajan julkisen talouden menot ovat pysyneet tuloja suurempina.

Arvioiden mukaan julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa lähivuosina.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeneseen pysyy vuosikymmenen vaihteeseen saakka aivan 60 prosentin tuntumassa, mutta kääntyy sen jälkeen kasvuun. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

1.1.3. Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtion syksyllä 2019 julkaisemaan kuntatalousohjelmaan.

Kuntien talous heikkeni vuonna 2018 selvästi. Toimintamenojen kasvu oli selvästi edellisvuotta voimakkaampaa, toimintakate ja vuosikate heikkenivät, ja kuntien lainakanta lähti jälleen kasvuun.

Kuntien toimintakate heikkeni 3,5 prosenttia ja verorahoitus heikkeni 0,5 prosenttia. Toimintakatteen heikentyminen olisi ollut vielä voimakkaampaa ilman toimintatulojen kasvua. Toimintakatteen heikentymiseen vaikutti erityisesti toimintakulujen kasvu. Kuntien toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 1,2 mrd. euroa, josta yli 1 mrd. euroa oli palvelujen ostojen kasvua. Henkilöstökulut kasvoivat reilut 0,1 mrd. euroa. Henkilöstökulujen kasvu selittyy erityisesti kunta-alan sopimuskorotuksilla, mutta kulujen kasvua hillitsi kilpailukyky sopimuksen myötä pienentyneet henkilösivukulut sekä henkilöstömäärän väheneminen edellisestä vuodesta. Henkilöstöä siirtyi sosiaali- ja terveystalouden tehtävien siirtojen myötä useasta kunnasta kuntayhtymiin, mikä osaltaan selittää kuntien palveluiden ostojen kasvua.

Kuntien verotulot olivat 22,3 mrd. euroa vuonna 2018. Kuntien verokertymää pienensi 0,5 prosenttia vuoden 2017 verovelvollisille vuoden 2018 joulukuussa maksetut odottamattoman suuret ennakonpalautukset sekä vuonna 2017 sovellettujen veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu. Yhteisöverokertymä laski 1,2 prosenttia ja tuloverokertymä 0,9 prosenttia, mutta kiinteistöveron kertymä kasvoi 4,1 prosenttia edellisvuodesta.

Kuntien käyttötalouden valtionosuudet olivat noin 8,5 mrd. euroa ja ne laskivat noin 50 milj. euroa edellisestä tilikaudesta. Valtionosuuden vähenemiseen vaikuttivat eniten kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen kasvu sekä valtion ja

lyhyen ajan suurin riski on asuinrakennusinvestointien ennustettua nopeampi lasku. Pidemmällä ajalla suurhankkeiden merkitys riskitekijänä korostuu. Ilman suurhankkeita investointien kasvu tulisi olemaan huomattavan paljon heikompi.

(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, syyskuu 2019)

kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus. Valtionosuutta kasvattivat vuoden 2017 tasoon verrattuna muun muassa kuntien verotulojen vähenemisen kompensatio sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos.

Kuntien vuosikate oli noin 2,1 mrd. euroa. Vuosikate heikkeni noin 1,2 mrd. euroa vuodesta 2017. Vuosikate ei aivan riittänyt kattamaan poistoja, ja myös nettoinvestoinnit ylittivät vuosikatteen yli 700 milj. eurolla.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä nousi huomattavasti. Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 43, kun vuotta aikaisemmin vuosikate oli negatiivinen vain 4 kunnalla. Negatiivisen vuosikatteen kunnista 28 oli alle 6 000 asukkaan kuntia.

Yhteensä 202 kunnassa vuosikate ei vuonna 2018 riittänyt kattamaan poistoja, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli 53 ja vuonna 2016 yhteensä 100. Vuosikate-poistot -mittarilla kunnista ainoastaan noin 32 prosenttia oli taloudeltaan tasapainossa, eli vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Edellisvuonna samalla mittarilla tarkasteltuna 82 prosenttia kunnista oli taloudeltaan tasapainossa.

Kuntien investointimenot nousivat viime vuosien korkeimmalle tasolle. Ne olivat 2,8 mrd. euroa vuonna 2018, kun edellisvuonna ne olivat noin 2,4 mrd. euroa. Investointeja kasvattivat erityisesti suuret liikennehankkeet sekä sosiaali- ja terveystoimeen, varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen liittyvät rakennushankkeet.

Kuntien lainakanta kääntyi vuonna 2018 uudelleen nousuun. Lainakanta kasvoi noin 600 milj. eurolla eli 3,7 prosenttia yhteensä noin 16,7 mrd. euroon eli 3 048 euroon/asukas.

Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntakonsernien vuoden 2018 tilinpäätöksissä. Kunta-

konsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni lähes 1,2 mrd. eurolla edellisvuoteen verrattuna. Vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuotta aikaisemmin se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Kuntakonsernien lainakanta oli vuoden 2018 lopussa noin 36 mrd. euroa eli 6 558 euroa/ asukas. Lainakanta kasvoi lähes 1,4 mrd. euroa eli noin 4 prosenttia.

Kuntien takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta vähenivät hieman vuonna 2018. Takaukset laskivat 8,56 mrd. eurosta 8,51 mrd. euroon. Tämän lisäksi takaukset muiden puolesta olivat 1,51 mrd. euroa ja pysyivät vuoden 2017 tasolla.

Kuntakonsernien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni merkittävästi 1,85 mrd. eurosta 0,45 mrd. euroon. Edellisten tilikausien yli-tai /alijäämät huomioiden konserneilla oli yhteenlaskettuna taseeseen kertynyttä ylijäämää noin 12,5 mrd. euroa (2 288 euroa/asukas). Vuoden 2018 tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen peräti 186 kuntakonsernilla (44 vuonna 2017).

Kunnat ovat voineet vuodesta 2017 lukien päätyä kuntakonsernien taloudellisten tunnuslukujen perusteella erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelyyn (ns. kriisikuntamenettely). Vuosien 2017 ja 2018 käytössä olevien konsernitilinpäätöstietojen perusteella arviointimenettelyn tunnusluvut täyttäviä kuntia oli viisi. Vuonna 2017 arviointimenettelyssä jo olleet Jämijärvi ja Teuva täyttävät edelleen

Valtionosuudet

Kuntien valtionavut ovat 11,6 mrd. euroa vuonna 2020, mikä on 8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Laskennalliset valtionosuudet ovat yhteensä 8,1 mrd. euroa eli 16 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2019 varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu siitä, että aiemmin kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyneet verotulomenetysten kompensatiot maksetaan jatkossa erilliseltä määrärahamomentilta, eikä niitä lueta enää valtionosuuksiksi. Mikäli veromenetysten kompensatiot otettaisiin edelleen mukaan, laskennallisten valtionosuuksien muutos olisi lähes 7 prosenttia vuoden 2019 varsinaiseen talousarvioon verrattuna.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

alijäämäkriteerin (yli -500 euroa/asukas ja yli -1 000 euroa/asukas). Uusina kuntina mukaan arviointimenettelyyn tulevat Honkajoki, Kyyjärvi ja Vehmaa, kaikki alijäämäkriteerin perusteella.

Kuntatalouden vuoden 2019 tilanne näyttää entistä synkemmältä. Tilastokeskuksen kuntatalouden neljännesvuositilaston mukaan toimintakateen heikkeneminen on jatkunut vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kuntatalouden kehitysarvion perusteella toimintamenojen kasvu jatkuu koko kehyskauden toimintatulojen kasvua ripeämpänä. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuntatalouden palvelutarvetta noin 0,5 prosenttia vuosittain. Työttömyysasteen laskiessa lisääntyessä kansantalouden ansiotason nousun arvioidaan kohoavan vajaan 3 prosentin tuntumaan lähivuosina, minkä arvioidaan heijastuvan myös kuntatalouteen menopaineena.

Myös investointimenot jatkavat kasvuaan, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten ja koulujen rakentaminen jatkuu vilkkaana.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020-2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9-2,7 mrd. euroa negatiivinen ilman uusia toimenpiteitä. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti.

Korkotaso on laskenut historiallisen matalalle tasolle, mutta sen odotetaan nousevan hieman keskipitkällä aikavälillä.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma, syksy 2019)

Kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen ehdotetaan 7 074 milj. euroa, joka on 1 654 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2019 varsinaisessa talousarviossa. Momentin loppusumman pienentyminen johtuu kuntien verotulomenetysten kompensatioiden siirrosta omalle momentilleen. Mikäli kompensatio otetaan huomioon, kasvaa peruspalvelujen valtionosuus vuodesta 2019 vuoteen 2020 noin 600 milj. euroa. Tämä kasvu ei kokonaisuudessaan vahvista kuntataloutta, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennyistä tai kustannusten kasvua.

Vuoden 2019 tasoon verrattuna valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykysovimuk-

seen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen. Valtion ja kuntien väliseen kustannusten jaon tarkistukseen liittyen valtionosuutta korotetaan 102 milj. euroa, ja indeksikorotus (2,4 %) lisää valtionosuutta noin 166 milj. euroa. Asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos lisää valtionosuutta hieman yli 18 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti uusina tai laajenevina tehtävinä esitetään subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden laajentamista, ryhmäkokojen pienentämistä varhaiskasvatuksessa, perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden tukemista sekä Vaasan keskussairaalan muuttamista laajan päivystyksen sairaalaksi. Lisäksi toteutetaan jo aiemmin päätetyt lastensuojelun jälkihuollon yläikärajan nosto 21 vuodesta 25 vuoteen ja A1-kielen opetuksen varhentaminen peruskoulussa. Kaikkiaan valtionosuutta korotetaan kuntien tehtävien lisäksi liittyen noin 36 milj. euroa.

Valtionosuudesta on tarkoitus käyttää 10 milj. euroa kuntien valtionosuuden harkinnanvaraiseen korottamiseen.

Valtionosuusprosentti vuodelle 2020 on 25,46. Se on 0,09 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2019. Muutos johtuu uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamisesta siten, että niiden valtionosuus on 100 prosenttia sekä siitä, että peruspalvelujen valtionosuusmomentilla olevista määrääkäsistä lisäyksistä ja vähennyksistä on viety kolme pysyväisluonteista vähennystä valtionosuusprosenttiin.

Kuntien verotulomenetysten kompensatiot ehdotetaan siirrettäväksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusmomentilta omalle momentilleen. Vuonna 2019 kunnille maksettiin peruspalvelujen valtionosuusmomentilta kompensatioita 1 967 milj. euroa vuosina 2010-2019 toteutetuista, valtion päättämistä veroperustemuutoksista. Vuoden 2020 kompensatio on 285 milj. euroa. Yhteensä kunnille maksettavat verotulomenetysten kompensatiot ovat 2 252 milj. euroa vuonna 2020.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamiseen ehdotetaan 90 milj. euroa vuodelle 2020. Palvelurakenteen uudistaminen rahoitetaan valtionavustuksilla vuosina 2020-2022. Palvelurakennemuutos toteutetaan vaiheittain, ja se pitää sisällään hoivahenkilöstön sitovan vähimmäismitoituksen (0,7) ympärivuorokautisen hoivan yksiköihin, kotihoidon resurssien riittävyyden ja

omaishoidon kehittämisen, kansallisen mielenterveysstrategian ja peruspalveluiden saatavuuden turvaamisen. Lisäksi palvelurakenteen kehittämisessä laajennetaan kehitysvammaisten henkilökohtaisen budjetin käyttöä, toteutetaan osatyökykyisille suunnattu työkykyohjelma sekä kotihoidon kehittämisohjelma.

Päihteitä käyttävien äitien hoitoon ehdotetaan 1,5 milj. euron määrärahaa ja saattohoidon ja palliatiivisen hoidon vahvistamiseen 2 milj. euron määrärahaa. Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen sekä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman jatkoon kohdennetaan 10 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2020 ehdotetaan 4 milj. euron korotusta valtion tutkimusrahoitukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laskennalliset valtionosuudet kunnille ovat yhteensä 1 024 milj. euroa ja kasvavat 96 milj. euroa vuoden 2019 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Vuoden 2019 tasoon verrattuna valtionosuutta kasvattaa 22 milj. euroa kilpailukykysovimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen. Valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistukseen liittyen valtionosuutta korotetaan 12 milj. euroa.

Koulupäivän yhteydessä tarjottaviin harrastusmahdollisuuksiin ehdotetaan 5 milj. euroa vuonna 2020. Lukiokoulutuksen yksikköhinnan vahvistamiseen ehdotetaan 7,5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 7,2 milj. euroa vuodelle 2020.

Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ehdotetaan 2,5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 1,8 milj. euroa, taiteen perusopetuksen kehittämiseen 2 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 0,9 milj. euroa ja nuorten työpajatoiminnan tukemiseen 2 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 1,4 milj. euroa vuodelle 2020.

Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon parantamiseen ehdotetaan 60 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 57 milj. euroa ja varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämiseen 25 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 23,8 milj. euroa. Jatkuvan oppimisen edistämiseen ehdotetaan 5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 2,5 milj. euroa.

Ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaaminen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin ehdotetaan 80 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 55,2 milj. euroa.

Liikkuva koulu -ohjelman laajentamiseen eri ikäluokkiin ehdotetaan 5,8 milj. euroa ja liikunta- paikkojen rakentamiseen 1,3 milj. euroa. Kirjastoiminnan kehittämiseen ehdotetaan 1 milj. euroa. Lisäksi maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseen työllistymisen edellytyksien vahvistamiseksi kohdennetaan 2,5 milj. euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Kuntien ja kolmannen sektorin roolia maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi vahvistetaan muun muassa myöntämällä valtionavustuksia kuntien osaamiskeskustoimintaan, johon ehdotetaan 4 milj. euron lisäystä. Maahanmuuttajien neuvontapalveluihin ehdotetaan 4 milj. euroa. Valtion, kaupunkien ja alueiden sopimusperusteiseen yhteistyöhön ehdotetaan 15 milj. euroa,

Verotulot

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2020 yhteensä noin 24,2 mrd. euroa. Vuoteen 2019 verrattuna verotulot kasvaisivat vajaalla 6 prosentilla. Verotulojen kasvua selittävät erityisesti ajoitukselliset tekijät, mutta myös suotuisa tulo- ja työllisyyskehitys. Vuonna 2020 ennusteseen liittyy tavallista enemmän epävarmuutta, mikä johtuu verotuksen valmistumisen aikaistumisen ja ennakoperintämenettelyn muutosten vaikutuksista verokertymien ajoitukseen sekä tulorekisterin käyttöönottoon liittyvistä tekijöistä, joista johtuen kalenterivuoden 2019 verokertymätietoja voidaan hyödyntää vuoden 2020 ennusteissa vain osittain. Myös suhdannetilanteen heikentyminen tuo ennustusteisiin epävarmuutta.

Kunnallisvero

Ansiotuloveroperusteita ehdotetaan tarkistettavaksi vuonna 2020 ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 196 milj. eurolla vuonna 2020. Ansiotuloverotusta ehdotetaan lisäksi kevennettäväksi yhteensä 200 milj. eurolla korottamalla työtulovähennystä, kunnallisverotuksen perusvähennystä sekä valtion- ja kunnallisverotuksen eläketulovähennyksiä. Kevennys kohdistetaan ensisijaisesti pienituloisille palkka-, eläke- ja päivärahatulon saajille.

josta kuntatalouteen kohdistuu 14,7 milj. euroa ja alueiden omaehtoiseen kehittämiseen ehdotetaan 5 milj. euroa, josta kuntatalouteen kohdistuu 4,9 milj. euroa. Lisäksi Talent Hub -toimintaan ehdotetaan 1 milj. euroa.

Kiintiöpakolaisten määrä nostetaan vuonna 2020 vähintään 850 henkilön vuositasolle, ja kunnille maksettaviin korvauksiin osoitetaan tästä johtuen 0,5 milj. euron lisäys.

Ympäristöministeriön hallinnonala

Kestävä kaupunkikehitys -ohjelmaa jatketaan ja siihen ehdotetaan 0,6 milj. euroa. MAL-sopimukseen liittyen kunnallistekniikka-avustuksiin kohdennetaan 15 milj. euroa ja MAL-käynnistysavustuksiin 30 milj. euroa. Lähiöohjelmaan suunnataan 4 milj. euroa. Kunnostusavustuksia asuntojen muuttamiseksi ikääntyneille sopiviksi ehdotetaan 5 milj. euroa ja purkuavustukseen 8 milj. euroa.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 48 milj. eurolla vuonna 2020, perusvähennyksen korotuksen 59 milj. eurolla ja valtion- ja kunnallisverotuksen eläkevähennyksen korottamisen yhteensä arviolta 25 milj. eurolla.

Asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti siten, että vuonna 2020 asuntolainan koroista on vähennyskelpoista 15 prosenttia. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 10 milj. eurolla.

Kotitalousvähennystä supistetaan yhteensä 92 milj. eurolla. Muutoksen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 36 milj. eurolla. Määräaikaisesta ns. avainhenkilölaista tehdään pysyvä ja palkkatulon lähdevero huojennetaan. Muutoksen arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 3 milj. eurolla vuonna 2020. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien verotulomenetykset kompensoidaan täysimääräisesti.

Yhteisövero

Vuonna 2020 voimaan tulevan yhteisöjen tulolähdejaon poistamista koskevan muutoksen on arvioitu pienentävän yhteisöveron tuottoa vuositasolla noin 11 milj. euroa. Vuonna 2019 voimaan

tulleen korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muutoksen arvioitiin kasvattavan yhteisöveron tuottoa noin 10 milj. euroa vuonna 2019 ja täysimääräisenä noin vuoteen 2030 mennessä yhteensä 30 milj. euroa vuodessa. Edellä mainittujen vastakkaisuuntaisten veroperustemuutosten vaikutusten johdosta vuodelle 2020 ei tehdä kompensatiosta johtuvaa yhteisöveron jako-osuusmuutosta.

Hallituksen budjettiriihessä vuodelle 2020 sovittiin, että hallitus selvittää ja valmistelees esityksen kaksinkertaisista poistoista kone- ja laiteinvestointeihin investointien kannustamiseksi neljän vuoden ajaksi. Lisäksi hallitus selvittää mahdollisuutta antaa esitys määräaikaisesta tutkimusyhteistyökannustimesta. Tavoitteena on uudistusten voimaantulo vuonna 2020. Molemmat uudistukset alentaisivat yhteisöveron tuottoa. Tällä ei

olisi kuitenkaan vaikutusta kuntien verotuloihin, koska hallitusohjelman mukaan veroperustemuutoksista aiheutuvat verotuottomuutokset kompensoidaan kunnille, joten tässä yhteydessä kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettaisiin vastaavasti.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotto on noin 1,9 mrd. euroa vuonna 2020. Lähivuosina kiinteistöveron tuoton arvioidaan kasvavan keskimäärin noin prosentin vuosivauhtia. Hallitusohjelman mukaan kiinteistöveron kehittämishanke on edelleen käynnissä ja etenee siten, että arvostusmenetelmät uudistetaan sekä maapohjien että rakennusten osalta. Uuden järjestelmän mukaiset verotusarvot on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa.

KUNTIEN VEROTULOENNUSTE 2018-2022

Kuntien verotulot vuosina 2018–2022, miljardia euroa (* VM:n ennuste)					
	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Kunnallisvero	18,8	19,1	20,3	21,0	21,7
Yhteisövero	1,9	1,9	2,0	2,1	2,2
Kiinteistövero	1,8	1,9	1,9	1,9	2,0
Verotulot yht.	22,4	22,9	24,2	25,0	25,8

1.1.4. Taloudellinen tilanne Äänekoskella

Kaupungin talouskehitys on ollut viimeisimpien vuosien osalta nousujohteinen teollisuuden investointien ja talouden positiivisen kehityksen seurauksena. Taseessa kertynyt ylijäämä oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä 8,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 alkuperäinen talousarvio oli 0,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Talousarviota on kuitenkin korjattu lisämäärärahoilla ja talousarviomuutosten jälkeen talousarvio on noin 0,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi on huomioitava alla olevat verotulojen sekä valtionosuuksien talousarviomuutokset, joita ei ole vielä käsitelty valtuustossa.

Verotulot

Kaupungin vuoden 2019 talousarviossa verotulot arvioitiin Kuntaliiton lokakuun 2018 ennusteen perusteella 78,9 miljoonaan euroon. Viimeisimmän

9.10.2019 julkaistun ennusteen mukaan kaupungin verokertymä jää 73,0 miljoonaan euroon vuonna 2019, mikä on 5,9 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarviossa. Verotulojen kertymää ja ennusteiden kehittymistä seurataan tarkasti ja talousarviomuutos käsitellään loppuvuoden 2019 aikana kun marraskuun verotilitys on selvillä.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrä on vuoden 2019 talousarviossa 42,1 miljoonaa euroa. Pääministeri Antti Rinteen budjettiriihessä 17.9.2019 tehtiin päätös kertaluontoisen 237 miljoonan euron maksamisesta kunnille jo vuonna 2019 aiemmasta ennakkotiedosta poiketen. Kuntaliiton 23.9.2019 julkaiseman valtionosuuslaskelman mukaan kaupungin valtionosuudet tulevat olemaan 42,9 miljoonaa euroa vuonna 2019. Talousarviomuutos käsitellään loppuvuoden aikana.

Tilinpäätösennusteen mukaan kaupungin tulos näyttäisi muodostuvan noin 1,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuonna 2019.

Taloustilanteen kehityksen ennustamiseen lähi-vuosina liittyy monia haasteita. Miten sote- uudistus etenee hallituksen toimesta ja millaisia taloudellisia vaikutuksia ja riskejä siitä aiheutuu kaupungille.

Kaupunki on myös voimakkaasti panostanut mm. uusien terveiden koulujen rakentamiseen, kaa-voittanut uusia asuin- ja teollisuustontteja ja käynnistänyt monia muita hankkeita kaupungin elinvoimaisuuden ja asukkaiden viihtyvyyden parantamiseksi. Millaisia vaikutuksia tehdyillä toimenpiteillä saavutetaan, jää nähtäväksi muutoksen edistyessä.

Vuosikate

Talousarviossa vuoden 2020 tavoitteeksi asetetaan 8,3 miljoonaa euron vuosikate, jolloin se kattaa poistoista noin 101 prosenttia. Vuosikateen riittävyydellä suhteessa poistoihin mitaten kaupungin tulorahoitus on tasapainossa vuonna 2020.

Vuosina 2020 - 2021 vuosikate ei riitä kattamaan investointeja, mutta vuonna 2022 vuosikate riittää investointeihin. Investointitason pitäisi olla

vuosikatetta pienempi, jotta kaupungin velkaantumisen saataisiin katkaistua. Vuodelle 2020 on suunniteltu noin 13,0 miljoonan nettoinvestoinnit. Suunnitelmavuonna 2021 nettoinvestoinnit ovat 9,1 miljoonaa euroa ja 6,9 miljoonaa euroa vuonna 2022. Suunnitelman mukaisten poistojen ennustetaan olevan vuonna 2020 noin 8,2 miljoonaa euroa ja suunnitelmakauden lopulla 8,4 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2020 varaudutaan 0,1 miljoonan euron lisäpoistoihin.

Vuosien 2021 - 2022 taloussuunnitelmassa asetetut vuosikatetavoitteet on mahdollista saavuttaa sillä edellytyksellä, että toimialat sitoutuvat suunnitelmassa esitettyihin indeksikorotuksiin ja talouskuriin. Myös verotulo- ja valtionosuusennusteiden pitävyys on ratkaisevassa asemassa taloussuunnitelman onnistumisen kannalta.

Lainakanta

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä 64,6 miljoonaa euroa (3 425 €/asukas).

Kaupungin lainakanta kasvaa vuonna 2020. Lainaa tulee olemaan vuoden 2020 lopussa noin 77,5 miljoonaa euroa, eli noin 4 100 euroa asukasta kohti.

Vuosi 2020 on talousarvion mukaan noin 44 000 euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelman mukaan kaupungin vuosikate kattaa poistot vuosina 2020 - 2022.

Talouden tunnuslukuja 1000 €	TP2016	TP2017	TP2018	TPE2019	TA2020
Tuloveroprosentti	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %	21,5 %
Kiinteistöveroprosentti					
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
muut asuinrakennukset	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
rakentamaton asuinpaikka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
Verotulot					
Kunnan tulovero	63 117	62 984	61 072	60 082	62 855
Kiinteistövero	4 529	4 722	4 827	5 089	5 089
Yhteisövero	6 789	8 990	9 154	7 838	8 207
Verotulot yhteensä	74 434	76 696	75 054	73 008	76 151
Muutos %	1,8 %	3,0 %	-2,1 %	-2,7 %	4,3 %
Valtionsuudet	44 484	44 660	43 169	42 936	45 829
Muutos %	10,1 %	0,4 %	-3,3 %	-0,5 %	6,7 %
Verotulot ja valtionsuudet yhteensä	118 919	121 356	118 223	115 944	121 980
Muutos %	4,8 %	2,0 %	-2,6 %	-1,9 %	5,2 %
Toimintakate	-108 623	-106 874	-110 502	-111 294	-115 176
Muutos %	0,8 %	-1,6 %	3,4 %	0,7 %	3,5 %
Vuosikate	12 765	16 160	9 530	6 330	8 344
Muutos %	77,6 %	26,6 %	-41,0 %	-33,6 %	31,8 %
€/asukas	659	844	506	339	446
Vuosikate/poistot %	183 %	188 %	108 %	82 %	101 %
Poistot	6 988	8 580	8 840	7 689	8 300
Tilikauden yli-/alijäämä	5 797	7 600	610	-1 359	44
Kertynyt yli-/alijäämä	261	7 860	8 470	7 112	7 156
Nettoinvestoinnit	6 264	4 815	10 754	14 660	13 048
Investointien tulorahoitus %	168,02	253,83	82,64	42,3	63,95
Lainakanta 31.12.	72,0	68,3	64,6	72,9	77,5
Muutos %	-13,3 %	-5,2 %	-5,4 %	12,9 %	6,3 %
€/asukas	3 717	3 567	3 425	3 897	4 143

1.1.5. Väestö

Väkiluvun kehitys

Suomen virallinen väkiluku 31.12.2018 oli 5 517 919. Väkiluku kasvoi vuoden 2018 aikana yhteensä noin viidellä tuhannella henkilöllä. Väkiluvun kasvu oli pienin vuoden 1970 jälkeen. Edellisten vuosien tapaan muuttovoitto ulkomailta oli luonnollista väestönkasvua voimakkaampaa.

Tilastokeskuksen väestöennusteiden mukaan koko maan väkiluvun kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa, mutta kääntyy laskuun vuonna 2031.

Vuonna 2050 väkiluku olisi noin 100 000 nykyistä pienempi.

Valtakunnallisen väestökehityksen tyypillisimpiä piirteitä ovat väestön ikärakenteen vanheneminen.

Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muutto liikkeen menneestä kehityksestä. Ennusteessa ei

oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen.

Äänekosken väkiluku on laskenut 1 392 henkilöllä vuodesta 2009 vuoteen 2018. Kaupunki on käynnistänyt vuonna 2018 erillisen asukasluku nousuun

-hankkeen, jonka tavoitteena on pysäyttää asukasluvun lasku ja kääntää se nousujohteiseksi. Asukasluvun lasku on hidastunut vuonna 2019 ja kokonaisnettomuutto on syyskuun loppuun mennessä kääntynyt positiiviseksi (30 henkilöä) kun se vuonna 2018 oli -176 henkilöä.

ÄÄNEKOSKEN VÄKILUVUN KEHITYS 2009-2018

Äänekosken väkiluvun kehitys	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Asukasluku 31.12.	20 243	20 244	20 334	20 265	20 077	19 909	19 646	19 374	19 144	18 851
Muutos %	-0,4 %	0,0 %	0,4 %	-0,3 %	-0,9 %	-0,8 %	-1,3 %	-1,4 %	-1,2 %	-1,5 %
Muutos (asukasta)	-82	1	90	-69	-188	-168	-263	-272	-230	-293

Äänekosken osalta ikärakenteen vanheneminen on merkittävää. Yli 65 - vuotiaiden osuus vuonna

2018 oli 26 % ja vuonna 2040 se on jo 37 %. Samalla aikavälillä ennustetaan väestön vähenevän 24 %.

ÄÄNEKOSKEN VÄESTÖENNUSTE 2018-2040

Väestöennuste	31.12.2018	2020	2025	2030	2035	2040
Ikäryhmä						
-14	3 005	2 781	2 218	1 772	1 626	1 564
15-24	1 885	1 841	1 787	1 679	1 342	1 108
25-34	1 571	1 484	1 381	1 306	1 314	1 306
35-44	2 091	1 983	1 683	1 540	1 465	1 397
45-54	2 365	2 253	2 082	1 945	1 731	1 629
55-64	2 968	2 841	2 519	2 151	2 024	1 948
65-	4 966	5 135	5 436	5 622	5 551	5 329
Yhteensä	18 851	18 318	17 106	16 015	15 053	14 281

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten (0-14 v.) ja vanhusten (yli 65 v.) yhteenlaskettua määrää suhteessa työikäisten (15-64 v.) määrään.

Suomessa oli vuoden 2018 lopussa alle 15-vuotiaita 882 234 ja 15-64-vuotiaita 3 430 848 henkilöä. 65 vuotta täyttäneitä oli vuoden 2018 lopussa 1 204 837. Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työikäistä kohden, oli 60,8. Viimeksi väestöllinen huoltosuhde on ollut tätä korkeampi vuonna 1959. Maamme itsenäisyyden aikana väestöllinen huoltosuhde on ollut korkeimmillaan vuonna 1917 (67,6) ja matalimmillaan vuonna 1984 (46,7).

Tilastokeskuksen vuonna 2019 julkaistun ennusteen mukaan huoltosuhde nousee tulevina vuosikymmeninä. Syynä tähän on syntyvyyden lasku ja

tämän seurauksena nuorten huollettavien määrän pieneneminen. Huoltosuhde olisi 62 vuonna 2020, 64,5 vuonna 2030 ja 66,4 vuonna 2040. Pidemmällä aikavälillä väestöllinen huoltosuhde heikenee aiempia ennusteita enemmän. Vuonna 2070 väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan olevan 81.

Alueelliset erot ovat kuitenkin suuria. Pienimmät huoltosuhteen arvot ovat suurimmilla kaupunkiseuduilla ja suurimmat asukasluvultaan pienissä ja väestöltään vanhenevissa kunnissa. Keski-Suomen maakunnassa väestöllinen huoltosuhde oli 63,4 vuonna 2018.

Äänekoskella väestöllinen huoltosuhde ennusteen mukaan on 75,0 vuonna 2020 ja vuonna 2040 sen ennustetaan olevan jo 93,3 eli jokaista työikäistä

kohden olisi 1 huollettava. Tämä kehitys on todella huolestuttavaa ja tulee rasittamaan kaupungin taloutta tulevaisuudessa merkittävästi.

VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2018-2040

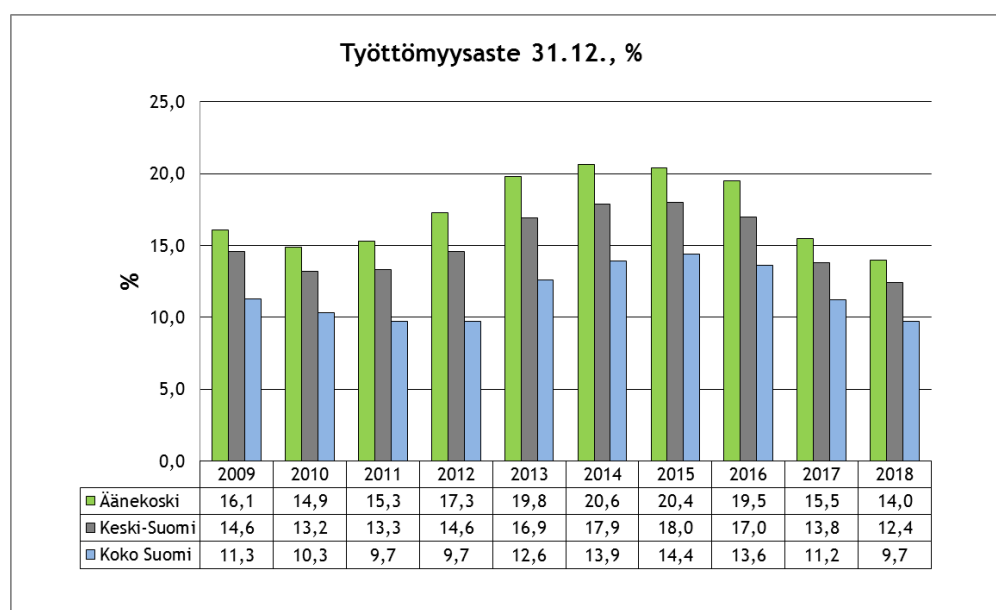
Väestöllinen huoltosuhde	2018	2020	2030	2035	2040
Äänekoski	73,3	75,0	85,8	91,1	93,3
Koko maa	60,8	62,0	64,5	66,1	66,4

1.1.6. Työllisyys

Työttömyysaste on kääntynyt laskuun Äänekoskella vuodesta 2015 alkaen. 31.12.2018 tilanteen mukaan työttömyysaste Äänekoskella oli 14,0 %, kun koko maan työttömyysaste oli puolestaan 9,7 %. Hyvän talouskehityksen ja Keski-Suomeen syntyneiden uusien investointien vaikutuksena työllis-

syysluvut ovat parantuneet. Viimeisen ELY:n työllisyyskatsauksen (9/2019) mukaan työttömyysaste oli syyskuun lopussa 14,4 % ja työttömänä oli 1 177 henkilöä. Työttömistä lomautettujen osuus oli 262 henkilöä. Elokuun 2019 lopussa lomautettuja oli 39.

TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2009-2018

1.1.7. Henkilöstömuutokset vuoden 2020 talousarviossa

Painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön kehittämisen osalta keskeisiä painopisteitä ovat

- työkyvyn tukeminen ja sairauspoissaoloihin vaikuttaminen
- osaamisen kehittäminen
- johtamisen tukeminen

Vuonna 2020 jatkuu työhyvinvoinnin ja työkyvyn

kehittämishanke, joka on käynnistynyt lokakuussa 2019. Ulkopuolisena asiantuntijana hankkeessa on Verve ja hankkeen ohjausryhmässä on mm. Kevan edustus.

Työterveyshuolto siirtyy vuoden 2020 alussa Mehiläiselle. Työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen

kehittäminen uuden työterveyshuollon toimijan kanssa on keskeinen painopiste vuonna 2020.

Henkilöstöresurssit

Vuoden 2020 talousarvioon sisältyy kahdenkymmenen kahden (22) kokoaikaisen ja kahden (2) osa-aikaisen vakanssin perustaminen sekä kahden (2) osa-aikaisen vakanssin kokoaikaistaminen. Vakinaiset henkilöstölisäykset kohdentuvat pääosin perusturvan toimialalle. Vakansseja lakkautetaan pääosin työterveyshuollon liikkeenluovutuksesta johtuen.

Talousarvion henkilöstömenoihin vaikuttaa se, että kasvun ja oppimisen toimialan hanketyöntekijöiden palkkakustannukset on budjetoitu bruttomääräisenä talousarvioon. Aiemmin talousarvioon sisältyi ainoastaan hankkeiden omarahoitusosuus. Hankerahoituksella toimialalle on palkattu 18 määräaikaista henkilöä.

HENKILÖSTÖRESURSSIEN MUUTOS VUODESTA 2019 VUOTEEN 2020

HENKILÖSTÖRESURSSIT	TA2019	TA2020	Muutos	
Keskushallinto	124,5	64	- 60,5 htv*)	Hankkeita: Mhreä Äänekoski 1, PlänetB 1, Taitte Työelämään 3, starttipaja 2
Perusturva	478	481	+3 hvt	Arjen tuki +16,5 htv, terveyspalvelut -12,5 htv (lis. +3,5 htv, väh. -16 htv), sosiaalityö -1 hvt (ma. sosiaali ohjaaja)
Kasvu ja oppiminen	417,5	435	+17,5 htv	18 hanketyöntekijää, joista aiemmin budjetoitu vain nettokustannukset
Vapaa-aika	49,5	50,5	+1 htv	+2 liikuntavahtimestaria, - toimistosihiteeri
Tekninen	13	74,5	+61,5 htv*)	
Ympäristö	6	6		
Yhteensä			+ 22,5 htv	
Palkallisten vapaiden sijaiset	69 htv	71 htv	+2 htv	

*) ruokapalvelut siirretty keskushallinnosta, liikennepalvelut ja toimistosihiteeri siirretty keskushallintoon

Henkilöstökulut

Talousarvion kohdassa 2.2.2 on esitetty henkilöstökulut vuodelle 2020.

Uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustaminen (22 kokoaikaista, 2 osa-aikaista)

Talousarvioon sisältyy uusien vakinaisten virkojen ja toimien perustamisia seuraavasti:

Perusturva (16 kokoaikaista ja 2 osa-aikaista)

- 1 hoitajan toimi Kotirannan palvelutaloon
- 2 hoitajan tointa Kuhnamon palvelutaloon
- 4,5 hoitajan tointa Tukipuun palvelutaloon
- 3 hoitajan tointa kotihoitoon
- 1 hoitajan toimi henkilökohtaisen avun palveluihin
- 1 palveluohjaajan toimi kotouttamiseen (hoidettu aiemmin määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin)
- 1 perhetyöntekijän toimi lastensuojelun jälkihuoltoon
- 1 terveyskeskuslääkärin virka vastaanottopalveluihin (koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto)

- 1 terveyskeskuspsykologin toimi mielen-terveys- ja päihdepalveluihin (50 % lakkautettavan työpsykologin toimen työpanoksesta on kohdentunut mielen-terveys- ja päihdepalveluihin)
- 1 sairaanhoitajan toimi vastaanottopalveluihin (liikkeenluovutus sairaanhoitopiiriltä, masennus- ym. potilaat)
- 1 osa-aikainen (30 t/viikko) välinehuoltajan toimi (hoidettu aiemmin määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin)

Vapaa-aikatoimi (5)

- 3 päätoimista tuntiopettajan virkaa musiikkiopistolle 1.8.2020 alkaen (hoidettu

aiemmin määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin, musiikkioppilaitoksen opettajaviranhaltijan opetusvelvollisuus ei täyty)

- 2 liikuntavahtimestarin tointa (hoidettu aiemmin osin ostopalveluna, osin omana toimintana määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin)

Osa-aikaisten virkojen ja toimien kokoaikaistaminen (2)

Osa-aikaisia virkoja ja toimia kokoaikaistetaan perusturvan toimialalla seuraavasti:

- osa-aikainen terveyskeskuslääkärin virka muutetaan kokoaikaiseksi (sairaala, arjen tuen palvelut)
- lakkautetaan osa-aikainen kuntohoitajan

Tekninen ja ympäristötoimi (1)

- energiainsinöörin virka (hoidettu määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin)

toimi ja perustetaan kokoaikainen fysioterapeutin toimi terveyskeskussairaalaan

Lakkautettavat virat ja toimet (11)

Talousarvioon sisältyy virkojen ja toimien lakkauttamisia seuraavasti:

- 2 terveyskeskuslääkärin virkaa työterveyshuollossa (työterveyshuollon tuottaminen siirtyy kaupungilta Mehiläinen Oy:lle)
- 1 osastonhoitajan virka työterveyshuollossa
- 3 työterveyshoitajan tointa työterveyshuollossa
- 1 fysioterapeutin toimi työterveyshuollossa

- 1 työpsykologin toimi työterveyshuollossa (työpanoksesta 50 % kohdentunut mielen-terveys- ja päihdepalveluihin)
- 2 terveyskeskusavustajan tointa työterveyshuollossa
- 1 toimistosihteerin toimi vapaa-aikapalveluissa (vakauttamisohjelma, tehtävät järjestelty sisäisesti)

Henkilöstörakenteen muutokset (13)

Talousarvioon sisältyy seuraavat henkilöstörakenteen muutokset:

Perusturva (2)

- lakkautetaan vastaavan ohjaajan toimi ja perustetaan vastaavan ohjaajan virka arjen tuen palveluihin (varahenkilöstön esimiestehtävä)
- lakkautetaan palveluohjaajan virka ja perustetaan palveluvastaavan virka mielen-terveysasiakkaiden palvelukoordinaatioon (arjen tuen palveluiden tilaajaorganisaatio)

Kasvu ja oppiminen (6)

- lakkautetaan erityisopettajan virka ja perustetaan erityisluokanopettajan virka (NOTE)
- lakkautetaan neljä (4) perusopetuksen ja lukion lehtorin virkaa ja perustetaan neljä

(4) perusopetuksen ja lukion päätoimisen tuntiopettajan virkaa (Koulunmäen yhtenäiskoulu 1, Suolahden yhtenäiskoulu 3. Hoidettu määräaikaisin henkilöstöjärjestelyin, lehtoriviranhaltijan opetusvelvollisuus ei täyty)

- lakkautetaan perhepäivähoitajan toimi ja perustetaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi Konginkankaan päiväkotiin

Vapaa-aikatoimi (4)

- lakkautetaan osastonjohtajan virka kirjastopalveluissa ja perustetaan kirjastonhoitajan toimi
- lakkautetaan palveluvastaavan toimi liikuntapalveluissa ja perustetaan liikuntapalveluvastaavan virka (esimiestehtävä)

- lakkautetaan liikunnanohjaajan toimi uimahallilla ja perustetaan uinninvalvoja -uimaopettajan toimi
- lakkautetaan lippukassanhoitajan toimi uimahallilla ja perustetaan uinninvalvoja -uimaopettajan toimi

Tekninen ja ympäristötoimi (1)

- lakkautetaan toimistosihteerin toimi ja perustetaan toimistoinsinöörin toimi

Nimikemuutokset (7)

- palvelukeskuksen johtajan virka muutetaan palveluasumisen johtajan viraksi Kotisatamassa

- kolme (3) uinninvalvojan tointa muutetaan uinninvalvoja -uimaopettajan toimiksi
- kiinteistöpäällikön virka muutetaan rakennuttajapäällikön viraksi
- työpäällikön virka muutetaan rakennuttajainsinöörin viraksi
- suunnitteluavustajan toimi kaavoituspalveluissa muutetaan kaavoitusavustajan toimeksi

Yhteenveto

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä kasvaa ensi vuonna hieman johtuen pääosin perusturvan toimialan henkilöstölisäyksistä. Lisäksi kasvun ja opimisen toimialalla on merkittävä määrä työntekijöitä hankerahoituksella.

Toimintojen ja palvelurakenteen muutokset aiheuttavat muutostarpeita henkilöstön määrään, henkilöstörakenteeseen ja henkilöstön osaamiseen. Yhteistyössä toimialojen kanssa pyritään

mahdollisimman hyvään ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun taloudelliset realiteetit huomioiden.

Vakinaiset vakanssit täytetään täyttölupamenettelyn kautta. Vakanssien vapautuessa arvioidaan aina, voidaanko tehtävä järjestellä sisäisesti, onko tarpeen muuttaa henkilöstörakennetta ja/tai suunnata henkilöstöresursseja kasvaviin palvelutarpeisiin.

1.2. Äänekosken kaupunkistrategia

Kuntalaki 37 §

1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain (410/2015) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkä aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
- kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetty palveluvelvoitteet
- omistajapolitiikka
- henkilöstöpolitiikka
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määrittellä myös strategian toteutumisen arviointi ja seuranta.

Lisäksi kuntalain 110 §:ssä määritetään, että talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Äänekosken kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.12.2015 kaupunkistrategian vuosille 2016 - 2021. Äänekosken kaupunkistrategia on kaupungin tärkein strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa on koottuna yhteen kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet lähivuosiksi sekä pitkän aikavälin strateginen suunta.

Strategiaprosessissa on ollut olennaista saavuttaa yhteinen ymmärrys kaupungin strategisesta asemasta ja tahtotilasta: Mihin asioihin ja kehitystrendeihin Äänekoski pystyy omilla valinnoillaan reagoimaan ja vaikuttamaan, ja toisaalta, minkä

tekijöiden suhteen kaupungin on oltava proaktiivinen.

Äänekosken kaupunginvaltuusto ohjaa kaupungin kehittämistä strategioilla. Strategiapäivityksen yhteydessä kaupungin strateginen toiminnanohjaus- ja johtamismalli laadittiin Balanced Scorecard -mallin mukaiseksi (BSC, tasapainotettu mittaristo/tuloskortti). Balanced Scorecardin mallissa mittareita tuotetaan neljästä näkökulmasta, joista muodostuu ns. mittaristotaulukko eli tuloskorttikokonaisuus.

Näkökulmat Äänekosken kaupungilla ovat: **asiakas, talous, prosessit sekä henkilöstö**. Asiakasnäkökulma ja taloudellinen näkökulma kuvaavat ulkoisia odotuksia, kun taas sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmat kuvaavat sisäisiä valmiuksia. Tärkeää on, että näkökulmien taustalla vaikuttavat missio, visio ja arvot. Näkökulmille on määritelty strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät, mittarit, vastuutahot ja keskeisimmät toimenpiteet.

Äänekosken kaupungissa on asetettu koko kaupunkia ja koko strategiakautta koskevat strategiset päämäärät näkökulmittain ja kullekin päämäärälle omat kriittiset menestystekijät (=strategiatavoitteet, strategiset valinnat). Kullekin menestystekijälle on määritelty mittari, jolla menestystekijän toteutumista mitataan. Mittarille annetaan nykyarvo (edellisen vuoden tilinpäätösarvo) sekä tavoitearvo (strategiakauden viimeinen vuosi). Mittareita voi olla useampi menestystekijää kohden.

Talousarvioprosessissa on määritelty vuosikohtaiset tavoitteet. Vuositavoitteita on asetettu seuraavasti:

- koko kaupunkiorganisaatiolle yhteisiä tavoitteita 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin lautakunnalle 1-2 kpl/strateginen päämäärä
- kullekin vastuualueelle 1-2 kpl/strateginen päämäärä

Lautakunnat ovat laatineet strategian kanssa yhteen sovitettut lautakuntakohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit koko strategiakaudelle

sekä talousarvion yhteydessä talousarviovuotta koskevat sitovat tavoitteet.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätösten yhteydessä ja kaupunkistrategiaa uudistetaan/päivitetään valtuustokausittain.

Strategian toimeenpano-ohjelmat

Kaupunkistrategiaa täydentämään ja strategian toteuttamiseksi laaditaan erilliset kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmat, jotka yhdessä kaupunginstrategian kanssa muodostavat yhtenäisen strategia-asiakirjan.

Strategian toimeenpano-ohjelmia on laadittu mm. seuraavista asiakokonaisuuksista:

- elinkeino- ja kilpailukykyohjelma
- työllisyysohjelma
- kaupunkirakenneohjelma
- markkinointiohjelma
- lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma
- kiinteistöohjelma
- vapaa-aikaohjelma
- ikääntymispoliittinen ohjelma
- hankintaohjelma
- asunto-ohjelma
- palveluohjelma
- omistajapolitiikka
- kylien ja taajamien kehittämisohjelma
- matkailuohjelma

Talousarviovuoden aikana suunnitellaan laadittavaksi lisäksi seuraava toimeenpano-ohjelma:

- henkilöstöohjelma

Toimeenpano-ohjelmat on laadittu strategiakaudelle siten, että niissä huomioidaan kaupungin keskustan, keskeisten taajamien ja kylien kehittäminen ja ylläpito. Lisäksi ohjelmien laadinnassa on huomioitu ohjelmien keskinäiset riippuvuussuhteet. Lautakuntakohtaisten tavoitteiden että erillisten toimeenpano-ohjelmien on tuettava kaupunkistrategiassa asetettujen päämäärien toteuttamista.

1.3. Konsernitavoitteet

1.3.1. Yleistä

Kaupungin konserniyhteisöistä suurin vaikutus kaupungin omaan talouteen on **Ääneseudun Energia Oy**:llä. Yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja taloussuunnitelman mukainen tuloutusarvio on

perusteltu. Konsernin muilla yhteisöjen toiminoilla ja niissä tapahtuvilla muutoksilla ei ole ennakoitavissa kaupungin talouteen merkittäviä talousvaikutuksia.

1.3.2. Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista
2. Toimivan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteuttaminen
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen
4. Konserniyhtiöiden tulee huomioida omassa toiminnassaan Uusiutuva vihreä Äänekoski - hankkeen tavoitteet

1.3.3. Yhtiökohtaiset tavoitteet

Ääneseudun Asunnot Oy

1. Asuntojen käyttöastetavoite yli 90 %
 - Seuraavan kolmen vuoden aikana tavoitteena on purkaa 200 asuntoa ja myydä noin 30 osakehuoneistoa, jolloin käyttöaste olisi noin 95 %
2. Yhtiön strategian päivittäminen
3. Yhtiön taloustilanteen parantaminen

1. Yhtiön käynnistämien hankkeiden loppuunsaattaminen
2. Erikseen määrättyjen hankkeiden hallinta

Äänekosken Energia Oy

1. Liikevoitto 1 700 000 euroa
2. Äänekosken kaupungille tuloutetaan 1 650 000 euroa
 - Osinko 940 000 euroa vuoden 2020 tuloksesta
 - Vesilainan korko ja takauspalkkiot 666 000 euroa
3. Sähköstä vähintään 80 % on tuotettu päästöttömällä tuotannolla
4. Kaukolämmöstä yli 99,5 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla

Proavera Oy

1. Omistajalle osinkona 50 000 euroa vuoden 2020 tuloksesta
2. Vuokrattavien tilojen käyttöaste 90 %
3. Epäkäytännöllisten tilojen myynti
4. Vuokrausliiketoiminnan tulos positiivinen
5. Liiketoiminnan voitto 2-3 %
6. Jäähallin rakentaminen ja käyttöönotto vuoden 2020 aikana

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos
2. Tarjoaa äänekoskelaisille vanhuksille kohtuullisia vuokra-asuntoja
3. Vuokrattavien tilojen käyttöaste vähintään 95 %
4. Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

1. Omistajalle osinkona 100 000 euroa vuoden 2020 tuloksesta
2. Liikevoitto 4 % liikevaihdosta
3. Työntekijöiden sairaspöissaolojen vähentäminen
4. CO₂-päästöjen vähentäminen

Keitele-Museo Oy

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos

Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

1. Hoito- ja pääomakulujen pysyminen kiinteistöyhtiössä kohtuullisena

Ääneseudun Kehitys Oy

2. Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöasteen nostaminen

Kiinteistösaakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

1. Tilojen käyttöasteen pitäminen korkeana ja tyhjien tilojen aktiivinen vuokraaminen
2. Energiatalouden kehittäminen, säästökohteiden kartoitus ja käytön tehostaminen

3. Rakennusten kunnan ylläpito

SS-Jäähalli Oy

1. Hallittu toiminnan alasajo ja yhtiön lopettaminen

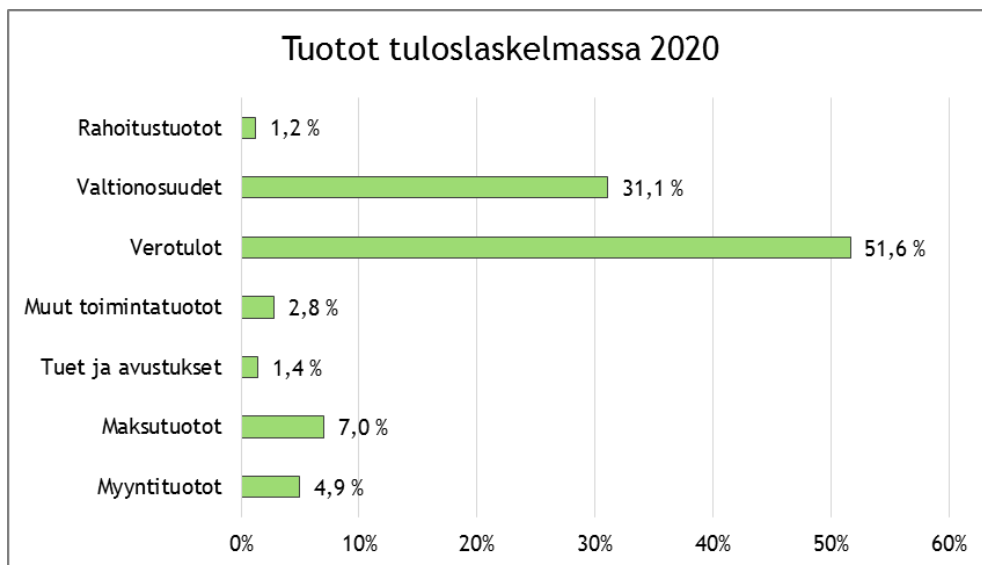
2. TULOSLASKELMA

2.1. Yleistä tuloslaskelmasta

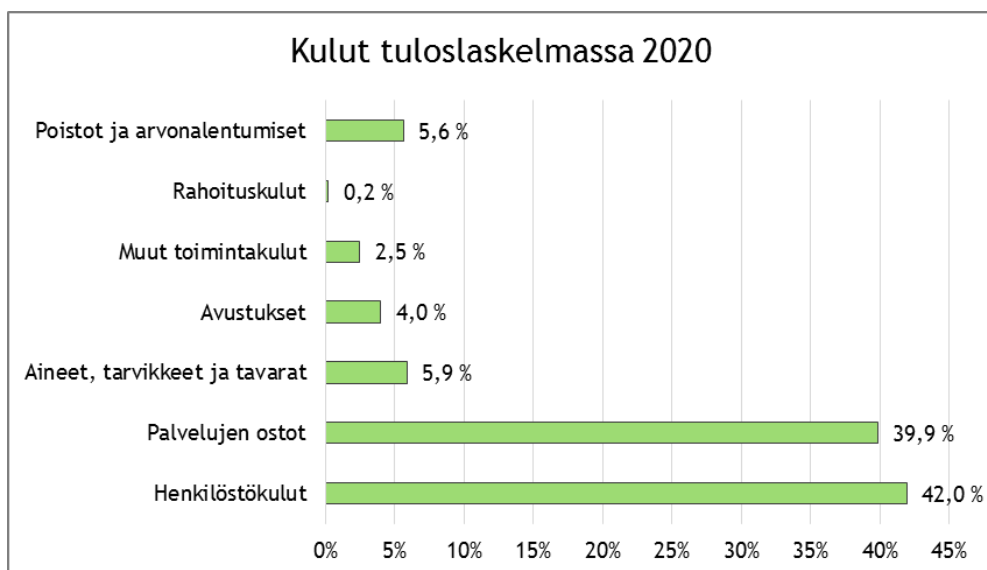
Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin tuloslaskelma vuodelle 2020. Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2022 on esitetty luvussa 6.

2.2. Tuloslaskelma

TUOTOT TULOSLASKELMASSA

KULUT TULOSLASKELMASSA

TULOSLASKELMA 2020, 1 000 €

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TA 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos -% TA2020/TA2019	Muutos € TA2020/TA2019
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 122	7 948	7 246	-8,8 %	-702
Maksutuotot	9 869	9 842	10 305	4,7 %	463
Tuet ja avustukset	3 435	1 635	2 047	25,2 %	412
Muut toimintatuotot	3 735	3 919	4 099	4,6 %	180
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-58 771	-60 335	-61 876	2,6 %	-1 541
Palvelujen ostot	-59 218	-58 679	-58 773	0,2 %	-94
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 278	-8 474	-8 666	2,3 %	-192
Avustukset	-6 363	-6 228	-5 899	-5,3 %	329
Muut toimintakulut	-1 834	-2 924	-3 661	25,2 %	-736
Toimintakate	-109 302	-113 296	-115 176	1,7 %	-1 881
Verotulot	75 084	78 900	76 151	-3,5 %	-2 749
Valtionosuudet	43 169	41 856	45 829	9,5 %	3 973
Rahoitustuotot ja -kulut	-134 463				0
Korkotuotot	662	630	630	0,0 %	0
Muut rahoitustuotot	1 088	1 110	1 210	9,0 %	100
Korkokulut	-610	-600	-300	-50,0 %	300
Muut rahoituskulut	0	0	0		0
Vuosikate	10 091	8 601	8 344	-3,0 %	-257
Poistot ja arvonalentumiset	-8 300	-8 200	-8 300	1,2 %	-100
Tilikauden tulos	1 791	401	44	-89,0 %	-357
Tilinpäätössiirrot	0	0	0		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 791	401	44	-89,0 %	-357

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TA 2018	TA 2019	TA 2020
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	18,71	17,08	17,06
Vuosikate / Poistot, %	121,58	104,89	100,53
Vuosikate, euroa / asukas	528	460	446
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	19 100	18 700	18 700

2.2.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen arvioidaan kasvavan vuoden 2019 alkuperäisestä talousarviosta 0,4 miljoonalla eurolla (1,5 %).

Myyntituotot

Myyntituottoihin kirjataan tulot tavaroiden ja palveluiden myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset kattavaan hintaan. Myyntituottojen arvioidaan laskevan 0,7 miljoonaa euroa (-8,8 %).

Maksutuotot

Maksutuottoihin kirjataan asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Tällaisia ovat esim. sosiaalitoimen erilaiset sosiaalipalvelumaksut, suunnittelu- ja mittaustoimen maksut, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut.

Maksutuottojen arvioidaan kasvavan 0,5 miljoonalla eurolla (4,7 %) vuoden 2019 tasosta.

Tuet ja avustukset

Tiliryhmään tuet ja avustukset kirjataan mm. saadut tuet ja avustukset valtiolta ja EU:lta. Tuot ja avustukset kasvavat 0,4 miljoonaa euroa (25,2 %) vuoden 2019 talousarvioon verrattuna.

Muut toimintatuotot

Tiliryhmään muut toimintatuotot kirjataan toimintatuotot, jotka eivät kuulu yllä mainittuihin tiliryhmiin, tällaisia ovat mm. vuokratulot, pysyvien

vastaavien myyntivoitot sekä kaavamuutosten luovutusvoitot.

Muihin toimintatuottoihin on budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Vuokratuotot kasvavat 0,2 miljoonaa euroa ja pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennakoidaan lisääntyvän 0,3 miljoonaa euroa. Kaavoitusvoitot vähenevät 0,2 miljoonaa euroa.

2.2.2. Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Henkilöstökulut kasvavat yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa (2,6 %). Palkat ja palkkiot kasvavat 1,7 miljoonaa euroa (3,6 %) ja työnantajan sivukulut vähenevät 0,2 miljoonaa euroa (-1,3 %). Henkilöstökuluihin on budjetoitu 2,3 %:n palkan korotus vuodelle 2020. Lisäksi henkilöstökuluihin on huomioitu lomarahaleikkauksen poistuminen (1,5 %).

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot.

Palvelujen ostojen arvioidaan kasvavan 0,1 miljoonaa euroa (0,2 %) vuoden 2019 tasosta. Perusturvan toimialan palvelujen ostot vähenevät 0,3 miljoonaa euroa. Kasvun ja oppimisen toimialan palvelujen ostot kasvavat 0,2 miljoonaa euroa ja vapaa-aikatoimialalla sekä teknisellä ja ympäristötoimialalla palveluiden ostot kasvavat 0,1 miljoonaa euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan 2020 vuodelle 8,7 miljoonaa euroa, mikä on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa.

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Äänekosken kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2020 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 3,4 miljoonaa euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin 2,5 miljoonaa euroa. Yhteensä avustuksiin budjetoidaan 5,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2019.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muihin toimintakuluihin budjetoidaan 3,7 miljoonaa euroa vuodelle 2020, mikä on 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Suurimman kasvun aiheuttaa kouluhankkeiden valmistumisesta aiheutuvat leasingvuokrien lisäykset (0,7 miljoonaa euroa).

2.2.3. Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2020 toimintakatteen arvioidaan olevan -115,2 miljoonaa euroa, mikä on 1,9 miljoonaa euroa (1,7 %) heikompi kuin vuoden 2019 talousarviossa.

2.2.4. Verotulot

Verotuloennusteet vuosille 2020 - 2022 perustuvat Kuntaliiton lokakuussa 2019 laatimaan veroennustekehikkoon sekä omaan arvioon verotulojen kehityksestä. Verotulojen ennustetaan laskevan 3,5 % vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon ver-

rattuna. Viimeisimpien ennusteiden mukaan vuoden 2019 verotulokertymä tulee jäämään 73 miljoonaan euroon, joka on alkuperäistä talousarviota 5,9 miljoonaa euroa heikompi.

VEROTULOJEN KEHITYS 2016-2022

Verotulot (* ennuste), 1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*
Kunnallisvero, milj. €	63 117	62 984	61 072	63 943	62 855	64 454	65 976
Yhteisövero, milj. €	6 789	8 990	9 154	10 136	8 207	8 618	8 905
Kiinteistövero, milj. €	4 529	4 722	4 827	4 821	5 089	5 089	5 089
Verotulot yhteensä:	74 434	76 696	75 054	78 900	76 151	78 161	79 970
Muutos edelliseen vuoteen (%)	1,8 %	3,0 %	-2,1 %	5,1 %	-3,5 %	2,6 %	2,3 %

Kunnallisvero

Äänekosken kaupungin veroprosentti vuodelle 2020 on 21,5 % eli sama kuin vuonna 2019. Äänekoskella vuoden 2020 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 62,9 miljoonaa euroa, mikä on 1,1 miljoonaa euroa (-1,7 %) vähemmän kuin vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa on arvioitu.

Kuntaliiton lokakuussa 2019 julkaisemassa ennusteessa kunnallisveron kertymä jää 60,1 miljoonaan euroon vuonna 2019. Kuntaliiton mukaan ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verotulojen kertymistä hidastaa ja myöhentää verokortt uudistus ja tulorekisteriin liittyvät ongelmat sekä suhdanetilanteen heikkeneminen. Verokortt uudistuksesta aiheutuva kertymävaje korjaantuu kunnallisverojen osalta osin tammikuun 2020 tilityksessä ja lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

2.2.5. Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja

Yhteisövero

Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat. Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2020 on 31,30 %, eli sama kuin vuonna 2019.

Talousarviossa kaupungin vuoden 2020 yhteisöveron määräksi on arvioitu 8,2 miljoonaa euroa, joka on 1,9 miljoonaa euroa vähemmän, kuin vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa.

Kuntaliiton lokakuun 2019 ennusteen mukaan yhteisöveron tuotto on 7,8 milj. euroa vuonna 2019. Yhteisöveron tuottoa heikentää jako-osuuden pienentyminen vuoden 2019 alusta alkaen.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2020 arvioidaan 5,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Ikäryhmitys on seuraava:

- 0-5-vuotiaat
- 6-vuotiaat
- 7-12-vuotiaat
- 13-15-vuotiaat
- 16-18-vuotiaat
- 19-64-vuotiaat
- 65-74-vuotiaat
- 75-84-vuotiaat
- yli 84-vuotiaat.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin: asukasluku x perushinta ja kriteereittäin: asukasluku x perushinta x kriteerin kerroin.

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella käyttäen seuraavia painoarvoja terveydenhuolto 59,67, vanhustenhuolto 27,44 ja sosiaalihuolto 12,89. Kunkin osatekijän painokertoimet lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat yleisimmät kansansairaudet. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus.

Kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensatiot) kasvavat 610 miljoonaa euroa (+7,1 %; 111 euroa/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 6 968 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensatioita 2 251 miljoonaa euroa vuonna 2020 (yhteensä 8 608 milj. euroa vuonna 2019).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,09 prosenttiyksikköä ja on 25,46 % vuonna 2020 (25,37 % vuonna 2019).

Budjettiriihessä (17.9.2019) tehtiin päätös kerta-luonteisen valtionosuuskompensaation (+237 milj. euroa) siirrosta vuodelta 2020 vuodelle 2019.

Erona aiempiin vuosiin vuonna 2020 kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Peruspalvelujen valtionosuuden kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus (-264 milj. euroa) päättyy vuoteen 2019.
- Pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämä määräaikainen vuosia 2016-2019 koskenut indeksikorotusten jäädytys päättyy vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus lisää valtionosuutta 102 milj. euroa vuonna 2020.
- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut verotulomenetysten kompensatiot erotetaan järjestelmästä omalle momentilleen. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät 285 milj. euroa vuonna 2020. Täten vuosien 2010-2020 veromenetysten kompensatioiden yhteissumma on 2 251 milj. euroa.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksia vuonna 2020.

Äänekosken kaupungin peruspalvelujen valtionosuus on vuodelle 2020 Kuntaliiton 14.10.2019 laskelman mukaan 33 290 500 euroa. Lisäksi kaupunki saa veromenetysten kompensatiota 8 193 800 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuus ja veromenetysten kompensatio ovat

41 484 300 euroa (37 951 400) eli kasvua vuoden 2019 alkuperäisen talousarvion mukaisesti valtionosuuksiin on noin 3,5 miljoonaa euroa (9,3 %).

Verotulojen tasausjärjestelmä tasaa alle valtakunnan keskiarvon olevien kuntien verokertymää. Äänekosken kaupunki saa verotulojen tasausta noin 5,3 (5,2) miljoonaa euroa, eli verotulojen tasaus kasvaa 0,1 miljoonaa euroa.

Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät opetusministeriössä edelleen päätettävät valtionosuudet, joista euromääräisesti merkittävin osa koostuu koulutuksen ylläpitäjille myönnettävästä

yksikköhintarahoituksesta lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulutukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetuksen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoitusta muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (mm. kansalaisopistot, musiikkioppilaitokset, teatterit, liikunta ja nuorisotyö). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet Äänekoskella vuonna 2020 ovat -0,9 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 arvioidut valtionosuudet muutokset ja kompensatiot huomioiden ovat yhteensä 45,8 miljoonaa euroa, eli 2,9 miljoonaa euroa (6,7 %) enemmän kuin vuoden 2019 valtionosuuksien lopullinen määrä.

VALTIONOSUUDET 2016-2020

Valtionosuudet, 1 000 €	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 1 000 €	Muutos -%
Peruspalv. valtionosuus (pl. verotulojen tasaus)	40 966	39 019	38 571	37 951	33 290	-4 661	-12,3 %
Verotulomenetyksen kompensatio					8 194	8 194	
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	7 121	7 212	6 029	5 189	5 338	149	2,9 %
Järjestelmämuutoksen tasaus	-1 432	0	0	0	0	0	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 171	-1 571	-1 440	-1 285	-993	292	-22,7 %
Valtionosuudet yhteensä:	44 484	44 660	43 160	41 856	45 829	3 973	9,5 %

2.2.6. Rahoitustuotot- ja kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2020 talousarvioon suunnitellaan 0,6 miljoonaa euroon. Korkotuotot pysyvät vuoden 2019 talousarvion tasolla.

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäännöspääomasta, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan 1,2 miljoonaa euroa vuodelle 2020, mikä on 0,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa.

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2020 budjetoidaan 0,3 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa vähemmän verrattuna vuoden 2019 talousarvioon. Tällä hetkellä korot ovat hyvin alhaiset, mutta suunnittelukaudella korot tulevat nousemaan ja aiheuttavat korkokulujen nousemisen nykyiseltä tasoltaan.

Muut rahoituskulut

Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot. Muihin rahoituskuluihin ei budjetoida määrärahaa vuodelle 2020.

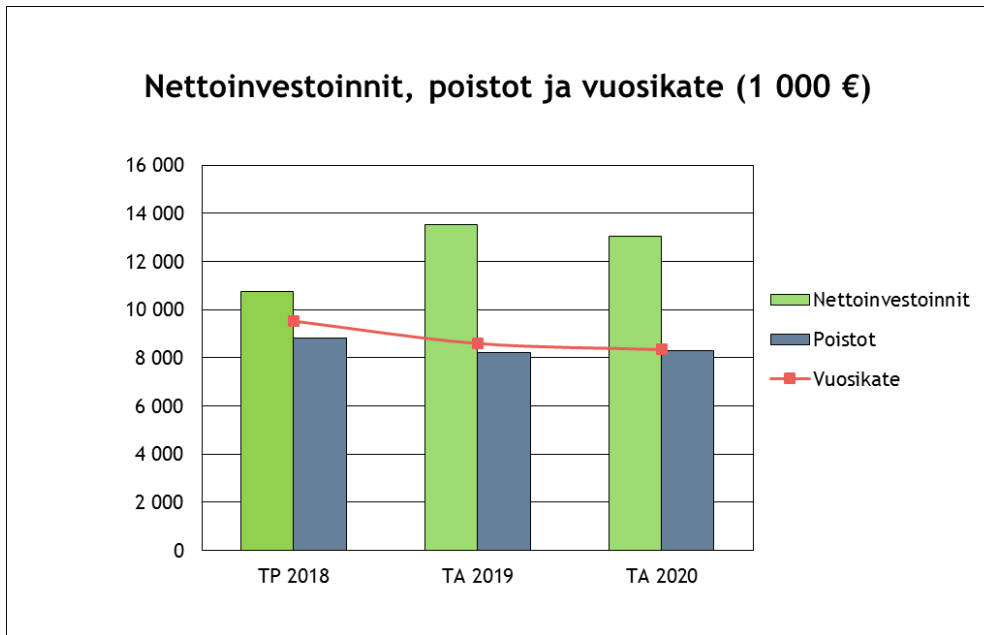
2.2.7. Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulokas, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen, että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan

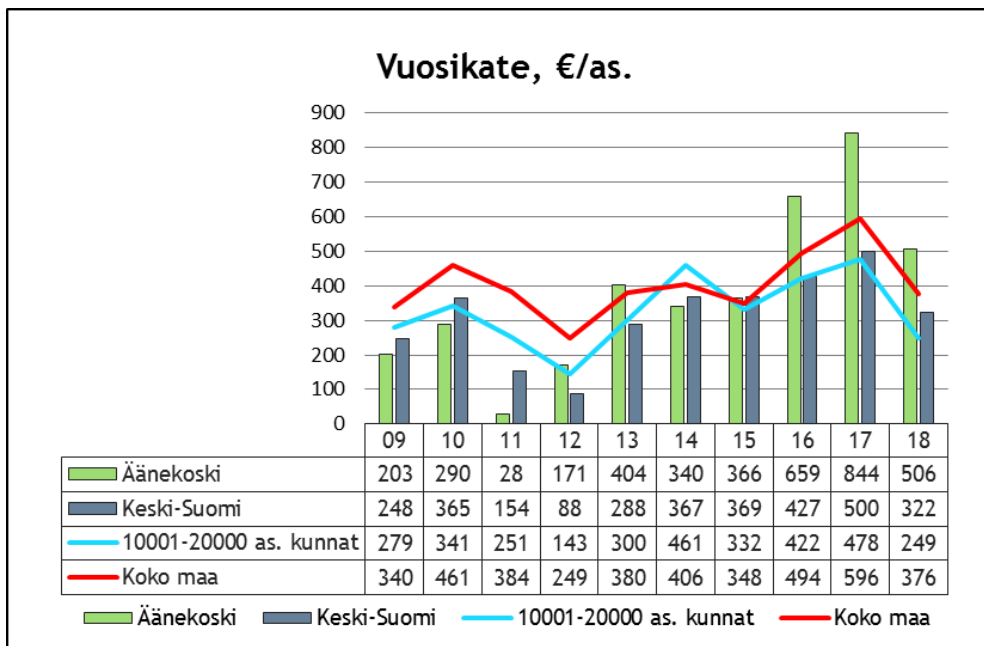
ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan Äänekosken talous hieman heikkenee vuonna 2020 ja vuosikate kattaa poistoista 101 %. Vuonna 2020 vuosikatteen ennustetaan olevan 8,3 miljoonaa euroa.

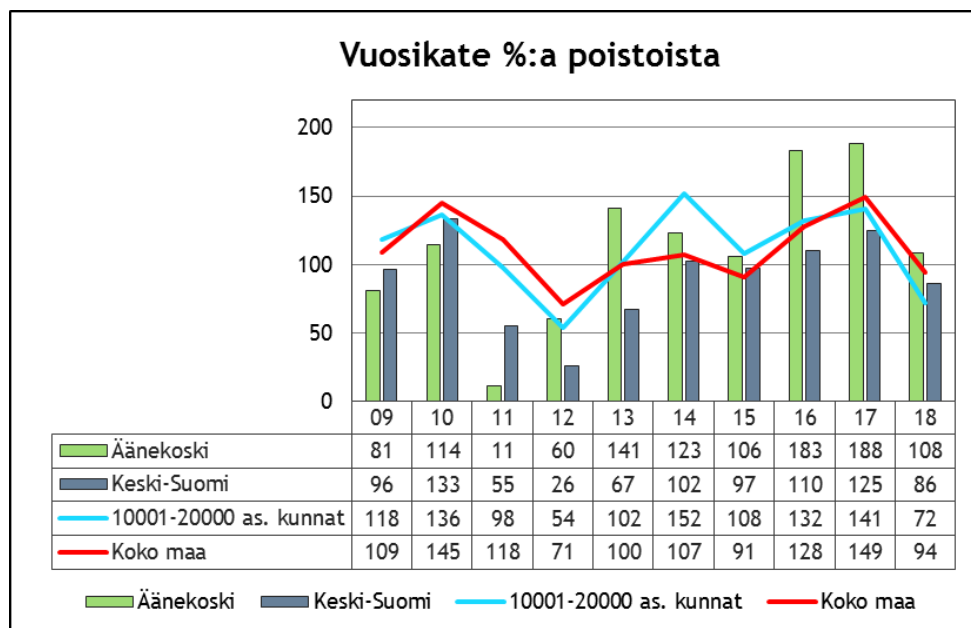
VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

VUOSIKATTEEN KEHITYS €/AS, 2009 - 2018

VUOSIKATE %:A POISTOISTA KEHITYS 2009-2018

2.2.8. Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoterät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Vuodelle 2020 suunnitelman mukaiset poistot ovat 8,2 miljoonaa euroa, eli 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Lisäksi vuonna 2020 varaudutaan 0,1 miljoonan euron lisäpoistoihin.

2.2.9. Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoteran, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän Tilikauden tulos osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsitteilyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2020 tilikauden tulokseksi ennakoidaan 44 000 euroa ylijäämää.

Kun huomioidaan vuoden 2018 tilinpäätöksessä kertynyt ylijäämä (8,5 miljoonaa euroa) ja vuoden 2019 ennustettu tulos (alijäämää 1,4 miljoonaa euroa), on Äänekosken kaupungin kertynyt ylijäämä vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen 7,2 miljoonaa euroa.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

TULOSLASKELMA: LAUTAKUNTATASO

TULOSLASKELMA LAUTAKUNNITTAIN 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos TA2020/TA2019
Tarkastus				
Toimintatuotot	0	0	0	
Toimintakulut	-42	-50	-50	-0,6 %
Toimintakate (netto)	-42	-50	-50	-0,6 %
Keskushallinto				
Toimintatuotot	3 069	3 273	3 487	6,5 %
Toimintakulut	-10 477	-11 102	-12 643	13,9 %
Toimintakate (netto)	-7 408	-7 828	-9 156	17,0 %
Perusturva				
Toimintatuotot	10 240	9 419	8 844	-6,1 %
Toimintakulut	-69 387	-71 031	-70 188	-1,2 %
Toimintakate (netto)	-59 148	-61 612	-61 345	-0,4 %
Kasvu ja oppiminen				
Toimintatuotot	1 866	1 417	1 748	23,3 %
Toimintakulut	-28 989	-28 431	-28 912	1,7 %
Toimintakate (netto)	-27 123	-27 013	-27 164	0,6 %
Tekninen				
Toimintatuotot	7 816	8 251	8 627	4,6 %
Toimintakulut	-19 261	-20 944	-21 790	4,0 %
Toimintakate (netto)	-11 445	-12 693	-13 163	3,7 %
Ympäristö				
Toimintatuotot	280	215	239	11,2 %
Toimintakulut	-2 212	-895	-913	2,0 %
Toimintakate (netto)	-1 932	-681	-674	-0,9 %
Vapaa-aika				
Toimintatuotot	666	769	753	-2,0 %
Toimintakulut	-4 071	-4 187	-4 377	4,5 %
Toimintakate (netto)	-3 405	-3 418	-3 624	6,0 %
Lautakunnat yhteensä:				
Toimintatuotot	23 937	23 344	23 697	1,5 %
Toimintakulut	-134 440	-136 639	-138 873	1,6 %
Toimintakate (netto)	-110 502	-113 296	-115 176	1,7 %
Toimintakate	-110 502	-113 296	-115 176	1,7 %
Verotulot	75 054	78 900	76 151	-3,5 %
Valtionosuudet	43 160	41 856	45 829	9,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	627	630	630	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 364	1 110	1 210	9,0 %
Korkokulut	-94	-600	-300	-50,0 %
Muut rahoituskulut	-79	0	0	
Vuosikate	9 530	8 601	8 344	-3,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 840	-8 200	-8 300	1,2 %
Tilikauden tulos	690	401	44	-89,0 %
Tilinpäätössiirrot	-80	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	610	401	44	-89,0 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	17,81	17,08	17,06	
Vuosikate / Poistot, %	107,80	104,89	100,53	
Vuosikate, euroa / asukas	506	460	446	
Asukasmäärä 31. 12. (Ennuste)	18 851	18 700	18 700	

3.1. Tulokortit (kaupunkiorganisaation yhteiset)

3.1.1. Asiakas

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (vuosittain) (1-5) - palvelujen saatavuus - tyytyväisyys palveluihin Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)	mittaus toteutetaan 31.12.2019 mennessä. mittaus toteutetaan 31.12.2019 mennessä.	3,9 3,8 4,0	4,0 4,0 4,0	4,0 4,0 4,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki: Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Ennaltaehkäisevien ja kotiin vietävien palveluiden monipuolisuus, laatu, yksilöllisyys ja joustavuus. • Monialaisen työtavan vahvistaminen kaikilla vastuualueilla. • Peruspalvelujen järjestämistapojen monipuolistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5) - palvelutarjonnan kattavuus Vapaa-aikaohjelman toteutuminen Suurten tapahtumien lukumäärä	mittaus toteutetaan 31.12.2019 mennessä. 6 tapahtumaa	3,9	4,0	4,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Yhteistyö tapahtumajärjestäjien kanssa Kirjastojen tehokas markkinointi, tapahtumat, projektit lapsille ja senioreille, yhteispalvelupisteet, itsepalveluaukiot Järjestöjen avustamisessa painotus nuorisotoiminnassa Poikkisektorinen työryhmä senioriliikunnan edistämiseen Kulttuurikasvatussuunnitelma Taajamien lähiliikuntapaikkojen kehittäminen</p>					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Viihtyisä ja vetovoimainen asuin- ja elinympäristö	Asukasluku - luonnollinen väestönlisäys - kuntien välinen nettomuutto - netto maahanmuutto Valmistuneiden asuntojen lukumäärä - omakotitalot - rivi- ja kerrostalot - loma-asunnot Asukastytyväisyyskysely/viihtyvyys (1-5) Imagotutkimus (valuustokausittain) -tehty ja analysoitu	18 851 -114 -194 9 22 29 9 mittaus toteutetaan 31.12.2019 mennessä. tehty ja analysoitu	18 700 -80 30 50 25 30 6 3,9	18 750 -70 80 40 25 30 6 4,0	18 800 -70 120 50 25 30 6 4,0 Tehdään

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä					
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tilaisuuksien määrä - Asukas- ja asiakasraadit 6 - Kyläillat 10 - Kyläparlamentin kokoontumiset 4 - Keskustelu- ja infotilaisuudet 4 Asukastytyväisyyskysely/kuntalaisen vaikuttamismahdollisuudet				
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> Asukastilaisuuksien järjestäminen Tehokas viestintä Palautejärjestelmä Osallistuva budjetointi Nuorisovaltuuston edustajat kaupungin toimielimissä 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kilpailukykyinen elinkeinoympäristö ja erinomaiset elinkeinopalvelut	Perustetut yritykset Nettolisäys Yritysneuvonta - yrityskontaktien määrä 325 Yritystytyväisyyskysely (oma, asteikko 4- Työpaikkaomavaraisuusaste				
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> Vetovoimaisten yritysalueiden rakentaminen Säännöllinen ja toimiva yhteistyö yrittäjien kanssa Markkinointiin ja tiedottamiseen panostaminen Paikallisten yritysten ja kaupungin hankintayhteistyö Matkailun hyödyntäminen ja huomioiminen yhdessä elinkeinoelämän kanssa Uusien yritysalueiden kaavoittaminen Saavutettavuuden parantaminen 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Asukastytyväisyyskysely (asteikko 1-5) - Katujen kunnossapito 2,2 - Joukkoliikennepalvelut - Katujen korjausvelka (M€)				
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin katujen korjausvelka pidetään nykyisellä tasolla Kunnan sisäisen joukkoliikenteen palvelutason määrittäminen ja liikenteen kehittäminen palvelutason linjausten mukaisesti Ääneseudun liikennejärjestelmän kehittäminen siten, että se mahdollistaa yrityslogistiikan ja arkkiliikenteen hyönteilyn ja kasvun 					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Työllisyyden edistäminen	Työttömyysprosentti (ka) Työttömyysprosentin ero Keski-Suomen kuntien keskiarvoon Koulutustaso - vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä				
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> Palkkatuella työllistäminen (työmarkkinatuen kuntaosuus) Kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuuden lisääminen Työllisyysohjelman päivitys Kuntakokeilut Työllistämishankkeet 					

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Paikallisten energialähteiden käyttöaste (toteutus joka 3. vuosi)	90 %	83 %	85 %	85 %
	Uusiutuvien energiamuotojen käyttöaste	80 %	90 %	90 %	90 %
	Uusinvestointien energiataloudellisuus	B	A	A	A
	Kaupungin kiinteistöjen				
	- Sähkön kulutus kWh / m ²	85	92	92	92
	- Kaukolämmön kulutus (KWh / m ²)	169	173	173	173
	- Öljyn kulutus (l / m ²)	24	21	0	0
	Energiatehokkuussopimuksen toteutuminen	-	energiansäästö 4 %	energiansäästö 5 %	energiansäästö 5 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin omat rakennusinvestoinnit toteutetaan ekologisesti kestäväällä tavalla • PEHC-metsäsertifiointiin liittyminen ja Metso-ohjelma • Suositaan ekologisia ratkaisuja hankinnoissa • Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusten tekeminen • Liittyminen energiatehokkuusohjelmaan • Katujen puhdistaminen keväällä hallitusti • Vaihdetaan öljylämmityskohteiden lämmitystapa 					

3.1.2. Talous

TULOSKORTTI - TALOUS

Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Kertynyt yli/-alijäämä (M€)	8,5 M€	7,2	7,3	7,4
	• Muut kriisikuntakriteerit	2	2	2	2
	• Tuloveroprosentti (ero Keski-Suomen keskiarvoon)	0,97	0,90	0,88	0,80
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Investointien monimuotoisten rahoitusmuotojen käyttäminen (esim. kiinteistö-leasing) • Prosessien tehostaminen • Turhista kiinteistöistä luopuminen 					
Strategisten investointien hallinta	• Vuosikate prosenttia nettoinvestoinneista (5 vuoden ka)	120 %	109 %	• Yli 100 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 100 % (5 vuoden keskiarvo)
	• Vuosikate prosenttia poistoista (5 vuoden ka)	143 %	132 %	• Yli 100 % (5 vuoden keskiarvo)	• Yli 100 % (5 vuoden keskiarvo)
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Investointien suunnitteluprosessin kehittäminen tarkemmalle tasolle • Kiinteistöohjelman laadinta ja noudattaminen • Ennakoivien korjausten / huoltojen toteuttaminen 					
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	• Omistajapolitiittisten linjausten toteutuminen yhtiöittäin	-	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei
	• Talousarvioletavoitteiden toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei	Kyllä / Ei
	• Konsernin lainakanta / asukas (€)	7 979	7 900	7 800	7 500
	• Kuntakonsernin kertyneet yli/-alijäämät asukasta kohden (€)	1 155	1 150	1 100	1 200
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamien tytäryhteisötoimien seuranta ja toteutus • Konserniohjeen ajantasaistaminen • Konsernijohtoon ja -yhteisöjen tiivis vuorovaikutus • Omistajapolitiikan linjausten toteuttaminen • Yhtiöiden hallitusten asiantuntijuuden lisääminen 					

3.1.3. Prosessit

TULOSKORTTI - PROSESSIT

Strateginen päämäärä					
Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus (1-5)	3,8	4,1	4,2	4,2
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
	- Ydin- ja avainprosessit	95 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliprosessit	76 %	80 %	100 %	100 %
	Toimintakäsikirja	61 %	80 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely: Tyytyväisyys (1-5)				
	- raportointijärjestelmät	3,8	4,0	4,1	4,1
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	3,9	4,0	4,0
	Sähköisen asioinnin tehostaminen	2	2	3	3
	- suunnitelman laatiminen				
	- toimeenpano				
	Digitalisaation hyödyntäminen				
	- käyttöönotot lkm	0	1	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - sähköisen asiointialustan rakentaminen - robotiikan ja automatisaation lisääminen - sähköisten palveluiden lisääminen - henkilöstön osaamisen laajentaminen ja syventäminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Itsearviointi				
	- Johtoryhmä	tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
	- Kaupunginhallitus	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain
	Viranhaltija- ja poliittisen johdon säännölliset tapaamiset	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - Suunnitelma yhteistyön syventämiseksi - Kysely - Työryhmät					

3.1.4. Henkilöstö

TULOSKORTTI - HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	83 %	90 %	92 %	93 %
	Henkilöstökysely (asteikko 1 - 5):				
	* osaaminen ja työolot	3,9	4,0	4,1	4,1
	* työyhteisön toimivuus	4,0	4,0	4,1	4,1
	* omat voimavarat	4,0	4,1	4,2	4,2
	Sairauspoissaolot (pv/htv)	19,1	16	15	15
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöressurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Sähköisen perehdytysohjelman käyttöönotto (yleinen perehdytys, esimiesten perehdytys, toimialakohtainen perehdytys) Kehitys- ja osaamiskeskusteluprosessin uudistaminen Työyhteisöaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke) Palkitsemisen kehittäminen Työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen kehittäminen yhdessä uuden työterveystoimijan kanssa (mm. tilapäisen työjärjestelyn käytön vakioinnuttaminen)					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely (1 - 5): Johtamisosio	3,8	3,9	3,9	4,0
	Johdon itsearviointi	Tehty	Tehty	Tehty	Tehty
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke) Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi (mm. Wpron ja esimieskompassin käyttöönotto) Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta)					

3.2. Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;

3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtävään koskeviksi hallinto-säännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilin-

päätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheutta.

Tarkastusyhtiönä toimii BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Lilja Koskelo 25.9.2018 alkaen.

TALOUSARVIO 2020

Tarkastuslautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-42	-50	-50	-0,6 %
Toimintakate (netto)	-42	-50	-50	-0,6 %

3.3. Kaupunginhallitus

3.3.1. Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

3.3.2. Talousarvio 2020

Kaupunginhallitus (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	3 069	3 273	3 487	6,5 %
Toimintakulut	-10 477	-11 102	-12 643	13,9 %
Toimintakate (netto)	-7 408	-7 828	-9 156	17,0 %

3.3.3. Henkilöstö

Kaupunginhallitus	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	114,6 / 117	112,6 / 115	54,6 / 56	54,6 / 56	54,6 / 56
Osa-aikaiset	5	5	0	0	0
Määräaikaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	5	9	9	5	5
Osa-aikaiset	1	1	1	1	1
Yhteensä					
Kokoaikaiset	119,6 / 122	121,6 / 124	63,5 / 65	59,6 / 61	59,6 / 61
Osa-aikaiset	6	6	1	1	1

Henkilöstötaulukko sisältää ruokapalveluiden siirron tekniselle toimialalle vuoden 2020 alusta alkaen.

3.3.4. Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastuualueena sisältää mm. kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kanslia-toiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneuvonnan,

historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss -toiminnan ja vaalien kustannuspaikat

TALOUSARVIO 2020

4000210 Hallintopalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	37	69	3	-95,7 %
Toimintakulut	-1 852	-1 999	-1 943	-2,8 %
Toimintakate (netto)	-1 815	-1 930	-1 940	0,5 %

3.3.5. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue sisältää talous- ja tietohallinnon sekä liikennepalveluiden kustannuspaikat.

Taloushallinnon kustannuspaikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelupro-

sessi, kirjanpito, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Vastuualue vastaa liikennepalveluista 1.1.2020 alkaen. Tavoitteena on järjestää laadukkaat kuljetuspalvelut kaupungin eri toimialoille, palvelevat joukkoliikennepalvelut sekä kehittää Ääneseudun liikenneympäristöä liikennejärjestelmätyöllä.

TALOUSARVIO 2020

4000220 Talous-, tietohallinto ja liikennepalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	190	105	93	-11,4 %
Toimintakulut	-1 164	-1 418	-1 454	2,5 %
Toimintakate (netto)	-974	-1 313	-1 361	3,7 %

3.3.6. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöressurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen sekä henkilöstöstrategian mukaisten toimintakäytäntöjen edistäminen. Henkilöstöpalvelut vastuualueena sisältää

palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

TALOUSARVIO 2020

4000230 Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	361	334	334	0,0 %
Toimintakulut	-1 397	-1 479	-1 544	4,4 %
Toimintakate (netto)	-1 037	-1 145	-1 210	5,6 %

3.3.7. Elinvoimayksikkö

Elinvoimayksikkö muodostuu kahdesta tulosalueesta, jotka ovat: elinkeino ja kilpailukyky sekä työllisyys. Elinvoimayksikön runko muodostuu alue- ja kaupunkikehittämisestä, yrityspalveluista, sijoittumispalveluista, markkinoinnista, matkailusta, kansalaisaktivismista/osallistamisesta ja hankehallinnasta ja -neuvonnasta sekä työllisyyspalveluista.

TALOUSARVIO 2020

4000240 Elinvoimayksikkö (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	1 024	1 025	1 262	23,2 %
Toimintakulut	-4 797	-4 734	-4 843	2,3 %
Toimintakate (netto)	-3 773	-3 710	-3 581	-3,5 %

Elinkeino ja kilpailukyky

Elinkeinoelämän kehittämisen ytimessä on osaava ja aktiivinen yritysneuvontatyöskentely. Tällä resursseilla annetaan aloittavan yrittäjän neuvontaa, opastetaan yrityksiä kasvamaan ja kehittymään, neuvotaan talouden suunnittelussa sekä rahoituksen saamisessa. Yritysneuvonta antaa lisäksi omistajanvaihdos- ja sukupolvenvaihdospalveluja.

Alue- ja kaupunkikehittämisen päämääränä on yritysten toiminta- ja kasvuedellytysten tukeminen. Tätä kautta tavoitellaan työpaikkojen määrän kasvua. Kaupunkikehitysprojektien toteutusta koordinoidaan elinvoimayksikössä ja toteutetaan yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Vuoden 2020 jatketaan mm. Kotakennään ja Hirvaskaan alueen kehittämistä.

Elinvoimayksikkö toteuttaa kylien ja taajamien kehittämissuunnitelmaa erityisesti osallistamisen ja markkinoinnin keinoin. Osallistamalla aktiivisesti kyläparlamenttitoimintaan, kyläyhdistysten kokouksiin ja muuhun kehittämiseen lisäämme vo-

Toiminta-ajatus

Elinvoimayksikön päätehtävä on kaupunkistrategian toimeenpanosta vastaaminen elinkeino- ja aluekehittämisen sekä työllisyyspolitiikan osalta.

rovaikutusta asukkaiden ja kaupungin välillä. Tavoitteena on parantaa kylien ja taajamien viihtyvyyttä sekä palveluja.

Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on luoda positiivinen ja elinvoimainen kaupunkikuva Äänekoskelta asukkaille, houkutellessa kaupunkiin uusia asukkaita ja yrityksiä. Tavoitteena on luoda yhteisöllinen ja vuorovaikutteinen Äänekoski, jossa jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa koko kaupungin ja oman asuinalueensa yhteisten asioiden suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Kaupunkimarkkinoinnin toimenpiteitä vuonna 2020 ovat tapahtumien järjestäminen, markkinointiviestinnän kehittäminen, kaupungin näkyvyyden lisääminen ja Äänekoski-applikaation kehittäminen.

Aktiivinen ulkoinen tiedottaminen tukee kaupunkimarkkinointia viestimällä Äänekosken kaupungin palveluista ja ajankohtaisista asioista.

Matkailun kehittäminen tähtää ensisijaisesti majoitusvuorokausien kasvuun Äänekoskella. Kasvua tavoitellaan markkinoinnin, tuotteistamisen ja eri

matkailukeskittymien kehittämällä. Markkinoinnin osalta tehdään yhteistyötä Visit Jyväskylän ja Lakelandin kanssa näkyvyyden ja myynnin lisäämiseksi. Matkailua kehitetään lisäksi yrityskohtaisin toimenpitein ja yritysverkostoja luomalla.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluissa jatketaan niiden toimenpiteiden kehittämistä, joiden avulla tuetaan työllistymistä yrityksiin/muihin organisaatioihin ja kunnan omiin yksiköihin sekä parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta alueella. Hanketoiminnan avulla kehitetään uusia toimintamalleja, lisätään henkilöstön osaamista ja muutoinkin työelämävalmennusyksikön kehittämistä jatketaan hankkeiden avulla tulevana vuonna.

Pääministeri Rinteen hallitusohjelman mukaisesti keväällä 2020 käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut. Äänekoski on mukana kuntakokeiluneuvotteluissa Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen kanssa. Mikäli Äänekosken kaupunki tulee olemaan mukana kuntakokeilussa, tulee se muuttamaan toimintatapoja sekä palvelurakennetta.

Kuntakokeilun on määrä käynnistyä keväällä 2020 ja ne kestävät vuoden 2022 loppuun. Eduskunta päättää kokeiluun mukaan otettavista kunnista kokeilulain hyväksymisen yhteydessä. Hallituksen esitys kokeilulaiksi on tarkoitus antaa vuoden 2019 loppuun mennessä. Hallitus linjaa työvoimapolitiikan pysyvistä palvelurakenteesta hallituskauden aikana.

Valtion TE-hallinnon resurssien ja toimivallan siirtäminen kuntien vastuulle tehostaa merkittävästi resurssien käyttöä, edistää osaavan työvoiman saatavuutta ja yksinkertaistaa järjestelmää. Kuntien ja valtionhallinnon työllisyyspalveluiden yhteensovittaminen parantaa asiakkaiden palvelua ja palvelujen vaikuttavuutta.

Osaavan työvoiman saatavuus

Työllisyyspalveluiden vastualueena on vuonna 2020 osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen tähtäävät toimet Äänekoskella. Vuoden 2020 jatketaan toimintamallien kehittämistä, kuinka paikallisille yrityksille, yhdistyksille ja muille organisaatioille turvataan riittävästi osaavaa työvoimaa paikallisista työnhakijoista. Tärkeässä asemassa ovat erilaiset seminaarit, hankkeet ja yh-

teyt, joissa käydään keskustelua osaamistarpeista sekä pohditaan keinoja osaamispääoman lisäämiseksi alueella. Työelämävalmennusyksikön tavoitteena on työnhakijoiden osaamispääoman kasvattaminen vastaamaan paremmin alueella toimivien yritysten tarpeita.

Valmennustiimi

Valmennustiimi tukee ja auttaa sekä työnhakijoita että työnantajia rekrytointiin liittyvissä asioissa. Valmennustiimin kohderyhmänä ovat äänekoskelaiset työttömät työnhakijat. Valmennustiimin tehtävänä on kaupungin palkkatukityösuhteisten ja oppisopimustyöntekijöiden rekrytointi (palkkatuki), työnhakuun liittyvä yksilövalmennus ja työnantajayhteistyön rakentaminen. Valmennusprosessista vastaa valmennustiimi, joka koostuu neljästä valmentajasta (2 vakituista, 1 määräaikainen ja osa-aikainen työntekijä)

Työpaja

Työpajan toiminnasta vastaa tiimi, joka koostuu yhdestä työpajavalmentajasta ja 2 työsuunnittelijasta ja useammasta ohjaajasta. Työpajan toimintana järjestettyä kuntouttavaa työtoimintaa tullaan edelleen jatkamaan vuonna 2020. Työpajan toiminnan kehittämistä jatketaan ja työpajalle luodaan omat prosessikuvaukset sekä jatketaan vuonna 2019 aloitettua turvallinen työpaja -kampanjan tekemistä.

Nuorten starttipaja

Nuorten starttipajan yhtenä keskeisenä tavoitteena on nuorisotakuuseen vastaaminen. Asiakkaat ovat alle 29-vuotiaita vailla työtä tai opiskelupaikkaa olevia nuoria. Vuoden 2020 aikana yhteistyötä nuorisopalvelujen ja etsivän nuorisotyön kanssa jatketaan, samoin sosiaalityön, TE-toimiston ja oppilaitosten kanssa. Tärkeänä kehittämisen kohteena tulee olemaan myös maahanmuuttaja nuorten tarpeisiin vastaaminen. Vuoden 2020 tavoitteena on suunnitella nuorten starttivalmennuksen sisältöä, toimintaympäristöä ja sijaintia entistä paremmin nuorten tarpeita vastaavaksi sekä löytää uusia keinoja asiakashankintaan.

Muu työllisyyden tuki

Vuonna 2020 muu työllisyyden kustannuspaikka sisältää kunta- ja oppisopimuslisät sekä mahdollisen kuntarahan hankkeisiin, joissa kaupunki on

mukana (ei toteuttajana). Kunta- ja oppisopimuslisan avulla tuetaan yrityksiä ja muita yhteisöjä työllistämään äänekoskelaisia pitkäaikaistyöttömiä. Vuoden 2020 tavoitteena on suunnata ja markkinoida kunta- ja oppisopimuslisiä nykyistä enemmän yrityksille/yhteisöille. Näitä tukia jaetaan kaupunginhallituksen hyväksymien kriteerien pohjalta. Vuodelle 2020 luodaan toimintamalli työllisyystoimijoiden avustuksille.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Yli 300 pv työttömänä olleiden passiivituken saavien henkilöiden työmarkkinatuesta kunta maksaa 50 - 70 %.

Äänekoskella oli yli vuoden työttömänä olleita työttömiä työnhakijoita Keski-Suomen työllisyyskatsauksen mukaan (09/2019) 281. Pitkäaikaisyöttömien osuus on pysynyt samana kuin edeltävinä vuosina. Kunnan maksama työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt euromääräisesti vuonna 2019. Tavoitteena on pienentää kunnan maksuosuutta 1 300 000 euroon vuonna 2020.

Vuonna 2020 tavoitteena on saada mahdollisimman moni passiivituksen piiristä aktiivitoimenpiteisiin: työkokeiluun, opiskelemaan, kuntouttavaan työtoimintaan tai palkkatuettuun työhön. Erityisesti nuorten kohdalla tavoitteena on tukea työllistymistä avoimille työmarkkinoille tai ammatillisen opintoihin.

Oma työllistäminen

Palkkatuella työllistämistä kaupungin omiin yksiköihin jatketaan vuoden 2020 aikana. Tavoitteena on, että kaupungilla on jatkuvasti 100 pitkäaikaisyöttömiä kahdeksan kuukauden mittaisissa työsuhteissa kaupungin eri yksiköissä.

Kesätyöllistäminen ja ohjaamo

Vuonna 2020 varaudutaan työllistämään kaikki hakukaat peruskoulun päättävät nuoret kahden viikon työsuhteeseen. Vuonna 2019 näitä nuoria oli noin 181. 17 - 19-vuotiaita nuoria kaupunki työllistää entiseen tapaan noin 27. Lisäksi ostetaan ostopalveluna työllistämistoimintaa. Nuorten työllistymistä yrityksiin/yhdistyksiin pyritään lisäämään suuntaamalla tukea enemmän heille (kesätyöseteli). Nuoria aktivoidaan yrittäjyyteen kesätyösetelillä. Haasteena nuorten kesätyöllistämässä on edelleen mielekkäiden työtehtävien ja -paikkojen löytäminen näin suurelle määrälle nuoria.

Myös nuorten työpaikkakohtaiseen perehdyttämiseen ja ohjaamiseen tulee panostaa tulevina vuosina entistä enemmän.

Ohjaamo toimintaa jatketaan vuonna 2020 ja koordinoitivastuu toiminnasta on työllisyyspalveluilla. Ohjaamo on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille. Ohjaamosta nuori saa monialaista tukea ilman ajanvarausta. Ohjaamo on avoinna yhtenä päivän viikossa.

Työllisyyttä tukevat hankkeet

Äänekoski hakee työllisyyttä edistäviä ESR -hankkeita ja vahvistaa myös siten rooliaan vahvana toimijana työllisyyden edistäjänä. Äänekoski tekee hankeyhteistyötä naapurikuntien kanssa (Laukaa, Konnevesi). Meneillään oleva Hohto -hanke jatkaa vielä toukokuun 2020 loppuun saakka. Äänekoski on saanut ESR-rahoituksen toiselle Taite työelämään -hankkeelle Laukaan kanssa. Äänekosken kaupunki hallinnoi hanketta. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä yrittäjien kanssa. Tavoitteena on mm. löytää työpaikkoja kaupungin palkkatuella työllistämille henkilöille yrityksistä joko palkkatuokajakson aikana tai välittömästi jakson jälkeen.

Vuoden 2018 aikana Äänekosken kaupunki lähti mukaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun (JAMK:n) hallinnoimaan Tiimiverkko-Osallisuutta verkkovalmennuksesta -hankkeeseen. Hanke kestää vuoden 2020 loppuun saakka. Hankkeen tavoitteena on kehittää mukana olevien henkilöiden etäohjaus ja valmennustaitoja, digitaitoja ja luoda uusia yksilöllisiä etäratkaisuja asiakastyöhön.

Äänekoski haki ESR-rahoitusta kahdelle vuonna 2020 alkavalle hankkeelle, Opsopankki -hanke ja Kykyä Työelämään -hanke.

Opsopankki -hankkeen tavoitteena on kehittää Äänekoskelle oppisopimustyöpankki -toimintamalli edistämään oppisopimusten laajempaa hyödyntämistä. Toimintamalli rakentaa alueelle kokonaisuuden tutkintoihin johtavia oppisopimuspolkuja, joissa tutkinnon alkuvaiheessa työskennellään esimerkiksi kaupungin yksiköissä tai välityömarkkinatoimijoiden palveluksessa ja tutkinto viedään loppuun avoimilla työmarkkinoilla. Hankkeeseen palkataan projektipäällikkö (3v) ja yksi projektityöntekijä (2v). Hanke toteutetaan 1.4.2020 - 31.3.2023.

Kykyä työelämään -hanke kehittää osatyökykyisten työllistymispolkuja Äänekosken, Laukaan ja

Konneveden alueella. Hankkeessa etsitään työllistymispolkuja alueen osatyökykyisille työnhakijoille ryhmä- ja yksilövalmennuksen, koulutusten sekä työnantajayhteistyön keinoin. Hankkeen tavoitteena on luoda kuntien palveluohjausmalli

osatyökykyisten työllistämiseen ja työelämässä pysymiseen avoimille työmarkkinoille. Hanke toteutetaan 1.4.2020 - 31.3.2023.

3.3.8. Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Vastaa kaupungin ja sen eri osien kehittämisen perustana olevien maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen laadinnasta.

Luo edellytykset asumisen ja yritystoiminnan rakennushankkeille idea-suunnittelulla, sopimusmenettelyllä ja kaavoituksella.

Vastaa maapolitiikasta ja osallistuu kaupunkiympäristön laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen ja ympäristötoimialan kanssa.

Vastaa tonttien luovuttamisesta, kiinteistönmuodostuksesta ja mittaus-tehtävistä, kartta-asioista ja osoitteista sekä kaupungin maa- ja metsä-omaisuudesta.

TALOUSARVIO 2020

4000250 Maankäyttö (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	1 583	1 741	1 795	3,1 %
Toimintakulut	-1 214	-942	-960	2,0 %
Toimintakate (netto)	369	799	835	4,5 %

Toimintavuonna suoritetaan asemakaava-alueiden kiinteistöolojen selkiinnyttämistä kaavatonttien muodostamisella ja yleisten alueiden toimituksilla (puisto- ja katualueiden muodostaminen). Selvitetään paikkatiedon aiempaa monipuolisemman hyödyntämisen mahdollisuuksia eri toimialoilla. Kehitetään kaupungin osoitejärjestelmää ja uusitaan tonttien markkinointiaineistoa.

Vuonna 2020 saadaan ajan tasalle saatettu pohjakartta juuri valmistuneesta moottoriliikennetiestä (VT4) Äänekosken kohdalla. Kartoituksen myötä voidaan viimeistellä tiehen rajoittuvien asuntoalueiden (Kierälahti ja Kannelsuo) asemakaavatyöt. Koukkuniemen yritystoimintojen alueella suoritetaan asemakaavan muutoksella ja laajentamisella tonttijärjestelyjä ja tutkitaan uusien tonttien muodostamismahdollisuudet. Yritystonttien kaavoittamisesta on kyse myös Kotakennäs III - asemakaavassa.

Vanhojen asemakaavojen ajanmukaistaminen jatkuu mm. Suolahdessa. Yhteensä vireillä on yli kaksikymmentä asemakaavaa tai asemakaavan muutosta.

Äänejärven itärannan ja ns. Pikku-Venetsian alueen maankäytön järjestämistä tutkitaan yleiskaavaa tarkemmalla tasolla tavoitteena täsmentää alueiden tarkoituksenmukainen maankäyttö ja niiden toteutumista edellyttävä kaavoitusmenettely.

Maankäytön talousarvio toteutuu perinteisesti ylijäämäisenä. Tonttivuokrat ja puunmyyntitulot varmistavat tasaisen tulovirran, vireillä olevien hankkeiden perusteella on vuonna 2020 odotettavissa myös merkittäviä tonttien myyntituloja. Sen sijaan uusien asemakaavojen laatimisista saatavien tulojen voi ennakoida pienenevän.

3.3.9. Muu toiminta

Toiminta-ajatus

Muu toiminta sisältää vesiosuuskuntien avustamisen, muun toiminnan sekä kehittämisen kustannuspaikat. Muun toiminnan alle on varattu kau-

pungin henkilöstön keskitetty palkankorotusva-
raus 2,3 % (1,4 milj. euroa). Palkankorotusva-
rausta tarkistetaan ja kohdennetaan toimialoille
kun kunta-alan palkkaratkaisut tarkentuvat.

TALOUSARVIO 2020

4000260 Muu toiminta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	-125	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-52	-530	-1 900	258,5 %
Toimintakate (netto)	-177	-530	-1 900	258,5 %

3.4. Perusturvalautakunta

3.4.1. Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

3.4.2. Talousarvio 2020

Perusturvalautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	10 240	9 419	8 844	-6,1 %
Toimintakulut	-69 387	-71 031	-70 188	-1,2 %
Toimintakate (netto)	-59 148	-61 612	-61 345	-0,4 %

3.4.3. Henkilöstö

Perusturvalautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	452 / 454	461 / 462	469 / 471	475	480
Osa-aikaiset	11	12 / 11	11 / 10	11 / 10	11 / 10
Määräaikaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	3	10	6	6	1
Osa-aikaiset	2	2	1	1	1
Yhteensä					
Kokoaikaiset	455 / 457	471 / 472	475 / 477	481	481
Osa-aikaiset	13	14 / 13	12 / 11	12 / 11	12 / 11

3.4.4. Hallinto

Toiminta-ajatus

Hallinnon vastuualue tarjoaa hallinnon sekä atk -toimen palveluja koko perusturvan toimialalle.

TALOUSARVIO 2020

4000310 Hallinto (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	38	3	3	0,0 %
Toimintakulut	-677	-658	-677	3,0 %
Toimintakate (netto)	-639	-655	-675	3,0 %

3.4.5. Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Terveyspalveluiden tehtävänä on kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltai-

nen edistäminen, syrjäytymisen, sairauksien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

TALOUSARVIO 2020

4000320 Terveyspalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	3 173	3 053	2 353	-23,0 %
Toimintakulut	-38 588	-39 627	-38 726	-2,3 %
Toimintakate (netto)	-35 415	-36 573	-36 374	-0,5 %

Talousarvion perustelut

Vuoden 2020 alusta työterveyshuollon palvelut ja henkilöstö siirtyvät kilpailutuksen voittaneelle toimijalle, Mehiläinen Oy:lle. Siirron vaikutuksesta terveyskeskuslääkäreiden vakanssimäärä vähenee kahdella (15->13). Muutoksen myötä työterveyshuollon sairaanhoitoasiakkaiden pitkäaikaissairauksien hoito siirtyy terveyskeskuksen vastuulle. Lisäksi työterveyshuollon lääkäreiltä ostettiin sisäisesti ns. päivystyspalvelua lääkäreiden ja hoitajien vastaanotoille. Jotta lääkäripalvelun ostoa ulkopuolelta pystytään minimoimaan, tarvitaan avopalveluihin yksi lääkäriavakanssi, joka suunnataan päiväpäivystyksen ja listavastaanottojen lisäksi neuvola- ja terapiapalvelujen lääkäri-työhön. Työ kohdistetaan lakisääteisiin palveluihin.

Vuonna 2020 varaudutaan pilotoimaan uutta maakunnallista asiakas- ja potilastietojärjestelmää.

Tavoitteena on kehittää integroitu ja sujuva tietojärjestelmä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalipalvelujen tarpeisiin.

Avohoitopalvelut jakautuvat listattujen potilaiden ja satunnaiskävijöiden prosesseihin. Listattuja potilaita on noin 5000 ja heille tarjotaan omahoitajan ja omalääkärin vastaanottoja. Satunnaiskävijöille vastaanottoja tarjotaan ajanvarauksella sille lääkärille tai hoitajalle, jolle nopeimmin pääsee. Päiväpolitoiminta on ajanvarauksetonta hoitajavetoista vastaanottoa puolikiireellisille potilaille lääkärinkonsultaatioiden tukemana. Kuntoutustoimintaa kehitetään edelleen älykuntosalin ja fysioterapeuttien suoravastaanoton osalta.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveysasemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00 - 18.00 ilman ajanvarausta. Klo

18 - 08 kiireellistä ensiapua tarjotaan keskussairaalan yhteispäivystyksessä.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa jatketaan hoitoprosessien kehittämistä akuuttien ja pitkäaikaisten potilaiden hoidoissa. Arkisin jatkuu avoin ajanvaraukseton vastaanotto klo 9 - 11, jossa tehdään hoidon tarpeen arviointia. Potilaiden hoito ja kuntoutus toteutetaan oikea-aikaisesti huomioiden potilaan tarpeet, hoidon porrasteisuus ja hoitoajan pituus. Terveyskeskuspsykologin työtä esitetään lisättäväksi 0,5 vakanssin verran. Lisäys kohdistetaan pääasiassa alle 20-vuotiaisiin. Tällä pyritään vaikuttamaan nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon tarpeen vähentämiseen ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseen.

Terveyskeskussairaalan toiminnan tavoitteena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tuleville potilaille järjestetään jatkohoito viiveettä. Terveyskeskussairaalan profiili on terveystasoinen akuutti hoito ja kuntoutus. Vuodelle 2019 sairaalapaikkoja lisättiin määräaikaista 45 vuodepaikkaan. Terveyskeskussairaalan toimintaa kehitetään oman prosessin osalta ja yhteistyön rajapinnoilla arjen tuen ja erikoissairaanhoidon kanssa. Vuodepaikkoja tarvittaneen jatkossakin enemmän ja toiminnan turvaamiseksi satunnaisesti tarvittavan lähenkilökunnan tarpeeseen varaudutaan. Kuntoutustoimintaa tuetaan lisäämällä 0,5 vakanssia fysioterapeutin työtä. 0,5 osastonlääkärin virkaa esitetään terveystasoinen sairaalan ja arjen tuen lääkäriyöhön. Vanhusten määrä on lisääntynyt ja äänekoskelaisten sairastavuus on valtakunnallisessa vertailussa korkea, joten tarvetta osastonlääkärin työlle on enemmän.

Suun terveydenhuolto järjestää kiireettömiä hammashoidon palveluja koko väestölle sekä virka-aikaista päivystyspalvelua akuuteille potilaille. Lakisääteinen hammashoito tarjotaan koko väestölle. Vuodelle 2019 perustettiin hammashoitajan toimi, jonka työ suuntautuu ennaltaehkäisyyn. Toimintamallia kehitetään edelleen työnjaon osalta. Erikoishammaslääkäri-palveluja ostetaan tarpeen mukaan. Ilta- ja viikonloppupäivystys järjestetään maakunnallisena yhteistyönä, yöpäivystys on ERVA- alueen toimipisteessä. Tavoitteena on tarjota laadukasta hoitoa ja pysyä lakisääteisissä rajoissa hoidon saatavuuden suhteen.

Ensihoitopalvelut ostetaan entiseen tapaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä, joka laskuttaa kus-

tannuksien maksuosuudet kunnilta. Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka laskuttaa myös ns. kauttalaskutuksena suurimman osan muiden sairaaloiden tuottamista palveluista. Sairaanhoitopiiri on siirtynyt vakiokuukausilaskutukseen, joka perustuu edellisten vuosien palvelujen käyttöön. Vuonna 2020 Keski-Suomen keskussairaalan uusi rakennus - NOVA otetaan käyttöön. Rakennuskustannukset aiheuttavat pääomakustannusten lisääntymistä tulevana vuosina. Talousarviovaraukseen sisältyy lisäksi määräraha kaupungin suoraan ostamiin erikoissairaanhoidon palveluihin sekä lakkautettujen kuntayhtymien eläkevastuisiin.

Avohoitopalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat lääkäreiden ja hoitajien vastaanoton sekä fysioterapian ja lääkinnällisen kuntoutuksen tulosityksiköt. Vastaanottopalvelut tarjotaan kuntalaisille keskitetysti yhdeltä terveysasemalta. Lääkäreiden ja hoitajien palvelut jakautuvat lista- ja satunnaiskävijöiden vastaanottoihin. Toimintamallissa on huomioitu potilaslähtöisyys ja uuden terveystasoinen tilaratkaisu. Potilas saa arkipäivisin virka-aikana yhteyden terveysaseman keskitettyyn ajanvaraukseen ja takaisinsoittopyyntöihin vastataan mahdollisimman pian saman päivän aikana.

Listavastaanottojen toimintamalli perustuu omalääkäri - omahoitaja työparityöskentelyyn. Potilaiden listaaminen työpareille tehdään potilastietojärjestelmän ja terveydenhuollon ammattihenkilön arvioinnin avulla. Listaamiskriteereinä käytetään pitkäaikaissairausten diagnooseja ja runsasta sekä toistuvaa terveystasoinen palveluiden käyttöä. Kriteereiden mukaisesti noin 25 %:lle väestöstä tarjotaan omalääkäri - omahoitaja palvelua. Listavastaanotoilta tarjotaan myös fysioterapeuttien, diabeteshoitajan, sekä resepti- ja depressiohoitajan palveluita. Vastaanotoilla on otettu työvälineenä käyttöön terveys- ja hoitosuunnitelmat pitkäaikaissairaiden omahoidon tueksi. Myös lääkärinpalvelut neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä vanhus-palveluissa järjestetään listatiimin toimintana.

Satunnaiskävijöiden vastaanotot jakautuvat ensiapulinjaan, päiväpoli -toimintaan sekä ajanvarausvastaanottoihin. Potilaat ohjataan lääkärille, hoitajalle tai fysioterapeutille hoidon tarpeen arvioinnin perusteella.

Päiväpolilla tarjotaan ajanvarauksetonta hoitaja-vetoista vastaanottoa arkisin klo 8 - 15. Toiminnan tavoitteena on lääkärinkonsultaation avulla hoitaa potilaiden asiat yhdellä käynnillä mahdollisimman kattavasti. Satunnaiskävijöiden ajanvarausvastaanotot suunnataan todistusasioihin, pientoi-
menpiteisiin ja kontroleihin.

Ensiapu toimii keskitetysti Äänekosken terveys-
asemalla kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille joka päivä klo 8.00-18.00 ilman ajanvarausta. Potilaat ohjataan ensiavun vastaanotoille hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioinnin kautta.

Erytistutkimuksina tehdään tähytystyksiä maha-
suolikanavan alueelle sekä sydämen ultraääni- ja rasi-
tustutkimuksia. Sydänkäyrän pitkäaikaisrekis-
teröinnit (Holter), unipolygrafiatutkimukset, magneettikuvaukset ja hermoratamittaukset han-
kitaan ostopalveluina. Ortopedilääkärien vastaan-
otot toteutetaan ostopalveluina sairaanhoitopi-
riltä ja geriatripalvelua ostetaan yksityiseltä pal-
velun tuottajalta.

Kuntoutus- ja apuvälinepalvelua tarjotaan fysio-
ja toimintaterapeuttien ajanvarausvastaanotoilla. Apuvälinepalvelupiste (ilman ajanvarausta) on avoinna neljänä päivänä viikossa. Lisäksi fysio-
rapeutin vastaanottoa järjestetään arkisin päivä-
polilla tuki- ja liikuntaelinoireisille asiakkaille. Älykuntosali on käytössä joka päivä klo 7 -21 kun-
toutujille, joille kuntohoitaja on suunnittelut yk-
silöllisen harjoitusohjelman. Vuoden 2019 alussa tuli voimaan valtakunnalliset apuvälineiden luovu-
tusperusteet ja elokuussa sairaanhoitopiiri julkaisi lää-
kinnällisen kuntoutuksen terapioiden ja mui-
den kuntoutustoimenpiteiden myöntämisen pe-
rusteet. Muutosten vaikutukset näkyvät kokonai-
suudessaan vuonna 2020.

Vastaanottokäyntejä kertyy listattujen ja satun-
naiskävijöiden prosesseissa lääkäreille n. 14 000, hoitajille n. 13 000 ja fysioterapeuteille n. 5 000. Lisäksi kuntosalikäyntejä toteutuu n. 14 000. Lää-
kärin päiväpolikäyntejä tulee n. 9000 ja ensiapu-
käyntejä n. 10 000. Hoitaja- tai fysioterapeutti-
käyntejä päiväpolilla tulee n. 11 000 ja ensiavussa n. 16 000.

Henkilöstö on jaettu listavastaanottojen ja satun-
naiskävijöiden hoidosta vastaaviin moniammatilli-
siin tiimeihin. Molemmissa tiimeissä on tiimivas-
taavat. Tiimit ovat riippuvaisia toisistaan, osa hoi-
tohenkilökunnasta ja lääkäreistä toimivat molem-

missa tiimeissä sovitusti ja tarvittaessa. Eri am-
mattiryhmien toiminta perustuu tiimityöhön ja
prosessiajatteluun. Tiimien toiminnan yhteinen ja
tärkein tehtävä on vastuu potilaiden hoidon pro-
sessien jatkuvuudesta, palveluiden oikeanlaisesta
kohdentumisesta sekä potilaiden omahoitoon si-
touttamisesta.

Listatiimissä on 8,5 sairaanhoitajaa, 5 lähihoita-
jaa, 2 fysioterapeuttia, kuntohoitaja ja toiminta-
terapeutti. Tekstinkäsittelypalvelu ostetaan lista-
tiimiin sairaanhoitopiiriltä. Satunnaistiimissä on
10 sairaanhoitajaa, 1 lähihoitaja, 1 fysiotera-
peutti ja 1 tekstinkäsittelijä. Molemmilla tiimeillä
on yksi yhteinen sairaanhoitajavarahenkilö. Tii-
mien ja fysioterapian toimintaa johtaa osaston-
hoitaja yhdessä apulaisosastonhoitajan kanssa.
Tiimeissä toimivia lääkäreitä on 9.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tavoite on
tuottaa avohoitopalveluja monipuolisesti, laaduk-
kaasti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella
tavalla. Palvelu vastaa väestön keskeisiin mielen-
terveys- ja päihdehoidon avohoidon tarpeisiin. Ta-
voitteena on, että asiakas pystytään hoitamaan
mahdollisimman pitkälle omilla lähi- ja peruspal-
veluissa. Hoidontarpeen arviot tehdään hoidon al-
kuvaiheessa ja hoitotyö kotona mahdollistetaan
tekemällä yhteistyötä eri verkostojen kanssa si-
ten, että painopiste työskentelyssä on arkisin ta-
pahtuvassa tehokkaassa ja tuloksellisessa mielen-
terveys- ja päihdetyössä.

Tulosalueen palvelut jakautuvat akuuttihoitoon,
päihdetyöhön, kuntoutustyöhön sekä terveyskes-
kuspsykologipalveluihin. Akuutti- ja päihdetyön
yksiköt järjestävät virka-ajalla arkisin päivystys-
toimintaa, vastaavat konsultaatioista terveyskes-
kuksessa ja muissa perusturvan toimintayksiköissä
sekä tarjoavat ajanvarausvastaanottoja. Kuntou-
tustyön yksikkö vastaa pitkäaikaisesti sairastane-
iden kuntouttavasta hoitotyöstä. Terveyskeskus-
psykologipalvelujen keskeinen tehtävä on pyrkiä
amatillisiin keinoin tukemaan, edistämään ja
mahdollistamaan kaikenikäisten kuntalaisten nor-
maalia, tervettä kasvua ja kehitystä.

Henkilöstön määrä: 1 mielenterveys- ja päihde-
palvelujen johtaja, 1 toimistosihiteeri, 1 sosiaali-
työntekijä, 1 toimintaterapeutti, 9 sairaanhoita-
jaa, 1 psykologi, 1,5 terveyskeskuspsykologia, 1
psykiatri sekä 0,2 terveyskeskuslääkärin panosta
päihdetyöhön. Psykiatriin vakanssia ei ole saatu

täytettyä, joten palvelu jouduttaneen hankki-
maan edelleen ostopalveluna. Terveyskeskuspsy-
kologin vakansseja esitetään lisättäväksi 0,5:llä.
Lisäyksen avulla pystytään vastaamaan nykyistä
paremmin nuorten lisääntyneeseen terapeuttisen
hoidon tarpeeseen ja toteuttamaan varhemmin
diagnosoinnin sekä soveltuvan, oikea-aikaisen hoi-
don tueksi tarvittavat psykologiset tutkimukset.

Ammatillista osaamista kehitetään diagnosoi-
nissa, hoidontarpeen arvioinnissa ja soveltuvien
hoitomenetelmien hallinnassa. Henkilöstön asian-
tuntijuuden kehittymistä ja työssä jaksamista tue-
taan suunnitelmallisella kouluttautumisella ja
säännöllisellä työnohjauksella. Vuoden 2020 ai-
kana on suunniteltu lisättävän henkilöstön ryhmä-
hoitokoulutuksia (CBASP ja CRT) sekä EMDR-tera-
piakoulutusta. Epävakaan potilaan hoitomallin
jalkauttaminen jatkuu ja siihen liittyvä työn-
ohjaus aloitetaan v. 2019 - 2020.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut vastaa päihde-
huollon laitoshoidon määrärahoista, joilla
hankitaan lyhytaikaisia huumevieroitus- ja päih-
dekuntoutusjaksoja. Budjetissa on varauduttu
vuoden 2019 mukaiseen tarpeeseen. Yksikön bud-
jettiin on sisällytetty kriisipäivystys Mobilen pal-
velujen ostaminen koko Äänekosken osalta. Tulos-
alue avustaa lisäksi kolmannen sektorin mielen-
terveys- ja päihdepalveluiden kuntoutustoimintaa
(Ilona Ry potilasyhdistys). Em. ostoilla tuetaan en-
naltaehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä
sekä asiakkaan arjessa tapahtuvaa kuntoutusta.

Terveyskeskussairaala

Terveyskeskussairaalan talousarvio on mitoitettu
40 hoitopaikalle. Sairaalan pääasiallisia asiakkaita
ovat akuuttihoitoa tarvitsevat potilaat. Tavoit-
teena on, että päivystyksistä, vastaanotoilta ja
muista sairaaloista tulevalle tarkoituksenmukai-
nen jatkohoito järjestyy viiveettä. Sairaalassa on
varauduttu hoitamaan ylipaikoilla keskimäärin 2
potilasta/päivä. Systemaattiset toimintakyky-kar-
toitukset ja kotiutussuunnitelmat toteutetaan
osana potilaan hoitoketjua ja toimintakykyä.
Omaisten osallistumista mahdollisuuksien mukaan
tuetaan potilaan sairaalassaoloajan. Kuntoutusti-
missä jatketaan ja kehitetään pitkäjänteistä työtä
kuntoutuvien potilaiden hyväksi. Kaatumistapa-
turmien ehkäisyyn sekä potilaiden ravitsemustilan
seurantaan kiinnitetään enenevää huomiota. Ta-
voitteena on asiakastytyväisyyden parantaminen
jatkuvalle toiminnan kehittämisellä.

Henkilöstön määrä: 1 osastonhoitaja, 1 apulais-
osastonhoitaja, 2 osastonsihtööriä, 18 sairaanhoi-
tajaa, 15 perushoitajaa, 7 laitoshuoltajaa, 1 fy-
sioterapeutti ja 0,5 kuntahoitaja. Lääkäripanosta
osastolle on varattu 1,5 lääkärin työpanoksen ver-
ran. Varahenkilöstöä sairaalassa on 3 sairaanhoi-
tajaa ja 2 perushoitajaa. Varahenkilöt pyri-
tään sijoittamaan lyhytaikaisten poissaolojen si-
jaisuuksiin, jotta henkilöstön aikaa säästyisi sijais-
ten etsimiseltä. Hoitajamitoitus on 0,83. Akuutti-
osaston toiminnan turvaamiseksi kaikkiin poissa-
oloihin on varattu sijaismäärärahat.

Vuoden 2020 talousarvioon on esitetty lisättäväksi
0,5 osastolääkärin virka ja 0,5 fysioterapeutin
vakanssi. Lisäksi esitetään muutettavaksi osa-ai-
kainen kuntahoitajan vakanssi fysioterapeutin toi-
meksi. Perusteena on lisääntynyt potilasmäärä ja
potilaiden moniongelmaisuus. Kuntoutusta voi-
daan tehostaa fysioterapeutin työtä ja resursseja
kehittämällä. Lääkäriresurssin lisääminen on tär-
keää, jotta potilaiden lääketieteellinen arviointi
ja hoito on vaikuttavaa ja tehokasta.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon tehtävänä on järjestää ja
tuottaa Äänekosken kaupungin asukkaille suun
terveydenhuollon palveluja omana toimintana.
Toiminnassa painotetaan suusairauksien ennalta-
ehkäisyä ja kuntalaisten kannustamista omatoimi-
seen suun terveydestä huolehtimiseen. Yhteistyö
Keski-Suomen muiden kuntien kanssa jatkuu. Ta-
voitteena on luoda yhteisiä toimintamalleja suun
terveydenhuollon eri osa-alueilla painottaen eri-
tyisesti ennaltaehkäisevää varhaisen tuen toimin-
taa.

Kiireettömät hammashoidon palvelut koko väes-
tölle: Alle 18-vuotiaille järjestetään lakisääteinen
hammashoito opiskelijaterveydenhuollon ohjeis-
tusta noudattaen. Yli 18-vuotiaiden kiireettömän
hammashoidon järjestäminen hoitotakuun ra-
joissa omana toimintana. Palveluseteli jatkohoi-
don turvaamiseksi on käytössä tarveharkintaisesti.

Arkipäivystys klo 8-16: Päivystys järjestetään
omana toimintana muun perushoidon yhteydessä.
Kaikki hammashuollon hammaslääkärit osallistu-
vat päivystykseen.

Ympäri vuorokautinen päivystys: 1.1.2015 voimaan
tullut STM:n asetus kiireellisen hoidon järjestä-
miseksi velvoittaa kuntia järjestämään palvelun
(pois lukien yöpäivystys). Palvelu järjestetään

arki-iltoina klo16-21 ja viikonloppuina sekä arki-pyhinä klo 8-21 yhteistyössä muiden Keski-Suomen alueen kuntien kanssa. Öisin apua tarvitsevat potilaat ohjataan ERVA alueen toimipisteeseen.

Erikoishammaslääkäripalvelut: Tarpeellisiksi arvioidut palvelut (kirurgia, oikominen, muu vaativa hammashoito) järjestetään ostopalveluna vakiintuneiden sopimusten mukaisesti. Palveluiden tarve harkitaan kokonaistilanne huomioon ottaen.

Henkilöstön määrä: 1 vastaava hammaslääkäri, 1 osastonhoitaja, 8 hammaslääkäreitä, 5 suuhygienistiä ja 11 hammashoitajaa ja 1 preventiohammashoitaja, joka toimii pääsääntöisesti ennaltaehkäisevässä työssä.

Terveydenhuollon johto ja yhteiset palvelut

Terveydenhuollon johtoon ja yhteisiin palveluihin sisältyvät terveyspalveluiden johto ja toimistopalvelut, asiakirjahallinto ja sihteerityö, materiaalihallinto, välinehuolto, terveystieteiden kasvatusta (mm. joukkoseulonnat ja ravitsemusterapiapalvelut), tartuntatautien ehkäisy ja ilmaisjakelu.

Ilmaisjakelun talousarvioon esitetty lisäys aiheutuu vuoden 2019 alussa avohoitoyksiköksi siirtyneestä Suolahden vanhainkodista. Avohoidossa olevien asiakkaiden hoitotarvikkeet on lain mukaan annettava terveyskeskuksesta maksuttomana hoitotarvikejakeluna eli ilmaisjakeluna. Johto- ja toimistopalvelut vastaa esim. terveyspalveluiden yhteisestä koulutuksesta sekä potilasasiainhoitotoiminnasta. Yksikköön on budjetoitu mm. Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä ostettavat vartiointi- ja turvallisuuspalvelut.

Lisäksi yhteisiin palveluihin sisältyvät sairaanhoitopiiriltä ostettavat röntgenpalvelut ja Fimlab Laboratoriot Oy:ltä ostettavat laboratoriopalvelut, joiden osuus yhteisten palveluiden budjetista on noin puolet.

Henkilöstön määrä: 1 ylilääkäri, 1 apulaisylilääkäri, 1 johtava hoitaja, 3 toimistosihteerä, 0,5 varastotyöntekijä (lisäksi varastotyöhön on kohdennettu 0,5 toimistosihteerin työpanoksesta kasvun ja oppimisen toimialalta) ja 2 välinehuoltajaa. Lisäyksenä vuodelle 2020 on esitetty yhden välinehuoltajan vakanssin lisäämistä korvaamaan ostopalvelua. Ravitsemusterapeutin palvelua ostetaan kuntalaisten tarpeita vastaava määrä yksityiseltä toimijalta.

Ensihoitopalvelut ja erikoissairaanhoito

Ensihoitopalvelujen järjestämisestä vastaa Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka laskuttaa kustannuksien maksusuudet kunnilta.

Erikoissairaanhoitoon palvelut tuottaa pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka laskuttaa myös ns. kauttalaskutuksena suurimman osan muiden sairaaloiden tuottamista palveluista. Sairaanhoitopiiri on siirtynyt vakiokuukausilaskutukseen, joka perustuu edellisten vuosien palvelujen käyttöön. Vuonna 2020 Keski-Suomen keskussairaalan uusi rakennus - NOVA otetaan käyttöön. Rakennuskustannukset aiheuttavat pääomakustannusten lisääntymistä tulevina vuosina. Talousarviovaarukseen sisältyy lisäksi määräraha kaupungin suoraan ostamiin erikoissairaanhoitoon palveluihin sekä lakkautettujen kuntayhtymien eläkevastuut.

Tuloskortti

Vastuualue:		Terveyspalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskyselyt (kokonaisarvio)	4,2	4,2-4,3	4,2-4,3	4,3 tai korkeampi	
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen	100 %	100 %	100 %	100 %	
	Valmiiden hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien määrä listatuilla potilailla	10 %	30 %	50 %	60-70%	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakastytyväisyyskysely/vaikutusmahdollisuudet	4,0	4,2	4,2	4,3 tai korkeampi	
	Potilasjärjestöjen sovitut tapaamiset (kpl-määrä)	4	1-3/vuosi	1-3/vuosi	1-3/vuosi	
	Pidettyjen asiakasraatien määrä	0	1-2/vuosi	1-2/vuosi	1-2/vuosi	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Toimintamallien jatkuva arviointi ja kehittäminen. Suunnitelmallisuuden ja omahoitoon sitouttamisen lisääminen hoidon eri vaiheissa: hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien laadinta yhteistyössä asiakkaiden kanssa.						
Varhainen tuki ja ennaltaehkäisy.						
Kansansairauksien, päihdehaittojen sekä iäkkäiden kaatumisten ja vajaaravitsemuksen osalta ennaltaehkäisevän työn toimintakäytännöstä sopiminen (huom. myös prosessit).						
Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutussuunnitelmat sairaalan potilaille. Terminaalivaiheessa oleville potilaille laaditaan saattohoitosuunnitelma.						
Asiakas- ja sidosryhmätapaamisten toteuttaminen sovitusti, kokemusasiantuntijoiden ja potilasjärjestöjen edustajien mukanaolo kehittämissuunnitelmien laatimisessa, asiakasraatien järjestäminen, asiakaspalautteen nopea käsittely ja analysointi ja korjaavien toimenpiteiden tekeminen.						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tyhy-kysely: Osaamisen arviointi säännöllisesti	3,6	3,7	3,7	3,7	
	Kehityskeskustelun tarpeita vastaavuus	3,8	3,8	3,8	3,8	
	Tyhy-kysely: Työtyytyväisyys	3,9	3,9	3,9	4,0	
	Terveyspalveluiden sairauspoissaolot/tt/vuosi		19	19	19	
Toimiva johto ja esimiestyö	Tyhy/Palautteen saaminen esimieheltä	3,7	3,6	3,6	3,6	
	Tyhy/ Tyytyväisyys työyhteisön johtamistapaan	3,8	3,8	3,8	3,8	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Tyhy-kyselyn tulosten hyödyntäminen ja toiminnan kehittäminen erityisesti niiden arviointialueiden osalta, joiden tulos on kaupungin keskiarvoa heikompi. Henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeiden arviointi mm. kehityskeskusteluja ja osaamiskartoituksia hyödyntämällä sekä Käypä hoito -suosituksia seuraamalla. Aktiivisen tuen toimintamalli käytössä (sairauspoissaolot). Kehityskeskustelujen pitäminen säännöllisesti, soveltuvien toteutustapojen valinta tarpeen mukaisesti vaihdellen.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Prosessien tehostaminen	Prosessien yhteensovittaminen sidosryhmien kanssa	10 %	40-50%	50-60%	60-100%	
	Asiakaspalvelun kannalta oleelliset alaprosessit kuvattu		50 %	60-70%	70-100%	
	Prosessien sujuvuus (Tyhy-kysely)		3,7	3,8	3,9-4,0	
	Sovittujen toimintatapojen mukainen toiminta (Tyhy-kysely)		3,8	3,8-3,9	3,9-4,0	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän pilotoinnin aloittaminen					
	Tekstiviestipalvelu käytössä kaikilla ajanvarausvastaanotoilla.		100 %	100 %	100 %	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa		1-3/v	1-3/v	1-3/v	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Kansantautien hoitoketjujen maakunnalliseen arviointityöhön osallistuminen. Erikoissairaanhoidon klinikkakohtaisiin arviointeihin ja prosessikuvausten laadintaan osallistuminen. Tupakasta vieroitussuunnitelman jalkauttaminen ja arviointi. Ennaltaehkäisevän työn osalta toimivan yhteistyön kehittäminen paikallisten toimijoiden (kaupungin toimijat, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset) kanssa. Toimintaohjeiden ja -mallien kirjaaminen.						
Toimintaa kehitettäessä arvioidaan muutoksen aiheuttamat kustannusvaikutukset suhteessa kohonneeseen laatuun mahdollisimman perusteellisesti.						
Maakunnallisen, uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän pilotointi 2020, käyttöönotto sovitulla aikataululla sairaanhoitopiirin kanssa.						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2019	2020	Tavoitetaso 2022	
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	98,6 %	100+-1%	100+-1%	100 +-1%	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Talousarvion laadinta realistiseksi huomioiden asiakkaiden sairastavuus/tarpeet. Talousarvion noudattaminen.						
Reagoiminen talousarvion ennakoituun ylitykseen välittömästi, kun arvio ylityksestä olemassa. Palvelutarjonnan suhteuttaminen resursseihin.						

3.4.6. Sosiaalityö

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön palveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten sosiaalista kuntoutumista, elämänhallintaa ja itsenäistä selviytymistä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

TALOUSARVIO 2020

4000330 Sosiaalityö (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	891	433	393	-9,2 %
Toimintakulut	-4 422	-4 399	-4 340	-1,3 %
Toimintakate (netto)	-3 530	-3 966	-3 947	-0,5 %

Sosiaalityön vastuualue käsittää aikuis- ja perhesosiaalityön, toimeentulotuen, lastensuojelun sekä lastenvalvojan palvelukokonaisuudet. Lisäksi vastuualueella hoidetaan monialaista yhteispalvelua (TYP), kotouttamiseen liittyviä tehtäviä sekä sosiaalista tuotusta. Vastuualueen palveluille on yhteistä syrjäytymisen ehkäisyn, lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin, sosiaalisen kuntoutumisen, oman elämänhallinnan, työllistymisen sekä itsenäisen selviytymisen tavoitteet.

Sosiaalityön palvelut ovat monella tapaa sidoksissa toisiinsa ja asiakkaiden tarpeet edellyttävät palvelujen välistä yhteistyötä. Sosiaalityön vastuualueen toimintaa on vaikeuttanut pitkään palvelujen hajasijoitus väistötiloihin ja asianmukaisien työtilojen puuttuminen. Loppuvuodesta 2019 on toiveessa päästä yhteisiin toimitiloihin. Vuoden 2020 keskeinen tehtävä on rakentaa uudelleen toimiva palvelukokonaisuus ja jatkaa tilojen puuttumisen vuoksi kesken jääneitä tai vaikeutuneita kehittämistehtäviä.

Aikuis- ja perhesosiaalityö

Aikuis- ja perhesosiaalityön palvelut kohdentuvat erityisesti pitkäaikaistyöttömien, lapsiperheitten ja eri tavoin syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tukeen ja auttamiseen.

Aikuis- ja perhesosiaalityön asiakasmääräksi toimintavuonna arvioidaan 750 asiakasta, sisältäen aikuisten sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin, asiakassuunnitelmat ja palvelujen järjestämisen, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, olosuhdeselvitykset, nuorten jälkihuollon sekä työttömyyteen liittyvät tehtävät. Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa keskeistä on asiakkaan

neuvonta ja ohjaus, asiakasprosessin hallinta, palvelutarpeen arviointi sekä asiakassuunnitelmien laadinta ja seuranta. Asiakkaille nimetään pääsääntöisesti oma työntekijä. Erityisen tuen tarpeessa olevan asiakkaan oma työntekijä tulee olla sosiaalityöntekijä.

Aikuis- ja perhesosiaalityöntekijät osallistuvat edelleen tarvittaessa lastensuojelun työparityöhön/yhteistyöhön sekä toimivat lastenvalvojan työpareina käräjäoikeudelle annettavissa olosuhdeselvityksissä. Yli 18-vuotiaat lastensuojelun jälkihuoltoon ovat nuorten sosiaalityöntekijän asiakkaina. Nuorten sosiaalityön asiakkaina ovat 18 - 23 vuotiaat nuoret ja työssä pyritään lisäämään matalan kynnyksen palvelua ja verkostotyötä: tällä asiakasryhmällä on paljon tarvetta saada tukea elämänhallintaan ja asioiden hoitoon.

Toimintavuoden alusta tulee voimaan lainmuutos jolla lastensuojelun jälkihuolto laajenee koskemaan alle 25-vuotiaita jälkihuollossa olevia nuoria. Jälkihuollon jatkuminen tuo erityisiä haasteita tehtävän hallintaan ja huolta resurssin riittävyyteen. Nuorten sosiaalityöntekijä osallistuu edelleen OHJAAMO-toimintaan. Yhteistyötä perusterveydenhuollon kanssa jatketaan erityisesti sosiaaliohjauksen ja työ- ja toimintakyvyn arvioinnin osalta hyödyntäen sosiaaliohjaus terveyskeskuksessa -pilotoinnissa saatuja kokemuksia.

Työllistymistä edistä monialainen yhteispalvelu (TYP-työ) hoidetaan osana aikuis- ja perhesosiaalityön tiimiä. Typin asiakastyössä ovat kolmen sosiaaliohjaajaa sekä tiimin sosiaalityöntekijät tarpeen mukaan. Monialaisen yhteispalvelun (TYP) kirjoilla on huhtikuussa 2019 ollut 420 asiakasta ja

vuonna 2020 varaudutaan edelleen n. 400 asiakkaan kokonaismäärän.

Kuntouttava työtoiminta järjestetään sekä kaupungin omana toimintana että ostopalveluna. Toiminnassa varaudutaan keskimäärin 100 asiakkaaseen kuukaudessa.

Sosiaalisen kuntoutuksen (ml sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta) työmuotojen ja sisältöjen kehittämistä jatketaan yhteistyössä Arjen tuen kanssa.

Sosiaalisen kuntoutuksen kokonaisuutta kehitetään eri palveluja ja toteutustapoja sisältävänä tavoitteellisenä ja määräaikaisena prosessina.

PAKU-hankkeen toimintaan osallistutaan edelleen ja hanke jatkuu vuoden 2020 loppuun. Hankkeessa kehitetään palveluohjausta yhdessä asiakkaiden kanssa tavoitteena saada kokonaisvaltainen palveluohjauksen toimintamalli.

Etuuskäsittelyssä hoidetaan välitystilejä sekä ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea. Välitystilien tavoitteena on talouden tasapainottaminen ja asiakkaiden oman elämänhallinnan tukeminen. Välitystilien kohdentamista tarkennetaan ja vuonna 2020 voidaan varautua 50- 60 välitystilin hoitoon vuositasona.

Vastuualueella hoidetaan myös osaltaan sosiaalista luototusta yhteistyössä perusturvan hallinnon kanssa.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen rahoitus ja myöntäminen ovat kuntien tehtävänä. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea haetaan Kelalta perustoimeentulotuen yhteydessä ja Kela siirtää hakemukset sähköisesti kuntiin käsiteltäväksi. Ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea voi hakea myös suoraan kunnasta, mutta se edellyttää, että perustoimeentulotuesta on jo päätös. Toimeentulotukiasiat hoidetaan pääosin keskitetysti sosiaaliohjaajan työnä ja tarvittaessa yhteistyössä neuvotellen muun tiimin kanssa. Erityisen tuen tarpeessa olevat asiakkaat ohjataan sosiaalityöntekijöille. Täydentävä toimeentulotuki kohdennetaan erityisesti tilanteisiin joissa voidaan tukea kuntoutumista, työllistymistä tai opiskelua sekä lapsiperheitten tukeen. Toimeentulotuen määrärahaa varaudutaan vuosien 2018 ja 2019 tasoon.

Lastensuojelu

Lastensuojelu- ja arviointitiimissä työskentelevät johtava sosiaalityöntekijä, 5 sosiaalityöntekijää ja

lapsiperheitten palveluohjaaja. Lisäksi lastensuojeluun kohdentuu 20 % sosiaalityön johtajan tehtävästä. Työntekijöistä yksi sosiaalityöntekijä ja palveluohjaaja tekevät palvelutarpeen arviointia ja muut työntekijät toimivat lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa.

Palvelutarpeen arviointi on eriytetty arviointitiimille, jossa työskentelee jatkossa noin 1,5 sosiaalityöntekijää ja palveluohjaaja. Arviointitiimi vastaa sekä lastensuojeluilmoitusten että sosiaalihuollon tarvetta koskevien ilmoitusten vastaanotosta ja palvelutarpeen arvioinnista erityisen tuen tarpeessa olevien lasten osalta. Lisäksi lapsiperheitten palveluohjaaja vastaa osaltaan lapsiperheitten ja neuvonnasta ja ohjauksesta sekä verkostoyhteistyöstä.

Ilmoituksesta käynnistyviä palvelutarpeen arvioinnin työprosesseja arvioidaan vuositasona tehtävän 300 lapselle, näistä arviolta 100 tapauksessa ei käynnisty lastensuojelun asiakkuutta. Lastensuojeluilmoituksia tuli vuonna 2018 yhteensä 648. Ilmoitusmäärän vuonna 2020 arvioidaan säilyvän tässä määrässä.

Lastensuojelun avohuollon toiminnoissa varaudutaan siihen, että palveluja tarvitsee vuoden aikana 220 lasta. Yhtäaikaista avohuollon asiakkaita arvioidaan olevan 150 lasta. Palvelutarpeen arviointia, sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, avohuollon toimintatapoja ja tukimuotoja sekä ennaltaehkäisevää työtä peruspalveluissa tulee vahvistaa ja siten vähentää sijaishuollon tarvetta. Tähän toimintaan tähtää edelleen lastensuojelun kokonaisrakenteen kehittäminen

Lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijät hoitavat avohuollon lisäksi sijaishuollon asiakkuudet. Lastensuojelun perhehoito on lain mukaan ensisijainen sijaishuollon järjestämistapa. Lastensuojelun lain mukaan lastensuojelun laitoshuolto järjestetään vain, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. Lastensuojelun perhehoidon laajuus arvioidaan olevan vuoden 2019 tasossa ja hoitovuorokausissa varaudutaan 25 lapsen kokovuotista hoitoa vastaavaan hoitopäivien määrään. Uudet sijoitukset voidaan kattaa osittain poistuman kautta. Lastensuojelun laitoshoidon kustannuspaikka käsittää ammatilliset perhekodit ja lastensuojelulaitokset.

Lastensuojelun laitoshoidon järjestetään ostopalveluina ja varaudutaan noin 16 koko vuoden kestävää sijoitusta vastaavaan hoitopäivien määrään

(5840). Ostopalveluissa tavoitteena on, että vähintään puolet sijoituksista on ammatillisissa perhekoodissa. Riskiä määrärahan ylittymiseen tuo lastensuojelun sijaishuollon ennakoimattomuus ja erityisesti nuorten sijaishuollon erityistarpeet, jotka lisäävät kustannuksia. Lastensuojelussa käytetään edelleen Keski-Suomen sijaishuoltoyksikön palveluja.

Lastensuojelun sosiaalityön asiakasmäärät/sosiaalityöntekijä pyritään saamaan tasolle, joka mahdollistaa tehtävien asianmukaisen hoidon. STM:n selvityshenkilö Aulikki Kanaoja on antanut 2019 suosituksen lastensuojelun mitoituksista, jonka mukaan lastensuojelun yhdellä sosiaalityöntekijällä tulisi olla vastuullaan enintään 25 lasta. Äänekoskella lastensuojelun sosiaalityöntekijällä on nyt vastuullaan samanaikaisesti keskimäärin 40 lasta. Asiakasmäärän ei ole kuitenkaan jakautunut tasaisesti, mihin on vaikuttanut työntekijöiden vaihtuvuus. Toimintavuonna tulee edelleen olla tavoitteena päästä lähemmäksi mitoitusosuudesta, koska se on keskeinen tekijä työn vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden kannalta. Sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnin vaikeudet ja vaihtuvuus ovat edelleen iso haaste lastensuojelussa.

Perhekuntoutus on lapsen sijoitukseen nähden ensisijainen lastensuojelun tukitoimi. Talousarvion puitteissa tulee varautua 2-3 perheen 1, 5 kk laitostuotoiseen perhekuntoutukseen ja kolmen perheen omassa kodissa tapahtuvaan avokuntoutukseen. Perhekuntoutus on lastensuojelun avohuollon toimintamuoto jonka tarve tulee tn kasvamaan.

Ensikotipalvelut hankitaan ostopalveluna. Ensikotijaksot kohdentuvat vauva- ja pikkulapsiperheisiin tilanteissa joissa vanhemmuuden tuen lisäksi tarvitaan seurantaa, arviointia ja kuntoutusta. Vuoden 2020 aikana varaudutaan 200 ensikodin hoitopäivään.

Lastensuojelussa otetaan vuoden 2020 aikana käyttöön systeeminen lastensuojelun toimintamalli, joka on osa valtakunnallista lastensuojelun kehittämishanketta. Kaikki lastensuojelun ja perhetyön yksikön työntekijät koulutetaan systeemiin tiimimalliin vuoden 2020 aikana. Systeemisessä lastensuojelun toimintamallissa perheterapeutin työ liittyy osaksi lastensuojelutiimin toimintaa.

Perhetyön yksikkö

Perhetyön palvelut ovat keskeinen osa sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja ja lastensuojelun

avohuoltoa. Palvelut kohdennetaan sekä lastensuojelun tehostettuun perhetyöhön että sosiaalihuoltolain mukaiseen perhetyöhön. Lisäksi perhetyön yksikkö vastaa lakisääteisistä tapaamispalveluista sekä valvotuista vaihdoista, tukee sijaishuoltoa ja huolehtii jälkihuoltoon nuorten lähiohjauksesta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta alle 25 vuotiaitten nuorten perhetyöstä.

Toiminnallisesti perhetyön kokonaisuutta kehitetään yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa siten, että palvelut kohdentuvat oikein ja matalan kynnyksen periaatteella. Perhepalvelujen järjestämä neuvolan perhetyö ja lapsiperheitten kotipalvelu ovat tärkeä osa yhteistyökumppaneita osana perheitten laajaa palvelukokonaisuutta.

Perhetyön yksikössä varaudutaan 250 asiakasperheen palveluihin. Yksikössä työskentelee esimies ja 7 perhetyöntekijää. Perhetyön prosesseja työtetään tavoitteellisesti työn vaikuttavuuden lisäämiseksi. Perhetyön asiakasmäärä ja sisällölliset haasteet ovat kasvaneet merkittävästi ja nykyisen henkilöstöresurssin riittävyys on huolena. Tilanne heikentää työn vaikuttavuutta ja kattavuutta. Lastensuojelun jälkihuolto-oikeuden jatkuminen 25 ikävuoteen saakka tuo erityistä painetta selviytyä jälkihuoltoon nuorten tarvitsemasta perhetyöstä ja arjen lähiohjauksesta. Perhetyön kasvaneen tarpeen ja tehtävien vuoksi talousarviossa esitetään yhtä uutta perhetyön vakanssia.

Perhetyö osallistuu systeemisen lastensuojelun koulutus- ja kehittämisprosessiin ja perhetyötä kehitetään yhdessä myös laajemmin yhdessä Keski-Suomen alueen kuntien kanssa.

Sosiaalipäivystys

Lakisääteinen sosiaalipäivystys hankitaan edelleen virka-ajan ulkopuolella Jyväskylän kaupungin päivystysyksiköltä. Virka-aikainen päivystys hoidetaan omana toimintana siten, että sosiaalityöntekijät päivystävät VIRVE-puhelinta virka-ajalla viikkovuoroissa.

Lastenvalvoja

Lastenvalvojan hoitamiin perheoikeudellisiin palveluihin kuuluvat isyyden/ äitiyden vahvistaminen sekä lasten huoltoa, tapaamista, asumista ja elatusta koskevien sopimusten neuvottelut ja sopimusten vahvistaminen. Lastenvalvoja vastaa myös käräjäoikeudelle annettavista olosuhdeselvityksistä. Lasten valvottujen ja tuettujen tapaamisten osalta lastenvalvoja toimii yhteistyössä perhetyön yksikön tapaamispalvelujen kanssa.

Kotouttaminen

Äänekoski on päättänyt 30 kuntapaikan tarjoamisesta vuodessa kansainvälistä suojelua tarvitseville pakolaisille. Päätöksen mukaisesti paikoista puolet on kohdistunut turvapaikan hakijoille ja puolet kiintiöpakolaisille. Vuosina 2018- 2019 Äänekoskelle ovat saapuneet ensimmäiset kiintiöpakolaiset ja vuonna 2020 varaudutaan edelleen

kiintiöpakolaisen vastaanottoon. Alaikäisinä maahan saapuneita ja kuntapaikan saaneita turvapaikanhakijoita on vuonna 2020 edelleen kotouttamislain mukaisten palvelujen piirissä. Kotouttamisen palveluohjaan tehtävä on ollut määräaikainen vuodesta 2016 lukien ja vuodelle 2020 tehtävää esitetään vakinaistettavaksi. Valtio korvaa kotouttamisen kustannuksia laskennallisen korvauksen ja asiakas kohtaisten erityis palvelujen korvauksien kautta.

Tuloskortti

Vastuualue:		Sosiaalityö				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	asiakastytyväisyyskysely KA	4,3	4.4	4.4	4.5	
	lakisäästeisten määräaikojen toteutuminen %	100	100	100	100	
	lastensuojelun asiakkaita/ sosiaalityöntekijä ka	50	40	35	30	
	sijaishuollossa olevia lapsia % 0-17 vuotiaista	1,2	1.2	1.1	1.1	
	ls. asiakassuunnitelmien määrä % asiakkaista	70	100	100	100	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Suunnitelmalliset ja oikea-aikaiset palvelut, seuranta ja arviointi toteutuvat						
Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ensisijaisia.						
Lastensuojelun riittävät henkilöstöresurssit. Arviointiimin tehokas ja välitön työn käynnistyminen ilman pitkiä odotusaikoja.						
Asiakkaan osallisuuden lisääminen ja kokemusasiantuntijoiden käyttö palvelujen kehittämisessä						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tyhy-kyselyn tulokset: vastuualueen ka	3,9	4.1	4.2	4.2	
	osaaminen ja työolot osion ka	3,8	4.2	4.3	4.3	
	työyhteisön toimivuus osion ka	3,9	4.4	4.4	4.4	
	Johtaminen osion ka	3,7	4.4	4.4	4.4	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
TYHY-tulosten perusteella nostetut kehittämiskohteet: perehdyttäminen, myönteinen ilmapiiri, hyvinvointia parantavien työkäytänteiden käyttöönotto, työprosessien su						
Henkilöstön osaamisen/ erityisen osaamisen monipuolinen ja yksikköraajat ylittävä käyttö						
Terveet ja toimivat tilat						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Prosessien tehostaminen	työprosessien kuvausten määrä % keskeisistä työalueista (IMS)	80	100	100	100	
	henkilöstökysely prosessin toimivuudesta	3,7	4.1	4.2	4.3	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitus ja tarvittaessa	1/v	1-3x/v	1-3x/v	1-3x/v	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Työprosessien IMS-kuvausten päivittäminen, vaiheitten kuvausten lisääminen						
IMS-kuvausten käyttö perehdyttämisessä						
Maakunnallisen, uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän pilotointi 2020, käyttöönotto sovitus aikataululla sairaanhoitopiirin kanssa.						
Tiimirakenteen edelleen kehittäminen. Palvelujen rajapintojen huomioiminen ja yhteisten palvelusuunnitelmien laatiminen.						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvu tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	98,2 %	100+/-1%	100+/-1%	100+/-1%	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Talousarvion noudattaminen, säännöllinen toteutumisen seuranta ja ylitysriskien ennakointi.						
Palvelujen oikea-aikaisuus ja oikea porrastus.						
Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä työ peruspalveluissa.						

3.4.7. Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Arjen tuen tehtävänä on tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä

ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

TALOUSARVIO 2020

4000340 Arjen tuki (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	6 137	5 930	6 095	2,8 %
Toimintakulut	-25 701	-26 347	-26 445	0,4 %
Toimintakate (netto)	-19 564	-20 417	-20 350	-0,3 %

Arjen tuen vastuualueelle on sijoitettu vammais- palvelut, mielenterveys- ja päihdetyön asumispalvelut sekä ikäihmisten palvelut. Arjen tuen toimintoja kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaan painottaen ennaltaehkäisevää toimintakykyä tukevaa toimintaa kaikilla osa-alueilla ja suuntaamalla toimintaa entistä enemmän kotona asumisen tukemiseen.

Toiminnan painopistealue on ennaltaehkäisevässä ja toimintakykyä ylläpitävässä toiminnassa ja sen kehittämisessä ensisijaisesti avopalveluiden toimintana. Henkilöstöresurssit kohdennetaan vuonna 2020 ensisijaisesti kotiin meneviin palveluihin ja niihin palveluasumisen yksiköihin, joissa on henkilöstövajetta lain vaatimiin suosituksiin nähden. Ostopalveluiden määrää pyritään Arjen tuen vastuualueella edelleen vähentämään.

Ympäri- vuorokautisen hoidon kokonaiskattavuus on tavoitteena pienentyä samalla, kun ennaltaehkäisevää toimintaa ja kotihoitoa kehitetään. Ympäri- vuorokautisen hoidon paikkamäärää ei pienennetä, mutta väestön ikääntyessä ympärivuorokautisen hoidon kattavuus pienenee automaattisesti. Kaupunki on vahvasti kehittämässä Piilolan- niemeen uutta hyvinvointikeskusta. Tavoitteena on, että sen rakentaminen alkaa vuonna 2020. Uuteen yksikköön on tarkoitus rakentaa 60 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ikäihmisille. Tämä mahdollistaa tarvittaessa 10 lisäpaikan käyttöönottamisen. Omia laitoshoidon paikkoja muutetaan tehostetun palveluasumisen paikoiksi 15, kun Piilolan palvelukeskuksesta siirretään muisti- yksikkö Muistola uuteen rakennukseen. Tämä keven- tää palvelurakennetta merkittävästi. Tavoitteena on, että Muistolan lisäksi uuteen yksikköön siirretään Tukipuun tehostetun palveluasumisen yk-

sikkö. Muistolan tilalle siirtyy Niittywillan lyhyt- aikaisyksikkö Suolahdesta ja samalla yhdistetään erillisesti toimineet lyhytaikashoidon yksiköt, jotka molemmat toimivat jatkossa ympärivuoro- kautisina. Tukipuun palvelutalosta vapautuneisiin tiloihin suunnataan puolestaan Tukipilarin, Dyna- mon ja tukiasumisen toimintaa.

Työ- ja päivätoiminnassa pyritään vakiinnutta- maan monipuolinen ryhmätoiminta siten, että toi- minta on laaja-alaista ja yhteistyö arjen tuen si- sällä toimii yksilöllisesti, asiakkaan tarpeita vas- taavalla tavalla. Ulospäin suuntautuvaa työtoi- mintaa järjestetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa sekä mielenterveys- ja päihde- kuntoutujien että vammaisten osalta. Ikäihmisten seniorikeskustoiminnan järjestämistä jatketaan v. 2020 Äänekosken ja Suolahden taajamissa. Kai- kessa työ- ja päivätoiminnassa painopiste on ko- tona asumisen ja arjessa suoriutumisen tukemi- nen. Toimintaa kehitetään entistä toiminnallisem- miksi ja siten, että asiakkaiden oma osallisuus ko- rostuu.

Äänekoskella loppuvuonna 2019 hyväksytyt palve- lujen myöntämiskriteerit otetaan käyttöön ja pää- töksenteon tueksi hyödynnetään maakunnassa käyttöön sovittujen monipuolisten toimintakyvyn mittaristojen käyttöä. Mittaristot toimivat pää- töksenteon tukena palveluiden myöntämisessä sekä oikea- aikaisen ja tarkoituksenmukaisen palve- lun kohdentamisessa. Lisäksi mittaristoa hyö- dynnetään asiakkaan toimintakykyä tukevan toi- minnan suunnittelussa ja kuntoutuksessa. Tämä tuo myös kustannustehokkuutta ja vähentää pääl- lekkäisiä toimintoja organisaation sisällä.

Toiminnoissa korostetaan moniammatillista yh- teistyötä ja toiminnan hyvää suunnittelua, jotta

saadaan kustannustehokkaita ja laadukkaita palveluita. Arjen tuen alueen henkilöstörakennetta muutetaan palvelurakennetta vastaavaksi. Kaikissa palveluissa korostetaan asiakkaan omia voimavaroja ja kannustetaan toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Asiakkuuksien hallinta

Asiakkuuksien hallinnan tulosalue sisältää vanhus-, mielenterveys-, päihde- ja vammaisasiakkaiden palveluohjauksen ja koordinoinnin sekä Arjen tuen sosiaalityön. Vastuualueelle on budjetoitu omaishoito, kotihoitoon kuuluvat tukipalvelut sekä ostopalveluna ja palvelusetelinä toteutettu kotihoito, vanhus-, vammais- ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden laitos-, asumis- ja perhehoitopalveluiden ostopalvelut ja kuljetuspalvelut sekä vammaisten muu avustaminen mm. henkilökohtainen apu. Lakisääteisiä määräaikoja noudatetaan asiakasohjauksessa. Vuoden 2020 aikana asiakasohjausta kehitetään maakunnallisen toimintamallin mukaiseksi ja tavoitteena on ottaa käyttöön maakunnan kanssa yhtenäisiä työkaluja ja -menetelmiä palvelutarpeen arviointiin.

Vuonna 2020 ostopalveluita pyritään edelleen karsimaan ja uusien palveluiden hankkimisessa käytetään harkintaa sekä hinta- ja laatuvertailua. Palveluasumisen tarpeen arvioinnissa otetaan aiempaa vahvemmin käyttöön tukiasuminen, ryhmäasuminen, perhehoitopalvelut.

Omaishoidon tarve on kasvanut voimakkaasti viime vuosina sekä alle 65-vuotiailla että yli 65-vuotiaiden osalta. Vuonna 2020 omaishoidon määrärahaa kasvatetaan, jotta tähän tarpeeseen pystytään paremmin vastaamaan. Omaishoidon sijaisvapaiden käytössä pyritään ensisijaisesti käyttämään toimeksiantosopimuksia ja lyhytaikaista perhehoitoa. Omaishoitajien arkea tukevia palveluja monipuolistetaan ja lisätään, mm. omaishoitajien terveystarkastukset ja omaishoitajille suunnattua koulutusta. Omaishoidon tuen piirissä yli 65-vuotiaita on n. 130 asiakasta. Alle 65-vuotiaiden omaishoidon asiakkaita on reilu 50. Heidän selviytymistään kotiin tuetaan sekä rahallisesti että kotiin vietävinä palveluina. Omaishoitajien työn tukemiseen kohdennetaan sekä kotihoidon että kahden omaishoidon lomittajan työpanosta. Omaishoidon lakisääteisten vapaiden pitäminen on mahdollista sekä kaupungin omissa yksiköissä lyhytaikaispaikoilla, kuitenkin ensisijaisesti perhehoidossa ja sijaishoitajan turvin kotona.

Ostopalveluina ikäihmisille ympärivuorokautista palveluasumista käytetään lähinnä kotikuntamuu-

toissa. Ikäihmisten pitkäaikaista perhehoitoa hankitaan tarpeen mukaan 1 - 2 asiakkaalle, mikäli pitkäaikaisia perhehoitopaikkoja on tarjolla. Palvelusetelillä hankitaan v. 2020 aikana 5 - 8 ikäihmisen ympärivuorokautinen hoito. Vammaispalveluissa perhehoitoa on käytössä 26 - 30 asiakkaalle. Kotikuntamuuttajien osalta Äänekoski maksaa tällä hetkellä viiden asiakkaan sijoituksen toiseen kuntaan ja vastaavasti Äänekoskella on viisi kotikuntamuuttajaa, joista Äänekoski laskuttaa entistä kotikuntaa. Kotikuntamuuttajien määrä vaihtelee vuosittain. Vammaispalvelussa ostetaan pitkäaikaisia asumispalveluja 46 - 48 ja lyhytaikaista asumispalvelua 8 - 10 asiakkaalle. Laitoshoitoa vammaispalveluissa ostetaan lääkitysarviointijaksoja varten erityisen vaativissa tilanteissa vuosittain 0 - 2 asiakkaalle. Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelua ostetaan n. 28 - 31 asiakkaalle, joista 14 - 17 asiakasta on ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Ympärivuorokautista päihdeasumispalvelua ostetaan 2 - 5 asiakkaalle.

Ostopalveluihin sisältyy mm. vaikeavammaisten ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut yhteensä n. 300 asiakkaalle, ensisijaisesti suositaan yhteiskuljetuksia ja senioriliikennettä. Asiakkaiden määrä on hieman laskenut edellisestä vuodesta, mutta kustannuksia nostaa vaikeavammaisten opiskelut ja työskentely pitkissä matkoissa, joihin käytetään vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluita. Vaikeavammaisten sekä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelukustannuksien hillitseminen edellyttää joukko- ja senioriliikenteen hyvää toteutusta ja lisääntyvää käyttöä sekä aikaisempaa tarkempaa palveluiden myöntämisen kriteeristön noudattamista ja palveluiden säännöllistä tarkistamista.

Ostopalveluiden budjetti sisältää myös vanhusten kotihoitoon liittyvät tukipalvelut mm. kotiin vietävät ateriapalvelut, jonka tuottaa pääosin kaupungin terveyskeskuksen keittiö ja osittain palvelut ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Tukipalveluissa palvelumuotoina ovat turvapalvelu, siivouspalvelu, saattajapalvelu ja hygieniapalveluita. Siivouspalvelun toteutukseen käytetään palveluseteliä, joka on tulosidonnainen ja suunnattu vähävaraisille.

Vammaispalvelussa kustannuspainetta tuo henkilökohtaisen avun asiakasmäärän kasvu, nuorten kehitysvammaisten joukko, jonka muuttoa pois kotoa on tuettava sekä vuonna 2018 kilpailutettu vammaispalveluiden asumispalvelu, joka nosti kustannuksia merkittävästi. Avustuksen ja ostopalvelun lisäksi henkilökohtaiseen apuun suunnataan kahden työntekijän työpanos v. 2020. Yksi

avustaja palkataan lisää ja määräraha tähän siirretään henkilökohtaisen avun ostopalvelusta. Tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua kohdentamalla vammaispalvelun hoitajan ja uuden avustajan työpanosta omana toimintana järjestetyn henkilökohtaisen avun toteutukseen, erityisesti niillä asiakkailla, joilla avun tarve on vähäisempää. Lisäksi vammaispalveluiden kuntoutusohjauksen työpanosta tarkastellaan ja tukiasumistoimintaa tehostetaan. Työnjakoa mielenterveystukiasumisen tiimin ja kotihoidon kanssa kehitetään edelleen ja etsitään yhteistyömuotoja mm. yöpartio toiminta tukemaan tukiasumisen asukkaita.

Palvelutuotanto

Laitos- ja asumispalvelut

Palvelutuotanto sisältää omat laitos- ja palveluasumisen yksiköt, toimintakyvyn tuen yksiköt sekä kotihoidon.

Omia vanhusten laitospalveluyksiköitä on vuonna 2020 Piilolan palvelukeskuksessa Hoivala ja Muistola, yhteensä 43 paikkaa. Muistolan yksikkö on tavoitteena muuttaa uuteen rakentuvaan yksikköön ja muuttaa se tehostetun palveluasumisen yksiköksi.

Kuhamon palvelutalo on 31-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö Piilolan palvelukeskuksen yhteydessä. Äänekosken taajamassa on myös Tukipuun palvelutalo, jossa tuotetaan sekä tehostettua palveluasumista että kotihoidon palveluita. Tavoitteena on, että Tukipuun palvelutalossa on v. 2020 yhteensä 33 - 35 tehostetun palveluasumisen paikkaa ja 26 asuntoa toimii kotihoidon palveluna. Suolahdessa toimiva Kotisatama on 40-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Yksikkö toimii Attendolta vuokratuissa tiloissa. Konginkankaan palvelukeskuksessa on yhteensä 34 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ikääntyneille. Sumiaiskoti on 19-paikkainen yksikkö Sumiaisten taajamassa. Ympärivuorokautisesti valvottuja ikäihmisten asumispalvelupaikkoja on kaikissa Äänekosken taajamissa yhteensä 159 paikkaa. Ei ympärivuorokautista palveluasumista ikäihmisille on tarjolla Suolahdessa muutama paikka Kotirannan palvelutalossa.

Vakinaisen henkilöstön määrää esitetään muutettavaksi vuoden 2020 talousarvioon seuraavasti:

- kotihoitoon kolme (3) uutta hoitajavakanssia (riittävä resurssointi)
- vammaispalvelu: yksi (1) uusi henkilökohtaisen avustajan vakanssi (ostopalveluiden vähentäminen ja palvelun joustavuus)

- Kotirantaan yksi (1) uusi hoitajavakanssi ja kahden (2) hoitajavakanssin siirto varahenkilöstöstä Kotirantaan (riittävä suosituksen mukainen resurssointi)
- Kuhamon palvelutalolle kaksi (2) uutta hoitajavakanssia ja yhden sairaanhoitajan vakanssin muutos ohjaajan vakanssiksi (riittävä suosituksen mukainen resurssointi ja henkilöstön ammattiosaamisen monipuolistaminen)
- Tukipuun palvelutalo 4,5 uutta hoitajan vakanssia (riittävä suosituksen mukainen resurssointi)
- Tukipilari yhden hoitajan vakanssin muutos sairaanhoitajan vakanssiksi (henkilöstörakenteen monipuolistaminen)
- Mt- ja päihdepalveluiden palveluohjaajan viran muutos mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluvastaavan viraksi (prosessin selkeytys ja nopeutuminen)

Omissa yksiköissä osaamista lisätään koulutuksella, työssä oppimisella, yhteistyön lisäämisellä sekä henkilöstörakenteessa tapahtuvilla ratkaisuilla. Arjen tuessa otetaan käyttöön oppisopimuskoulutus entistä vahvemmin. Pilottikokeilussa Arjen tukeen palkataan viisi (5) opiskelijaa oppisopimuksella.

Yöaikaisen avun tarve on viime vuosina kasvanut, kun kotona hoidetaan asiakkaita aiempaa pidempään. Kotihoidon yöpartion toimintaa kehitetään edelleen ja tavoitteena on saada yöpartiosta tukea muihinkin asiakasryhmiin kuin ikäihmisiin. Lisäksi on aloitettu entistä tiiviimpi yhteistyö terveystoimen ja arjen tuen lyhytaikaisyksiköiden sekä laitoshoidon ja palveluasumisen yksiköiden kesken, jotta hoidon jatkuvuutta sairaalahoidon tarpeen jälkeen voitaisiin paremmin turvata. Lisäksi on tarkoituksenmukaista kehittää raskaan palvelun piirissä olevien asiakkaiden hoitoa elämän loppuvaiheessa.

Ympärivuorokautisen hoidon turvaamiseksi sairaanhoidollista työpanosta tullaan tarvitsemaan entistä enemmän ja yhteistyötä lääkäritoiminnan kanssa tehostamaan. Kaikissa yksiköissä panostetaan asiakkaiden toimintakyvyn tukemiseen, kuntoutukseen ja elämän mielekkyyden säilymiseen. Vuonna 2020 suunnitellaan liikkuvien hoitajien/sairaanhoitajien laajempaa yhteiskäyttöä ja ns. kotiutustiimin perustamista yhteistyössä Arjen tuen ja terveystoimen kanssa. Tiimin avulla turvataan asiakkaiden tarvitsema lisäapu mm. koitutus-tilanteissa, joissa asiakas on toipilaana ja tarvit-

see tukea enemmän, teknologian hyödyntäminen ja mm. sairaanhoidollinen tuki yksiköihin ilta- ja yöaikaan.

Toimintakyvyn tuki

Toimintakyvyn tuki sisältää toimintakyvyn ylläpitoa edistävät ja kuntoutusta antavat yksiköt sekä kotihoidon avotoiminnan.

Kuntolan 12-13 lyhytaikaista asiakaspaikkaa suunnataan enenevästi kuntouttaviin arviointijaksoihin. Niittywillassa on 10 ei ympärivuorokautista lyhytaikaishoidon paikkaa. Ne suunnataan toimintakykyä tukevaan, säännöllisesti toistuviin lyhytaikaisiin jaksoihin, jotka tukevat kotona asumista. Hyvinvointikeskuksen valmistuttua, niiden toiminnot yhdistetään saman katon alle Piilolan palvelukeskukseen. Tämä tuo synergiaetua sekä asiakkaiden hoidon kannalta että henkilöstön suhteen. Se mahdollistaa myös Niittywillan asiakkaille ympärivuorokautisen hoidon. Osa lyhytaikaista paikoista suunnataan sairaalasta kotiutuville ja arviointijaksoja tarvitseville asiakkaille. Molempien yksiköiden toimintaa pyritään kehittämään entistä tavoitteellisemmin toimintakykyä tukevalla ja kuntouttavalla työotteella. Yhteistyötä terveystoimen, kotihoidon, asiakasohjauksen ja yksiköiden välillä lisätään, jotta asiakkaille voidaan suunnitella kotona asumista tukevat tavoitteet myös lyhytaikaisjaksoille.

Tavoitteena on saada asiakas mahdollisimman nopeasti ja turvallisesti siirtymään kotiin sairaalajakson jälkeen, mikäli hän tarvitsee jakson toimintakyvyn arviointia ja kuntoutumista varten. Paikoilla turvataan riittävän pitkä arkikuntoutumisen mahdollisuus. Omaishoidon lakisääteisiä vapaita hoidetaan mahdollisuuksien mukaan enenevässä määrin lyhytaikaisessa perhehoidossa ja sijaishoitajasopimuksilla asiakkaiden omassa kodissa.

Mielenterveyskuntoutujien asumisyksikkö Tukipilarissa on yhteensä 12 paikkaa ja niistä osa on tarkoitettu pitkäaikaisille asukkaille ja osa lyhytaikaishoitoa tarvitseville. Tukipilari on avohoitoa, jossa ei ole yöhoitoa ja säännölliset yökäynnit sekä turvahälytyspalvelu yöaikaan ostetaan yksityiseltä palvelun tuottajalta. Tavoitteena asumisyksiköllä on toteuttaa asukkaiden yksilöllistä ohjausta ja kuntoutusta niin, että asiakkaat kotiutuisivat omaan kotiin/ryhmäasumiseen mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa tukipalveluiden turvin.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palveluita tuotetaan sekä asumis-, tukiasumis- että kotiin annettavina palveluina. Tukiasumisen tiimin toimintaa on kehitetty ja tehostettu. Palvelurakennetta on saatu kääntymään yhä enemmän kotona asumista tukevaksi. Tukiasumisen tiimi toimii myös viikonloppuisin ja iltaisin, jonka avulla pystytään entistä paremmin tukemaan mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotona asumista. Kotihoidon tukemisen lisäksi asiakkaille on mahdollisuus ryhmätoimintaan, jota tehdään yhteistyössä muiden alueella toimivien järjestöjen kanssa.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta vuonna 2020 talousarvion valmistelun yhteydessä esitetään, että mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluvastaavan virka muutetaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluvastaavan viraksi. Muutoksen tavoitteena on selkeyttää asiakasohjausta sekä nopeuttaa ja sujuvoittaa palveluprosessia.

Kalevankodin ryhmäasunto on suunnattu 7 kehitysvammaiselle vakitukselle asukkaalle. Yksikössä on varattu huone tilapäiseen asumiseen ja asumiskokeiluihin ja sieltä käsin hoidetaan myös 6 asukkaan tukiasumisen palvelut (erilliset asunnot lähiympäristössä). Kalevankodin, toimintakeskuksen, kuntoutusohjauksen sekä henkilökohtaisen avun henkilöstön yhteiskäyttöä ja toiminnallista yhteistyötä jatketaan. Vuoden 2020 talousarvioon on esitetty yhden uuden avustajan toimea vammaispalveluihin. Henkilökohtaisen avun tarve on kasvanut ja uudella vakanssilla pystytään turvaamaan paremmin ja joustavammin niiden asiakkaiden tarvetta, joilla ei ole edellytyksiä vastata työnantajavelvollisuuksiin, mutta joilla on oikeus henkilökohtaiseen apuun. Omana toimintana tuotettu palvelu heille on joustavampaa kuin asiakkaille kuin Äänekosken kaupungillekin.

Seniorikeskukset toimivat suuremmissa taajamissa, Äänekoskella viitenä ja Suolahdessa kolmena päivänä viikossa. Toiminnan sisältöjä monipuolistetaan myös yhä enemmän kotihoitoa tukevaksi ja tavoitteellisemmaksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Seniorikeskuksissa jatkuvat myös seniorineuvolan toiminta ja tämä toiminta jatkuu kaikissa taajamissa. Seniorineuvola toimintaa kehitetään tavoitteellisesti. Seniorineuvolatoimintaan on paljattu kokoaikainen ennaltaehkäisevän työn ohjaaja ja hän jatkaa omaishoitajien ja 70-vuotiaiden terveystarkastuksia vuonna 2020 sekä suorittaa hyvinvointia tukevat kotikäynnit 75 vuotta täyttävälle kuntalaisille. Hän kehittää myös eri ris-

kiryhmien ennaltaehkäisevää toimintaa sekä aloittaa vastaanottotoiminnan kaatumisriskissä oleville asiakkaille.

Seniorikeskuksen toimintaa suunnataan toimintakykyä ja kotona asumista tukevaan toimintaan sekä muistiasiakkaille suunnattuihin ryhmätoimintoihin. Äänekoski on ollut v. 2018 maakunnalliseen muistikuntoutuksen kehittämisen pilottikunta Kukoistava kotihoito- hankkeen kautta. Pilotointiaikana luotua muistisairaana asiakkaan muistipolkua juurrutetaan osaksi arjen tuen toimintaa ja jatketaan eri yksiköiden muistiosaaajien säännöllisiä kokoontumisia ja hyvin käytänteiden jakamista.

Toimintakeskuksen päivä- ja työtoiminta suuntautuu vaikeavammaisten päivätoimintaan ja kotona selviytymistä tukevien taitojen ylläpitoon. Sisältö muokataan vastaamaan ajan henkeä ja asiakkaiden tarpeita ja toimintakykyä tukevaksi.

Ulospäin suuntaavaa toimintaa ja avosuojatyötä kehitetään yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Vammaispalvelun kuntoutusohjauksessa työpanos kohdentuu edelleen vammaisten lasten ja perheitten ohjaukseen ja arjen tukeen sekä aikuisten kehitysvammaisten itsenäisen asumisen tukemiseen.

Kotihoito

Kotihoidon säännöllisen palvelun piirissä on n. 400 asiakasta ympäri kaupunkia. Kotihoidon erilaisten tukipalveluiden piirissä on n. 800 - 900 asiakasta. Tukipalveluja ovat mm. turvapuhelin-, ateria-, vaatehuolto- kauppa- ja asiointipalvelut. Kotihoito toimii ympärivuorokautisesti kaikissa taajamissa ja tämä mahdollistaa entistä pidempään kotona asumisen ja ympärivuorokautisesta asumisesta aiheutuvien kustannusten vähenemistä ja hallintaa.

Äänekoskella on vahvasti kehitetty yhteisiä maakunnallisia toimintamalleja, kotihoidon sisältöjä, kuntoutusta ja tiedolla johtamista Kukoistava kotihoito - hankkeen kautta. Hankkeen avulla on kehitetty yhtenäinen maakunnallinen toimintamalli kotihoitoon ja kehitetään ympärivuorokautista kotihoitoa koko maakunnan alueelle. Hankkeen avulla yhtenäistetään palveluohjauksen prosessit ja toimintamallit. Loppuvuodesta 2019 päivitetty palveluiden myöntämiskriteerit otetaan käyttöön sekä asiakasohjauksessa että palveluita tuotettaessa.

Kotihoidossa työntekijöiden suoraa asiakastyötä pyritään lisäämään, jotta työaika kohdentuisi

entistä paremmin suoraan asiakkaille. Tämän vuoksi kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä vaihdetaan Äänekoskella Mediatriin omaan toiminnanohjausjärjestelmään. Sen avulla tiedon kulku paranee ja se mahdollistaa työntekijöiden pääsyn asiakastietoihin reaaliajassa sekä asiakaskäynnin kirjauksen asiakkaan kotona. Tällöin myös muiden hoitoon osallistuvien tahojen tiedonkulku ei katkeaa, koska tiedot siirtyvät reaaliaikaisesti asiakastietojärjestelmään. Samalla on mahdollisuus laajentaa toiminnanohjausjärjestelmän käyttöä Tukipuun kotihoitoon, tukiasumisen tiimin sekä omaishoidon lomittajien käyttöön.

Kotihoidon resursseja ohjataan entistä tehokkaammin asiakkaalle annettavaan aikaan. Tavoitteena on saada kohdennettua kotihoidon henkilöstön resursseja tasapuolisesti kaikille alueille ja saada asiakastyöaika hoitajilla 60 % kokonaistyöajasta ja sairaanhoitajilla 40 % kokonaistyöajasta. Henkilöstön oikeaa kohdentamista varten aloitettua kotihoidon liikkuvan hoitajan poolin toimintaa kehitetään edelleen. Kotihoitoon vuodelle 2020 esitetyt lisäresurssit, kolme (3) hoitajan toimea, kohdennetaan kotihoidon alueille, jotta liikkuvien hoitajien työaika ei olisi niin sidottu eri tiimien jatkuvaan tarpeeseen. Tavoitteena on turvata henkilöstön liikkuvuus eri taajamien alueella ja luoda edellytykset kotihoidon eri tiimien tasaiselle työnjakamiselle ja kuormittavuudelle. Sen avulla resurssien kohdentaminen helpottuu. Kotihoidon henkilöstön osaamista lisätään koulutuksella. Siirtymällä kotihoidon osalta annosjakeluun vuonna 2020 vapautetaan kaksi henkilötyövuotta asiakastyöhön. Annosjakeluun siirtymisestä vapautuva työaika kohdistuu pääsääntöisesti sairaanhoitajiin.

Vuonna 2015 syyskuun alusta on käynnistynyt Arjen tuen alueella varahenkilöstöpankki, jossa on ollut 24 työntekijää + 1 vastaava ohjaaja esimiehenä. Varahenkilöstön vastaava ohjaaja toimii myös kotihoidon liikkuvan hoitajapoolin ja yöpartion sekä kotihoidon fysio- ja toimintaterapeutin esimiehenä.

Vuonna 2020 siirretään varahenkilöstöstä kaksi (2) hoitajan vakanssia Kotirannan palvelutaloon riittävän hoitajamitoituksen turvaamiseksi. Varahenkilöstöllä on pyritty turvaamaan sijaisten saantia yksiköihin ja sitä kautta lisäämään asiakasturvallisuutta ja vapauttamaan esimiesten työaika kehittämissä työhön ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Rekrytoinnin kehittämistä Arjen tuen vastuualueella on kehitetty ja yhdenmukaistettu keskittämällä rekrytointeja varahenkilöstön vastaavalle ohjaajalle. Myös sijaisrekrytointia on laajennettu varahenkilöstön vastaavalle ohjaajalle.

Vuonna 2019 on aloitettu pilottikokeilu, jossa Arjen tukeen on otettu oppisopimusopiskelijoita yhteensä viisi (5) kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen.

Kotihoidossa asiakkaaksi tulovaiheessa ja kotihoidon asiakkaan tilanteen muuttuessa on otettu käyttöön arvioiva ja tehostettu kotikuntoutusjakso. Kuntoutusjaksojen toiminnan on todettu

vähentävän kotihoidon säännöllisen palvelun tarvetta ja pitkittävän raskaampiin palveluihin siirtymistä. Kotikuntoutusta toteutetaan sekä yksilöohjauksella että ryhmätoimintana. Kotihoidon asiakkaiden kuntoutus kuuluu kaikille kotihoidon työntekijöille ja kuntoutuksen osaamista pyritään vahvistamaan laajalti koko kotihoidon henkilöstölle. Hyvinvointiteknologian käyttöä pyritään myös vuonna 2020 lisäämään.

Tuloskortti

Vastuualue:		Arjen tuki				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	91,6 %	92,0 %	92,0 %	92,0 %	
	Laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	2,57 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	
	Tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	5,86 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	
	Asiakkailla myönnetyt kuntoutusjaksot kotiin,kpl	624	300	300	300	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset: keskiarvo kokonaisuudesta.	4,1	4,1	4,2	4,2	
	Toteutuneet asiakasraadit, kpl	4	10	10	10	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi						
Palvelujen oikea-aikainen kohdentaminen asiakasohjauksella, asiakasohjausresurssin lisääminen ja prosessin tehostaminen, asiakkaan osallistaminen asiakasraadein ja osana omaa asiakassuunnitelmaa, painopiste kuntoutuksessa, ennaltaehkäisevissä palveluissa ja kotiin tuotetuissa palveluissa						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Suosittelun mukaiset henkilöstömitoitukset yksiköissä, mitoitusnormi ympärivuorokautisissa yksiköissä min. 0,5 tt/as.	0,47-0,67	0,5-0,68	0,5-0,68	0,55-0,70	
	Työhyvinvointikysely, osaaminen ja työolot	3,8	3,8	3,9	3,9	
	Työhyvinvointikysely, työyhteisön toimivuus	4	3,9	4,0	4,0	
	Kotihoidossa asiakastyöaika % kokonaistyöajasta sairaanhoitaja/lähihoitaja	33/53%	40/60 %	40/60 %	40/60 %	
	Sairauspoissaolot kalenteripäivää/ htv	25,1	23	22	21	
Toimiva johto ja esimiestyö	työhyvinvointikysely, johtaminen	3,7	3,6	3,7	3,7	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Yksiköissä tehty suunnitelmat mitoitukseen pääsemiseksi, minimimitoitus tehostetussa palveluasumisessa 0,5						
Kotihoidossa asiakastyöajan seuranta toiminnanohjausjärjestelmällä ja sen avulla työajan kohdentaminen tasapuolisesti ja tavoitetasolle.						
Rekrytointiosaamisen vahvistaminen ja perehdytyksen suunnitelmallinen toteutuminen. Mind map käytössä osana perehdytystä.						
Yhteistyön tehostaminen työterveyshuollon kanssa ja varhaisen tuen toimintamallin tehokkaampi käyttö. Johtamisalueiden uudelleen arviointi ja johtamisosaamisen vahvistaminen tavoitteena työhyvinvoinnin lisääminen.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Prosessien tehostaminen	Kotihoidon kattavuus yli 75-vuotiaiden osuudesta	15,1 %	15,5 %	15,5 %	15,5 %	
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen: %-osuus	99,5	100	100	100	
	Varahenkilöstön käyttöaste %-osuus	97,6	98,0	98,0	98,0	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Hyvinvointiteknologiaratkaisujen pilotointi ja kokeilu sekä käyttöönotto, laitteiden määrä	36	40	50	50	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovituksi ja tarvittaessa	1-2x/v	1-3x/v	1-3x/v	1-3x/v	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset käytössä osana IMS-järjestelmää, yhtenäinen palvelusuunnitelmaprosessi.						
Kotihoidon mobiilijärjestelmä optimaalisesti käytössä ja toimintaa uudistetaan kukoistava kotihoito -hankkeen mukaisesti.						
Yhteistyötä kotihoidon, terveystoimen, sosiaalitoimen ja arjen tuen välillä syvennetään edelleen.						
Teknologian mahdollisuuksia otetaan pilotoitina käyttöön ja kokeilujen jälkeen osaksi toimintaa, mm. kotihoidon etäkäynnit						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022	
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	98,0 %	100 % +/- 1 %	100 % +/- 1 %	100 % +/- 1 %	
	Käyttöasteet ka:					
	- Laitushoito	102,6	99,5	99,5	99,5	
	-Tehostettu palveluasuminen	97,3	97,5	98,0	98,5	
	-Tavallinen palveluasuminen	66,1	99,0	99,0	99,0	
	-Lyhytaikaisahoito	104	99,9	99,9	99,9	
	Tukiasuminen suoriteprosentti	97,6	99,0	99,0	99,0	
	Seniorikeskus + päivätoiminta suoriteprosentti	105,3	100	100	100	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:						
Ennaltaehkäisevän työn ja toimintakykyä lisäävän toiminnan ja työn lisääminen kaikilla osa-alueilla.						
Palvelurakenteen keventäminen, prosessien toimivuuden arviointi ja tehostaminen, talouden seuranta kuukausittain ja poikkeamiin aktiivinen puuttuminen.						

3.5. Kasvun ja oppimisen lautakunta

3.5.1. Toiminta-ajatus

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

3.5.2. Talousarvio 2020

Kasvun ja oppimisen lautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	1 866	1 417	1 748	23,3 %
Toimintakulut	-28 989	-28 431	-28 912	1,7 %
Toimintakate (netto)	-27 123	-27 013	-27 164	0,6 %

3.5.3. Henkilöstö

Kasvun ja oppimisen lautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	392,1 / 406	395,1 / 409	396,6 / 409	409	409
Osa-aikaiset	14	14	14	14	14
Määräaikaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	15	15	31	13	13
Osa-aikaiset	1	1	1	1	1
Yhteensä					
Kokoaikaiset	407,1 / 421	410,1 / 424	427,6 / 440	422	422
Osa-aikaiset	15	15	15	15	15

Henkilöstötaulukko sisältää 18 hanketyöntekijää vuonna 2020. Taulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.5.4. Lasten ja perheiden palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten ja perheiden palveluiden perustehtävänä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta ja neuvolatoimintaa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennaltaehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

TALOUSARVIO 2020

4000410 Lasten ja perheiden palvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	1 055	1 024	1 074	0,0 %
Toimintakulut	-10 405	-10 361	-10 543	1,8 %
Toimintakate (netto)	-9 349	-9 338	-9 470	1,4 %

Lasten ja perheiden palveluiden perustehtävänä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta ja neuvolatoimintaa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennaltaehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

LASTEN VARHAISKASVATUS

Päiväkoti	Lapsiryhmiä/paikkoja (ei mukana pelkän eon ryhmät/paikat 10.10.2019)	Henkilöstö	Lapset yhteensä (ei mukana pelkän eon ryhmät)
Alkulan päiväkoti	3 ryhmää/54	10	47
Karhunlähteen päiväkoti	5 ryhmää/78	17	80
Katvelan päiväkoti	4 ryhmää/75	12	70
Kellosepän päiväkoti	4 ryhmää/66	16	71
Konginkankaan päiväkoti	2 ryhmää/33	5+2 määräaikaista	38
Koulunmäen päiväkoti	5 ryhmää/105	22	105
Mikonpuiston päiväkoti	7 ryhmää/129	29	154
Piilolan päiväkoti	2 ryhmää/42	6,5	39
Tiitelän päiväkoti	1 ryhmä/21	4	25
Yhteensä			629

Talousarvion tekovaiheessa lokakuussa 2019 lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on yhteensä 684 lasta, edellisenä vuonna vastaavana aikana palveluiden piirissä oli 677 lasta. Varhaiskasvatukselle tyypillinen ilmiö on lapsimäärän suuri vaihtelu vuoden aikana. Aikaisempien vuosien kokemuksella varhaiskasvatuksessa voi olla jopa sata lasta enemmän kevättalvella alkusyksyn määriin verrattuna. Lasten määrä epäsäännöllisessä varhaiskasvatuksessa on vuosi vuodelta kasvanut.

Päiväkotihoidossa (osa- ja kokopäivähoito) on syyskuun 2019 lopulla yhteensä 641 lasta. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 625 lasta. Perhepäivähoidossa on aktiiviyössä 10 hoitajaa lokakuussa

Hallinto

Perhepalveluiden hallinnossa työskentelee 1,5 toimistosihteerä, perhepalvelujohtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja. Hallinnossa mm. tehdään viranhaltijapäätöksiä, valmistellaan asioita lautakuntaan, annetaan kuntalaisille palveluohjausta, ohjataan ja valvotaan varhaiskasvatusta, perhepäivähoitoa sekä yksityistä toimintaa.

2019 ja hoitopaikkoja 40. Lokakuussa 2019 perhepäivähoitoon on sijoitettu 43 lasta, edellisenä vuonna 51.

Ostopalvelut /Päiväkotihoido/perhepäivähoito

Perhepalvelujohtajan päätöksellä ostopalveluja voidaan käyttää tarvittaessa. Kunnalliset hoitopaikat täytetään pääosin ensin. Lautakunnassa on määritelty kriteerit, joiden mukaan tehdään yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa. Äänekosken taajamaan Ääneniemien asuntoalueelle on valmistunut yksityinen päiväkoti Vipellys, jossa on paikkoja 54. Vipellys on Äänekosken alueella toimiva ainoa yksityinen päiväkoti. Äänekoskella viheralueella toimii kaksi yksityisellä toiminimellä toimivaa perhepäivähoitajaa. Kaupungin viranhaltijat valvovat yksityistä varhaiskasvatustoimintaa.

Esiopetus

Toimintakaudella 2019-2020 esiopetuksessa on 214 lasta. Esiopetuksessa on 210 lasta ja varhennetussa esiopetuksessa 4 lasta.

Päiväkotien (Koulunmäki, Konginkangas, Tiitelä, Katvela, Kelloseppä ja Alkula) antama esiopetus on tarkoitettu niille lapsille, jotka tarvitsevat päivähoitoa esiopetuksen lisäksi.

Erillisiä esiopetuspaikkoja on Hietaman koululla, Suolahden taajamassa Kellosepän päiväkodissa ja Koulunmäen päiväkodissa tarpeen mukaan yksi tai kaksi eri ryhmää.

Erityisopetus

Äänekosken varhaiskasvatuksessa on seitsemän varhaiskasvatuksen erityisopettajan tointa, joista viisi on täytetty. Yksi työntekijä toimii Kellosepän päiväkodin ryhmässä ja yksi VEO toimii Koulunmäen päiväkodissa pienennetyssä ryhmässä. Kollmelle VEOlle on jaettu koko varhaiskasvatuksen toimintakenttä ja periaatteessa koko alue on konsultoinnin piirissä. Konginkankaan, Tiitelän (Sumiainen) ja Hietaman esioppilaat kuuluvat perusopetuksen erityisopettajan toiminta-alueeseen. Kahta VEO:n tointa hoitaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettaja.

Perusopetus

Toimintakaudella 2019-2020 päiväkodeissa on yhteensä neljä perusopetuksen kirjoilla olevaa lasta, joille on myönnetty pidennetty oppivelvollisuus. Näiden lasten kustannukset laskutetaan perusopetukselta.

Kerhotoiminta

Kerhotoimintaa 3-5- vuotiaille järjestetään Äänekoskella ja toimintaa on neljänä päivänä viikossa ja perjantaisin aamupäivällä toimii avoin päiväkotikoti. Suolahdessa avoin päiväkotikoti järjestetään maanantaisin aamupäivällä yhteistyössä seurakunnan kanssa. Kerhotoiminnassa on mukana 20-30 lasta. Kerhotoiminnassa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja osa-aikainen lastenhoitaja. Avoin päiväkotitoiminta on saavuttanut suuren suosion. Osallistujia on ollut jopa 40-60 / koontumiskerta.

LASTEN JA PERHEIDEN TERVEYSPALVELUT

Neuvola- ja terapiapalvelut

Neuvola- ja terapiapalvelut käsittää perhesuunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, neuvolan perhetyön, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten puhe- ja toimintaterapian. Toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevässä, varhaisen tuen työssä. Menetelmällisiä sisältöjä kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti huomioiden moniammatillinen tuen kolmiportaisuus. Henkilöstön koulutuksessa painopisteenä on lasten, nuorten ja lapsiperheiden varhaisen tuen toiminta sekä maakunnallisiin kehittämishankkeisiin sisältyvien uusien toimintamallien käyttöönoton edellyttämän osaamisen vahvistaminen. Henkilökuntaa on 19.

Perheneuvola

Perheneuvola vastaa erityistason kasvatus- ja perheneuvolapalveluiden antamisesta Äänekosken ja Konneveden alueilla. Työntekijöinä perheneuvolassa on 2 psykologia, sosiaalityöntekijä ja 0,5 toimistosihiteeri. Lisäksi käytössä on yksityisen lastenpsykiatriin palvelut noin joka toinen kuukausi.

Muut lasten ja perheiden palvelut

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelua hoidetaan kolmen kodinhoitajan työpanoksella. Satunnaisesti palvelua ostetaan myös yksityisiltä toimijoilta. Toiminnan esimiehenä ja palvelutarpeen arvioijana toimii Alkulan päiväkodin johtaja.

Perhekeskustoiminta

Perhekeskustoiminnan tarkoituksena on tarjota monipuolista matalan kynnyksen palvelua perheille. Toimintamuotoina voivat olla esimerkiksi avoin päiväkotitoiminta, leikkipuistotoiminta sekä erilaiset tapahtumat. Jäljellä olevaa hankerahaa käytetään perhekeskustoiminnan toteuttamisesta aiheutuviin kuluihin, palveluihin ja hankintoihin. Perhekeskustoiminnalle valmistuu omat toimitilat Koulunmäen yhteiskoulun (KYK) uuteen rakennukseen. Perhekeskuskoordinaattorin toimi on vakiinaistettu vuoden 2019 alusta alkaen.

Tuloskortti

Vastuualue:	Lasten ja perheiden palvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvät ja toimivat peruspalvelut Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Toimialojen asiakastyytyväisyyskysely				
	Palvelujen riittävyys ja saatavuus	4,4	4,6	4,6	4,6
	Tyytyväisyys palveluihin	4,5	4,5	4,6	4,6
	Kuntalaisten vaikuttamistilaisuudet				
	Perhepalveluiden asiakasraati	1	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetus suunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen Perhepalveluiden asiakasraatien perustaminen ja toiminnan tavoitteiden määrittäminen 					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	91 %	92 %	93 %	93 %
	Henkilöstökysely:				
	* osaaminen ja työolot	4,2	4,3	4,3	4,4
	* työyhteisön toimivuus	4,3	4,3	4,4	4,4
	* omat voimavarat	4,2	4,3	4,4	4,4
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	16,4	14	13	12
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen Työyhteisöaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö Palkitsemisen kehittäminen Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.</p>					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely: Johtamisosio	4,1	4,2	4,2	4,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.</p>					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus	4,0	4,1	4,2	4,3
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliproessit	60 %	100 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>- toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi, parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto, vakioitu palvelutus ja määritellyt palvelut</p>					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys)				
	- raportointijärjestelmät	4,1	4,2	4,2	4,2
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,9	4,0	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>- sähköisen asiointialustan rakentaminen, uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP), sähköisten palveluiden lisääminen, osaamistason lisääminen</p>					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuveräiseen talousarvioon	Toteuma - 201 t.€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€	Toteuma +/- 26 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen 					

3.5.5. Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistävää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

TALOUSARVIO 2020

4000420 Opetuspalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	668	259	539	108,0 %
Toimintakulut	-18 045	-17 531	-17 804	1,6 %
Toimintakate (netto)	-17 377	-17 272	-17 265	0,0 %

Hallinto

Hallinnossa työskentelee opetus- ja kasvatusjohtajan lisäksi kaksi toimistosihteerä. Hallinnon erityispalveluissa on kolme koulupsykologin vakanssia ja kolme vastaavan koulukuraattorin vakanssia. Koulupsykologi-koulukuraattori-työpareista kaksi työskentelee esi- ja perusopetuksessa ja yksi työpari toisella asteella. Äänekosken lukion ja Poken nuorisosaasteen opiskelijoita on yhteensä noin 1 100. Perus- ja esiopetuksessa oppilaita on työparia kohti noin 1 200. Opetuspalveluiden hallintoon kuuluu myös kasvun ja oppimisen palveluiden koordinaattori. Hänen tehtäviinsä kuuluvat mm. opetussuunnitelmantöiden koordinointi, hankkeiden hallinnointi, erityisopetuksen ja oppilashuoltotyön koordinointi sekä täydennyskoulutuksen suunnittelu.

Projektit

Projektit käsittävät valtion erityisavustuksilla rahoitettavat hankkeet:

1. Koulun kerhotoiminnan tukeminen
 - Avustussumma on 21 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 9 000 €.
 - Hankkeessa tuotetaan kouluille kerhotoimintaa joko ostamalla ohjaus yhteistyökumppaneilta tai koulun oman henkilöstön voimin. Hankkeen rahoituksella voidaan myös ostaa välineitä kerhotoiminnan järjestämiseksi.
2. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin
 - Avustussumma on 512 585 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 128 147 €.

3. Tutoropettajien toiminta ja kouluttaminen
 - Avustussumma on 26 392 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 6 598 €.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan koulukohtainen laadukas tutortoiminta uuden opetussuunnitelman mukaisten TVT-taitojen vahvistamiseksi kouluilla. Kouluilla on yhteensä 15 tutoropettajaa.
4. Kielten tutoropettajatoiminta
 - Avustussumma on 6 000 €, hankkeessa ei ole omaa rahoitusosuutta.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan laadukas uuden opetussuunnitelman mukainen varhennettu A1-kielen opetus, joka on aloitettu kouluilla syksyllä 2019. Varhennetun kielen opetuksen opettajien tukena on kaksi tutoropettajaa.
5. Kouluun kiinnittymättömät
 - Avustussumma on 172 000 € ja opetuspalveluiden rahoitusosuus 9 053 €.
 - Hankkeen kautta mahdollistetaan sellaisten oppilaiden koulunkäynnin joustavat ratkaisut, joilla on kouluun kiinnittymisen vaikeuksia. Hankkeeseen on palkattu erityisopettaja ja kasvatusohjaaja, jotka toteuttavat toimintaa kummallakin yhteiskoululla.
6. Positiivinen diskriminaatio

Perusopetus

Äänekoskella on yhteensä 7 perusopetusta antavaa koulua: kaksi yhtenäiskoulua ja viisi alakoulua. Suolahden yhtenäiskoulun uudisrakennus

otettiin käyttöön keväällä 2019 ja Koulunmäen yhtenäiskoulun uusi osa syksyllä 2019. Koiviston koulun uudisrakennus otetaan käyttöön kevätlukukauden 2020 alussa.

TILASTOPÄIVÄN 20.9.2019 MUKAINEN TILANNE

Koulu	Perusopetusryhmiä	Opettajia	Ohjaajia	Oppilaita
Koulunmäen yhtenäiskoulu	45	80	18	1 003
Suolahden yhtenäiskoulu	31	58	11	645
Honkolan koulu	5	6+1 kiertävä	1	90
Koiviston koulu	5	6 +1 kiertävä	1	73
Konginkankaan koulu	4	5	1	68
Hietaman koulu	4	5+1 kiertävä	1	66
Sumiaisten koulu	3	4	1	63
Hankerahoituksella		14 (tuntiopettajia)	5 (osavuosi)	

Kouluilla on yhteensä 4 koulusihteeriä ja 5 virka-rehtoria; kaksi yhtenäiskoulun rehtoria, kaksi apulaisrehtoria ja yksi lukion rehtori. Henkilöstöjärjestelyjen avulla on vähennetty yksi koulusihteerin vakanssi.

Vuoden 2020 syksyllä opetusryhmien määrä kasvaa kahdella luokilla 1-6 (65) ja vastaavasti luokilla 7-9 opetusryhmien lukumäärä pysyy samana (35). Oppilasmäärä nousee syksyllä 2020 kahdeksalla oppilaalla (2017 perusopetuksen oppilasta).

Vuoden 2020 talousarvion mukaiset henkilöstömuutokset on esitetty talousarvion kohdassa 1.1.7.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Mikäli kunta järjestää toimintaa, saa se valtionosuutta ryhmää kohti tuottujen toimintatuntien mukaan.

Äänekosken kaupunki toteuttaa iltapäivätoimintaa Hietaman, Honkolan, Konginkankaan, Koiviston ja Sumiaisten kouluilla sekä Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla.

Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla järjestetään toimintaa kehitysvammaisille lapsille. Koskelan Setlementti järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa Äänekosken keskustassa sekä iltapäivätoimintaa Suolahdessa. Toimintaa avustetaan vuonna 2020 174 000 eurolla.

Kaupunki saa myös Koskelassa järjestetystä toiminnasta valtionosuuden. Kasvun ja oppimisen lautakunta säätelee päätöksillään toiminnan järjestämistä. Toiminnasta perittäviä osallistumismaksuja tarkistettiin keväällä 2017.

Muut peruskoulut

Äänekoskelaisia lapsia opiskelee mm. Valteri kouluissa tai muiden opetuksen järjestäjien kouluissa 30. Heidän kotikuntakorvausmenot ovat vuonna 2020 noin 248 000 euroa.

Lukio

Toisen asteen koulutusta tuottaa Äänekosken lukio.

Lukion opiskelijamäärä on pysynyt viime vuodet noin 300 opiskelijassa. Äänekosken perusopetuksen ikäluokasta siirtyy omaan lukioon noin 40 % ikäluokasta.

Oppilaitos	Opetusryhmiä	Opettajia	Ohjaajia	Opiskelijoita
Äänekosken lukio	12	27	0	329 (aineopiskelijat 28)

Tuloskortti

Vastuualue:	Opetuspalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Palveluiden saatavuus	3,5	3,6	3,7	3,8
	Tyytyväisyys palveluihin	3,7	3,8	3,9	4,0
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakasraadin kokoontuminen vuodessa	1	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen • Asiakasraadin perustaminen 					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	85 %	88 %	90 %	95 %
	Henkilöstökysely				
	* osaaminen ja työolot	3,9	4,0	4,1	4,2
	* työyhteisön toimivuus	4,0	4,1	4,2	4,2
Toimiva johto ja esimiestyö	* omat voimavarat	4,0	4,1	4,2	4,2
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	15,8	11,0	10,0	10,0
	Henkilöstökysely				
	Johtamisosio	3,8	3,9	4,0	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne)</p> <p>Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen</p> <p>Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö</p> <p>Palkitsemisen kehittäminen</p> <p>Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.</p> <p>Suunnitelmallinen esimieskoulutus</p> <p>Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö</p> <p>Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi</p> <p>Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta)</p> <p>Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.</p>					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus	3,8	3,9	4,0	4,0
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
Uuden teknologian hyödyntäminen	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	100 %
	- Toimialakohtaiset aliproessit	60 %	100 %	100 %	100 %
	Henkilöstökysely (tyytyväisyys):				
	- raportointijärjestelmät	3,9	4,0	4,1	4,2
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	3,8	3,9	4,0
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <p>toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi, parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto, vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut, sähköisen asiointialustan rakentaminen, uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP), sähköisten palveluiden lisääminen, osaamistason lisääminen</p>					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma - 438 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteuma +/- 49 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: <ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen 					

3.5.6. Nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Nuorisolain mukaan nuorisotyötä tehdään alle 29-vuotiaiden kanssa. Äänekoskella palvelut ovat tarkoitettu pääosin 12-17-vuotiaille, etsivä työ 15-29-vuotiaille ja osa palveluista alakouluikäisille. Nuorisotyön lähtökohtana on nuoren kasvamaan saattaminen ja nuoren oman toimijuuden tukeminen. Nuori kasvaa ja oppii nuorisopalvelujen toiminnossa, vastavuoroisesti nuorisotyöntekijät oppivat nuorilta. Osallisuus on läpileikkaava määritelmä koko nuorisotyössä Äänekoskella. Nuorisotyössä nuori on oman elämänsä paras asiantuntija,

työn keskiössä ovat nuoren tarpeet ja toiveet. Nuorisotyössä toimitaan nuorten vapaa-ajalla ja nuorten ympäristöissä sekä tarjotaan turvallisia ja päihteettömiä toimintoja. Nuorisotyön tekemistä määrittelevät erityisesti nuorisolaki, kuntalaki ja lastensuojelulaki. Työtä määrittelevät myös erilaiset valtakunnalliset ja alueelliset ohjelmat (esimerkiksi voimassa oleva Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma ja Äänekosken kaupungin lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma).

TALOUSARVIO 2020

4000430 Nuorisopalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	143	135	135	0,2 %
Toimintakulut	-539	-539	-564	4,8 %
Toimintakate (netto)	-396	-404	-429	6,3 %

Hallinto

Hallinnossa työskentelee nuorisosihteerin lisäksi yksi palkkatuella palkattu toimistoapulainen. Nuorisopalveluiden hallintoon kuuluu nuorisotoimiston palvelujen tuottaminen, nuorisojärjestöjen vuosivastukset, nuorten toiminta-avustukset,

set, leirikeskusten vuokraus, hankkeiden hallinnointi, koulutusten suunnittelu ja järjestäminen ja nuorisopalvelujen eri toimintojen koordinointi.

Nuorisopalvelulla ei ole projekteja 2020.

NUORISOTILAT JA LEIRIKESKUS

Nuorisotilat 2020	Nuorisotyöntekijät	Auki 1 -12 kk	Auki viikossa	Koko
Nuorisokeskus Spotti, Kotakennäntie 21	2 nuorisotyöntekijää	Tammikuu- Heinäkuu Syyskuu - joulukuu	4 pv /vk	1574 m ² / 4700 m ³
Nuorisotila Suolahti, Kellosepänskatu 21	2 nuorisotyöntekijää	Tammikuu- joulukuu	5 pv /vk	330 m ² / 990 m ³
Nuorisotalo Vapari, Konginkangas Kansakoulutie	0.5 nuorisotyöntekijää	Tammikuu- kesäkuu Elokuu - joulukuu	3 pv /vk	420 m ² / 1100 m ³
Nuorisotila, Sumainen, Sumiaisraitti 17	0.5 nuorisotyöntekijää	Tammikuu- toukokuu	3 pv / vk	
Leirikeskus Kangaslampi, Syvälahdentie 245, 44260 Vihijärvi	Nuorisotoimisto	Huhtikuu - Lokakuu	7 pv /vk	Päärakennus, neljä kahdeksan hengen mökkiä, uusi (2018 valmistunut) neljän hengen mökki, WC-rakennus sekä

Muu nuorisotoiminta

Etsivä nuorisotyö

Kaksi vakinaista etsivää nuorisotyöntekijää ja kaksi määräaikaista etsivää nuorisotyöntekijää. OPM avustus toimintaan 120 000 euroa. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten

palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta, elämäntilanteensa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä

nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Osallisuus

Nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Äänekoskella

nuorisovaltuustoon kuuluu 10 nuorta ja nuorisovaltuusto kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarvittaessa useimmin.

Kansainvälinen nuorisotyö

Erasmus + ohjelman kautta toteutetaan 2020 nuorisovaihto espanjaan. Nuorisovaihto oli vuonna 2019 Äänekoskella. Mukana nuorisovaihdossa on 20 nuorta.

Tuloskortti

Vastuualue:	Nuorisopalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely				
	* Tyytyväisyys palveluun	ei mitattu	4,4	4,4	4,4
	* Tyytyväisyys henkilöstön toimintaan	ei mitattu	4,4	4,4	4,4
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	* Tyytyväisyys tiloihin	ei mitattu	4,4	4,4	4,4
	* Tyytyväisyys tilojen sijaintiin	ei mitattu	4,3	4,3	4,3
	* Tyytyväisyys tilojen aukioloaikoihin	ei mitattu	4,3	4,3	4,3
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	-	87 %	88 %	90 %
	Henkilöstökysely:				
	* osaaminen ja työolot	3,8	4,2	4,2	4,2
	* työyhteisön toimivuus	3,8	4,1	4,1	4,1
	* omat voimavarat	4,1	4,2	4,2	4,2
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)		11	10	10
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Osallisuuden lisääminen ja asiakaslähtöinen työote • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Sosiaalisen median ja digitaalisuuden entistä laajempi hyödyntäminen. • Tukea nuorten kansalaistoimintaa uusia avustusmuotoja ja osallisuusmahdollisuuksia kehittämällä • Kehittää nuorisopalvelujen toimintoja vuorovaikutuksessa toimijoiden, nuorten, perheiden, koulujen ja järjestöjen kanssa • Kehittää äänekoskelaisten nuorten kasvuympäristöä avoimeksi, laadukkaaksi ja turvallisiksi nuorisopoliittisin keinoin 					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien sujuvuus	Työhyvinvointikysely: prosessien sujuvuus	4,0	4,2	4,2	4,2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Henkilöstöressurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne)					
Osaamiskartoitukseen pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen					
Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö					
Palkitsemisen kehittäminen					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	* Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma +28 t.€	Toteuma +/- 1,2 t€	Toteuma +/- 1,2 t€	Toteuma +/- 1,2 t€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
<ul style="list-style-type: none"> • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen 					
- hyvien käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto					

3.6. Tekninen lautakunta

3.6.1. Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilyttämisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta valmistelee vesihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetusta asuntotoimeista, yksityisteistä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä.

Teknisen lautakunnan ruokapalvelut tuottavat ravitsemussuosituksen mukaisia, laadukkaita, turvallisia, kasvatusta ja hoitoa tukevia ateriapalveluja asiakkaiden tarpeisiin.

Lautakunta vastaa Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannuksista.

Nykyisen henkilökunnan kehittämisessä panostetaan toimialan prosessien ymmärtämiseen, oppimiseen ja käyttöönottoon sekä talouden-, rakentamisen- ja palvelun tuottamisen kustannusseurannan kouluttautumiseen.

Julkisen hallinnon päätöksenteon perusteet on kirjattu Suomen perustuslakiin. Päätöksentekomenettelyä kunnassa säätelee pääosin kuntalaki ja hallintolaki. Teknisen lautakunnan tehtävälää on myös ohjaamassa muita omia menettelyjä koskevia säännöksiä.

Kunnan päätöksentekomenettely voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen: vireille tulo, valmistelu, päätös, tiedoksianto sekä täytäntöönpano. Näiden laaja-alainen osaaminen ja sen kautta oikea ja virheetön, saatujen sekä annettujen tehtävien valmistelu ja toteuttaminen mahdollistaa strategian ja talouden mukaisen toiminnan, jossa mm. sisäisen valvonnan kautta on kaikki mahdolliset riskit minimoitu.

3.6.2. Talousarvio 2020

Tekninen lautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	7 816	8 251	8 627	4,6 %
Toimintakulut	-19 261	-20 944	-21 790	4,0 %
Toimintakate (netto)	-11 445	-12 693	-13 163	3,7 %

Vuoden 2020 talousarvion laadinnassa on huomioitu sote- ja maakuntauudistuksen keskeytyminen. Lautakunta varautuu kuitenkin mahdolliseen sosiaali- ja terveyspalveluiden ja aluehallinnon uudistukseen seuraamalla tilannetta tiiviisti ja reagoimalla kyseisen asian tuomiin mahdollisiin muutoksiin nopeasti.

Toimiala on vastannut muuttuvan yhteiskunnan tuomiin haasteisiin valmistelemalla organisaation tehostamista ja paremmin sen toiminnan päämäärää vastaavaksi. Lisäksi toiminnan muutoksessa tulee huomioida ns. turhista tiloista luopuminen.

Äänekosken kaupungin taloussuunnitelmassa on asetettu vuosittainen tavoite aikaan saada luovutusvoittoja. Luovutusvoittojen saamiseksi on tehtävä päätöksiä joidenkin isompien kiinteistökohteiden myymiseksi mm. Teollisuuskadulla sijaitseva Teknologikeskuksen tila.

Äänekosken kaupungin tekninen toimiala uudistaa toimintaansa vuoden 2020 alusta. Muutoksen kautta tekninen toimiala muuttaa toimintaansa siten, että muutos kohdistuu esim. organisaation rakenteisiin, uusien palvelutuotteiden kehittämi-

seen ja toimintojen uudistamiseen. Muutokset eivät toisaalta ole isoja ja voidaan viedä hallitusti nopealla aikajänteellä. Toiminnan jatkuvalla kehittämisellä on suuri merkitys toimialan menestymisessä. Toimenpiteillä tähdätään ennen kaikkea parempaan resurssien hyödyntämiseen ja se mahdollistaa tarvittaessa osaamisen hankkimista kaupungin palvelukseen.

Äänekosken kaupungin teknisen toimen organisaatiomuutoksella on erilaisia perusteita ja tavoitteita. Tärkeimpänä on kuitenkin, että usean toiminnon yhdistäminen yhteiseen organisaatioon auttaa käytännön tilanteissa. Kahden yksikön yhdistäminen ja toiminnan jakaminen ydin- ja tukiprosesseihin mahdollistaa nopean ja tarvittaessa reagoitiverkän toimintamallin.

Ydinprosessien tehtävänä on kehittää toimintaa ja vastata toiminnan operatiivisesta tuloksesta. Sisäinen vuorovaikutus ja ulkoisen palautteen analysoiminen takaavat nopean, tehokkaan ja joustavan toiminnan, työn mielekkyyden ja prosessien jatkuvan kehittymisen.

Taloussuunnitelmassa ennakoidaan myös, että myytävien ja kaupungin käytöstä poistettujen rakennusten ja alueiden tila-, käyttö- ja hoitokustannukset jäävät pois vähentäen kokonaiskuluja.

Jotta asetetut tavoitteet saavutetaan, tulee kaupungin omistamat tyhjat ja vajaakäyttöiset tilat ja rakennukset myydä tai jatkojalostaa uuteen, kaupungin tarvitsemaan käyttöön.

Tavoitteiden laadinnassa korostetaan erityisesti mitattavuutta. Tavoitteista laaditaan erilliset tulokortit. Talousarvion laadinnassa on huomioitava, että valtuuston käsittelyssä olevien tavoitteiden tulee olla helposti seurattavia.

Talousarvion laadintaprosessin yhteydessä huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaikki organisaation toimintaan liittyvät riskit. Talousarvion laadinnan yhteydessä talousarvioissa esitettyihin taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvät riskit on tunnistettava, analysoitava, sekä arvioitava niiden merkitys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja organisaatioon. Toimialan riskit määritellään sen operatiivisessa johtoryhmässä.

Teknisen lautakunnan talousarvioesityksen toimintatuotot ovat 8,6 miljoonaa euroa ja toimintakulut 21,8 miljoonaa euroa ja toimintakate 13,2 miljoonaa euroa. Toimintakate on 3,7 % enemmän kuin vuonna 2019. Teknisen toimen nettoinvestointiesitys kokonaisuudessaan on 11,3 miljoonaa euroa sisältäen kaikki investointiohjelman kohteet. Leasingkohteita ei enää toteuteta vuonna 2020.

3.6.3. Henkilöstö

Tekninen lautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	12	12	72	72	72
Osa-aikaiset			5	5	5
Määräaikaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	0	1	0	0	0
Osa-aikaiset					
Yhteensä					
Kokoaikaiset	12	13	72	72	72
Osa-aikaiset			5	5	5

Henkilöstötaulukko sisältää ruokapalveluiden siirron keskushallinnosta vuoden 2020 alusta alkaen.

Taulukko ei sisällä investointikohteille palkattuja.

3.6.4. Kaupunkirakennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa hallinnosta, kaupungin toimilohjen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta

sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteena on

tarjota kaupungin palvelutoiminnan käyttöön turvalliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Vastuualue vastaa katujen, puistojen, uimarantojen ja satamien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

TALOUSARVIO 2020

4000710 Kaupunkirakennepalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	2 580	2 912	3 220	0,0 %
Toimintakulut	-14 863	-14 856	-15 534	4,6 %
Toimintakate (netto)	-12 284	-11 944	-12 315	3,1 %

Vastuualueen palvelutaso ja pääsuoritteet

Palvelutaso toteutetaan kiinteistönhoidon ja siivouksen mitoitusten, kadunhoito- ja viheralueluokitusten sekä investointiohjelman, talousarvion mukaisena.

Jo edellisinä vuosina alkanut vuokratulojen vähentyminen johtuen tilojen myynnistä näkyy voimakkaasti talousarviossa 2020. Tämä heijastaa tulevaisuudessa varmasti myös siihen, että käyttötalousmenoja on saatava alhaisemmiksi. Tilahallintaa helpottamaan on otettu käyttöön tilojen käytöstä aiheutuvien kulujen kattamiseksi käyttömaksu. Lisäksi käyttöön otettu Kiinteistöohjelma päivitetään vuonna 2020.

Vastuualueelle kuuluvien rakennusten määrä on noin 160 kpl (huoneistoala on noin 140 000 m² ja

tilavuus noin 700 000 m³), hoidettavia katuja yli 200 km, kevyenliikenteenväyliä noin 50 km, avustettavia yksityisteitä on 423 km, viheralueita yli 50 ha, puistometsiä 555 ha, uimarantoja/-paikkoja 29 kpl ja leikkipuistoja 28 kpl, satamia on 12 kpl, noin 800 venepaikkaa, joista lähes 550 on laituripaikkoja. Laskutettavia autopaikkoja on lähes 750 kpl.

Kaupunkirakennepalveluiden isoimpia rakennusinvestointeja ovat: Alkulan päiväkotit, ylipainehalli ja Koulunmäen yhtenäiskoulun julkisivun korjaus, saneeraus ja välisanan purkaminen.

Katurakenteisiin kohdistuvia suurimpia investointeja ovat: uusi Rannakyläntie, Kotakennäs II ja keskustan kehittämisen jatkaminen.

Tulokortti

Vastuualue:	Kaupunkirakennepalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva	Öljylämmitteiset kiinteistöt kpl	3	2	1	0
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Erittäin huonokuntoiset ja huonokuntoiset kadut (km)		29,3	28,8	28,3
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Öljylämmitteisten kiinteistöjen muuttaminen kaukolämpöön tai muihin uusiutuvien energialähteitä käyttäviin järjestelmiin. Turvallinen ja laadukas katuverkosto,					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn tulos (asteikko 1-5)				
	Riittävä osaaminen työtehtäviin	4,2	4.4	4.5	4.5
	Tiedonkulku työyhteisössä	3,1	4.4	4.5	4.5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstön koulutus, informaatiojärjestelmän kehittäminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Uuden teknologian hyödyntäminen	Kiinteistöt kpl	1	4	5	5
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Uudisrakennuskohteissa uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto : maalämpö, matalaenergia, aurinkolämpö. Sähköpattereiden säätö-/seurantajärjestelmä					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Strategisten investointien hallinta	KPL	2	2	2	2
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Taloudellista rakentamista tukevien eri urakkamuotojen käyttöönotto: KVR, projektinjohtourakka, ST, uusien rakennusmenetelmien käyttöönotto					

3.6.5. Ruokapalvelut

Toiminta-ajatus

Lakisääteisiä ruokapalveluja tarjotaan päiväkotien, koulujen, terveyskeskuksen, vanhainkotien

ja palvelutalojen asiakkaille sekä henkilöstölle. Lisäksi tuotetaan kotipalveluaterioita.

TALOUSARVIO 2020

4000750 Ruokapalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	5 237	5 339	5 407	1,3 %
Toimintakulut	-4 398	-4 498	-4 574	1,7 %
Toimintakate (netto)	838	840	833	-0,9 %

Päivittäin valmistetaan lounas noin 4 300 asiakkaalle. käytettävien Elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea, esim. liha- ja leipomotuotteet sekä peruna 100 %. Ruokalista- ja reseptiikkasuunnittelulla sekä elintarvikehankinnoilla panoste-

taan kuntalaisten hyvinvointiin ja ravitsemukseen. Lisäksi ruokapalveluiden asiakkaita ohjataan ravitsemussuositusten mukaisiin valintoihin. Hankinnoissa on huomioitu myös kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisuuden näkökulma.

Tuloskortti

Vastuualue:		Ruokapalvelut			
Strateginen päämäärä		Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä			
Näkökulma		Asiakas			
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastyytyväisyyskyselyt	80 %	95 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Asiakastyytyväisyyskyselyjen uudistus					
Strateginen päämäärä		Osaava ja			
Näkökulma		Henkilöstö			
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	3,8	4,5	4,5	4,5
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	3,9	4,6	4,6	4,6
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kehityskeskustelut joka vuosi, sairauspoissaolojen seuranta, varhaisen tuen käyttö Ryhmäkehityskeskustelut, esimiespalaverit, säännölliset tapaamiset, henkilöstöpalaverit					
Strateginen päämäärä		Laadukkaat ja kustannustehokkaat			
Näkökulma		Prosessi			
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tuotannonohjauksjärjestelmä Jamix	80 %	100 %	100 %	100 %
Prosessien tehostaminen	IMS- prosessikuvaus	60 %	90 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ohjelman pohjatietojen tallentaminen, sisäisten asiakkaiden kouluttaminen, ruokapalveluhenkilöstön koulutus, ruokalistan kehitystyö Tehtäväkuvausten päivittäminen, tuotantomenetelmien kehittäminen					
Strateginen päämäärä		Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous			
Näkökulma		Talous			
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteuma	Toteutuma + 4 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %	Toteuma +/- 2 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kilpailutetut hankinnat, sopimushankintoihin sitoutuminen, kuukausittainen talouden seuranta Koko henkilöstön taloudellinen toiminta, talousarviossa pysyminen					

3.6.6. Pelastustoimi

TALOUSARVIO 2020

4000760 Pelastustoimi (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	0	-1 589	-1 682	5,8 %
Toimintakate (netto)	0	-1 589	-1 682	5,8 %

Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannukset Äänekosken kaupungille ovat vuonna 2020 arviolta 1 657 000 euroa, jossa on korotusta edelliseen vuoteen 90 600 euroa eli 5,8 %. Kunnan öljyntorjuntaviranomaisen

tehtäviin on varattu myös ensi vuodeksi 24 000 euroa. Pelastustoimi siirtyi vuoden 2019 alusta ympäristölautakunnalta teknisen lautakunnan alaisuuteen.

3.7. Ympäristölautakunta

3.7.1. Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lakisääteisistä tehtävistä. Lautakunnan talousarvioon sisältyy myös ylikunnallisesti hoidettavia viranomaistehtäviä.

3.7.2. Talousarvio 2020

Ympäristölautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	280	215	239	11,2 %
Toimintakulut	-2 212	-895	-913	2,0 %
Toimintakate (netto)	-1 932	-681	-674	-0,9 %

3.7.3. Henkilöstö

Ympäristölautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset					
Määräaikaiset vakanssit					
Kokoaikaiset	0	0	0	0	0
Osa-aikaiset					
Yhteensä					
Kokoaikaiset	6	6	6	6	6
Osa-aikaiset					

3.7.4. Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on vastata ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvontatehtävistä, sekä riittävästä ympäristön seurannasta säädösten mukaisesti ja paikallisten olosuhteiden edellyttä-

mällä tavalla. Rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksessa ja neuvonnassa on tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa, sekä luonnonsuojelun ja kestävä kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

TALOUSARVIO 2020

4000810 Ympäristövalvonta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	280	215	239	0,0 %
Toimintakulut	-384	-481	-493	2,4 %
Toimintakate (netto)	-104	-267	-254	-4,7 %

Ympäristövalvonnan vastuualueen päätulosalueet ovat rakennusvalvonta sekä ympäristönsuojelu.

Ympäristövalvonnan menoiksi vuonna 2020 on arvioitu 496 020 euroa. Pääosa kuluista on henkilöstömenoja. Nähtävillä ei ole olennaisia muutoksia toimintaympäristössä. Toimintojen luvittamisessa ja valvonnassa näyttää tehtävien siirto valtiolta peruskunnille edelleen jatkuvan ja säädösmuutosten muutoinkin lisäävän ympäristövalvonnan tehtäviä kunnissa. Sähköiset asiointikanavat rakennusvalvonnan sekä ympäristövalvonnan palveluissa aiheuttavat jonkin verran lisätyötä ja myös lisäkustannuksia ohjelmien lisenssimaksuihin ja mm. lupien arkistopalveluihin. Palvelujen sähköistämisen on kuitenkin välttämätöntä ja mahdollistaa myös nopean tietojen siirtelyn.

Ympäristövalvonnan tuloiksi vuonna 2020 on arvioitu 238 700 euroa. Tulojen arvioidaan kattavan noin 45 % vastuualueen menoista. Uutta rakentamista tai toimintaa koskevan lupavolyymien ja samalla lupatulojen odotetaan vuonna 2020 kuitenkin jäävän biotuotetehtaan aiheuttaman vuosien 2015 - 2016 tilapäisen piikin jälkeen lähemmäksi menneen parin vuoden tasoa. Ympäristönsuojelun valvontatulot on tarkoitus saada jonkin verran lisääntymään kunnan luvittamien yritysten lakisääteisen valvonnan käynnistyessä, mutta juuri sen takia, koska suunnitelmallinen valvonta vasta käynnistyy, ajankäyttö ei välttämättä mahdollista tavoitellun määrän tarkistamista. Maa-aineslupien määrä kasvoi niin ikään teollisuuden ja tietön voimakkaan rakentamisen ja kunnostamisen

Tuloskortti

myötä. Uusien maa-aineslupien määrän ei odoteta enää merkittävästi kasvavan mutta vanhoja lupia uusitaan edelleen.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan keskeisiä lupasuoritteita ovat rakennus-, toimenpide-, purku-, maisematyö-, ympäristö- ja maa-aineslupapäätökset, sekä meluilmoituspäätökset. Päätökset ovat maksullisia. Lisäksi lain edellyttämästä rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään peritään maksu. Sen sijaan päätöksistä hakemuksiin, jotka koskevat vapauttamisesta vesihuoltolaitosten (käytännössä osuuskuntien) verkostoista, ei ole oikeutta periä maksua.

Ympäristötoimi on hoitanut osin ostopalveluna jatkuvaa ilmanlaadun seuranta teollisuuden, energiantuotannon ja Äänekosken kaupungin luukuun. Kustannuksista noin 80 % on peritty sopimuskumppaneilta. Kaupungin osuus on jäänyt ympäristötoimen menoiksi. Siten nettotuloa toiminnasta ei ole syntynyt. Tarkkailuun liittyvät tehtävät ovat vieneet paljon ympäristönsuojelun henkilöresurssia. Seurannan jatkototeutuksen muodoksi on tavoite saada ulkopuoliselta ostettava kokonaispalvelu.

Henkilöstö

Ympäristövalvonnan vastuualueella on olemassa kuusi vakanssia, joista viisi on virkoja (ympäristöpäällikkö, kaksi ympäristötarkastajaa, johtava rakennustarkastaja sekä rakennustarkastaja) ja yksi on toimistosihteerin toimi.

Vastuualue:	Ympäristövalvonta				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Uusien pientalojen laskennallinen kokonaisenergiankulutus (E-luku) kWh€/m2 vuosi)	116	90	80	80
	Vuorokausien lkm, jolloin ilmanlaatuindeksin mukainen ilmanlaatu huono tai erittäin huono	2,6 (2018 raportti)	12	10	10
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ilmanlaatuindeksi on riippuvainen katupölystä, sääolosuhteista ja teollisuudesta, ei ympäristövalvonnan toiminnasta.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely (aseikko 1-5): Osaaminen ja työolot	3,5	4,1	4,1	4,1
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävä, osaava henkilöstö. Hyvä esimies.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien tehostaminen	Määritellyt vastuualueen prosessit kuvattu	60 %	100 %	100 %	100 %
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävän yksityiskohtaiset prosessit					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuma (1000) € verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Talousarvio 2018 -2.169.000 Tilinpäätös 2018 -1.931.714 Talousarvio 2019 -680.520	20	20	20
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					

3.7.5. Ympäristöterveydenhuolto

TALOUSARVIO 2020

4000820 Ympäristöterveydenhuolto (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-280	-344	-350	1,7 %
Toimintakate (netto)	-280	-344	-350	1,7 %

Ympäristöterveydenhuollon (Laukaa) kustannusten ja kuntaosuuksien on arvioitu pysyvän aika ennallaan Äänekosken maksuosuuden ollessa yh-

teensä noin 350 000 euroa. Kuluista terveystalouden osuuden arvioidaan jäävän 204 000 euroon, eläinlääkintäpalvelujen olevan noin 130 000

euroa ja valvontaeläinlääkärin kuluja noin 16 000 euroa.

3.7.6. Maaseutuasiat

TALOUSARVIO 2020

4000830 Maaseutuasiat (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-58	-70	-70	0,0 %
Toimintakate (netto)	-58	-70	-70	0,0 %

Saarijärven tuottamien maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelujen kustannusten on arvioitu pysyvän noin 70 000 eurossa.

3.8. Vapaa-aikalautakunta

3.8.1. Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-,

liikunta- ja museolain, sekä taiteen perusopetuksen ja musiikkioppilaitoksia koskevan lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

3.8.2. Talousarvio 2020

Vapaa-aikalautakunta (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	666	769	753	-2,0 %
Toimintakulut	-4 071	-4 187	-4 377	4,5 %
Toimintakate (netto)	-3 405	-3 418	-3 624	6,0 %

3.8.3. Henkilöstö

Vapaa-aikalautakunta	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vakinaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	43,5 / 45	44,5 / 45	48,5 / 49	49,5 / 50	50,5 / 51
Osa-aikaiset					
Määräaikaiset vakanssit:					
Kokoaikaiset	4	5	2	1	1
Osa-aikaiset					
Yhteensä					
Kokoaikaiset	47,5 / 49	49,5 / 50	50,5 / 51	50,5 / 51	51,5 / 52
Osa-aikaiset					

Henkilöstötaulukko ei sisällä sivutoimisia tuntiopettajia.

3.8.4. Vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut tuottaa yhdessä eri toimijoiden kanssa (yhteisöt ja yksityiset) laadukkaita ja monipuolisia vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaikki

kuntalaiset ja korostetaan ennaltaehkäisevän toiminnan merkitystä. Vapaa-aikapalveluiden vastuualue sisältää hallinto ja kansalaistoiminnan, kirjastoiminnan, kulttuurityön, liikuntatyön ja musiikkiopiston tulosalueet.

TALOUSARVIO 2020

4000510 Vapaa-aikapalvelut (1 000 €)	TP2018	TA2019	TAE2020	Muutos -% 2020/2019
Toimintatuotot	666	769	753	0,0 %
Toimintakulut	-4 071	-4 187	-4 377	4,5 %
Toimintakate (netto)	-3 405	-3 418	-3 624	6,0 %

Hallinto- ja kansalaistoiminta

Tulosalueen kautta koordinoidaan avustuksia kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetuksen tukemiseen (Koskela), sosiaali- ja terveysalan yhdistysten perusavustuksiin, kyläyhdistysten kohde- ja perusavustuksiin sekä luottamushenkilöiden palkkioihin. Tulosalue sisältää vapaa-aikajohtajan palkan. Tulosalueen keskeinen toiminta on avustusten myöntämistä ja hallinnollista työtä.

Kirjastotoiminta

Kirjastotoiminnan tulosalueen tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukuaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjastopalveluja tarjotaan neljässä kirjastossa: Äänekoskella pääkirjastossa, Suolahdessa, Konginkankaalla ja Sumiaisissa. Konginkankaalle ja Sumiaisiin on avattu omatoimikirjastot, jotka parantavat kirjastopalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukuaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä

edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastolla tulee olla käytössään tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjasto on lähipalvelu, jolla tulee olla riittävät aukioloajat. Palveluiden järjestämisessä on huomioitava tasa-arvon vahvistaminen sekä toiminnan lähtökohtina olevat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Suurimmat menoerät ovat henkilöstön palkkakustannukset, kirjastoaineistomenot ja ICT-palvelut, joilla täytetään kirjastolain velvoite kirjasto- ja tietopalveluhenkilöstöstä sekä uusiutuvasta kirjastokokoelmasta ja -välineistöstä. Tulot kertyvät pääosin myöhästymismaksuista ja aineiston korvauksista.

Kulttuurityö

Kulttuurityön tulosalueen tehtävänä on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita Äänekoskella ja tukea avustusten kautta paikallisten yhdistysten, yksityishenkilöiden ja muiden yhteisöjen kulttuuritoimintaa.

Kulttuurityön tavoitteena on lisätä ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia kulttuuritoiminnan kautta ja parantaa osaltaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksien saatavuutta ja saavutettavuutta alueella taiteen perusopetustoimintaa tukemalla.

Lisäksi kulttuurityön tehtävänä on koordinoita museotoiminnan kautta paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja kotiseututyön edistämistä.

Keskeisiä toimintamuotoja ovat avustusten myöntäminen, erilaisten konserttien, näyttelyiden ja muiden tapahtumien järjestäminen, sekä kulttuurikasvatus ja taiteen soveltavien menetelmien hyödyntäminen hyvinvointipalveluissa eri kohderyhmien kanssa.

Kulttuurityön tulosalueen Suurimmat menot koostuvat henkilöstön palkkakuluista, avustuksista, tapahtumien järjestämisestä aiheutuvista kuluista sekä taiteen perusopetuksen kuluista. Tulot kertyvät pääosin pääsylipputulosta. Kulttuuritilojen vuokratulot siirtyvät vuoden 2020 alussa tekniselle toimelle.

Liikuntatyö

Liikuntatyön tulosalue tuottaa kaikille kuntalaisille liikuntalaissa määritellyjä liikuntapalveluita ottaen huomioon harrasteliikunnan, kilpaliikunnan, lasten- ja nuorten liikunnan, sekä erityisryhmien tarpeet. Liikuntatyön tulosalue vastaa liikuntapaikkojen kehittämisestä, järjestää ohjattua liikuntaa erityisryhmille ja huolehtii koulujen uimaopetuksesta. Lisäksi se vastaa ostopalveluiden kautta liikuntapaikkojen kunnossapidosta, sekä myöntää avustuksia liikuntajärjestöille.

Liikuntatyön tulosalueen menot koostuvat hallinnon kuluista, liikuntaseurojen avustuksista ja urheilijastipendeistä. Liikunnan ohjaustoimintaan ja erityisryhmien liikuntaan on varattu määrärahat omille kustannuspaikoilleen.

Äänekosken liikuntatalo-uimahallin ja Suolahden uimahallin hoitajien ja uinninvalvojen palkkakulut on varattu liikuntatyön tulosalueen talousarvioon. Liikuntapaikkojen siivous ja kunnossapito hoidetaan pääosin ostopalveluna Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimesta. Vuonna 2019 vahtimestaripalvelut hankittiin pääsääntöisesti ostopalveluna. Vuonna 2020 vahtimestaritoiminnat siirretään asteittain ostopalvelusta kaupungin omaksi toiminnaksi. Jatkossa ostetaan yhden vahtimestarin palvelua ja perustetaan vapaa-aikatoimialalle kaksi uutta liikuntavahtimestarin tointa. Vahtimestaripalveluihin varattu määräraha siirretään tekniseltä toimialalta vapaa-aikatoimialalle vuoden 2020 alusta alkaen. Osa haja-asutusalueiden liikuntapaikkojen (ladut ja kentät) kunnossapidosta hoidetaan järjestöjen ja yksityisten henkilöiden toimesta.

Liikuntatoimen tulosalueen tulot koostuvat pääosin uimahallien ja kuntosalien pääsymaksuista. Liikuntatilojen vuokratulot siirtyvät vuoden 2020 alussa tekniselle toimelle.

Äänemäen laskettelurinnettä hoidetaan edelleen Äänekosken Urheilijoiden toimesta yhteistyösopimuksen puitteissa.

Musiikkiopisto

Ala-Keiteleen musiikkiopiston tulosalue antaa oppilaan yksilölliset ominaisuudet ja tavoitteet huomioon ottavaa musiikin- ja soitonopetusta, jonka päämääränä on vahvistaa oppimisen iloa soitto- ja laulutaidon, yhteismusisoinnin ja musiikin perusteiden oppimisen sekä niiden edelleen kehittämisen kautta. Lisäksi tavoitteena on kannustaa oppilasta harjoitteluun ja itseohjautuvaan työskentelyyn sekä luoda oppilaalle perusta elinikäiselle myönteiselle musiikkisuhteelle.

Musiikkiopiston tulosalueen valtionosuus 557 370 euroa on laskettu OKM:n vuodelle 2019 vahvistetulla yksikköhinnalla 76,82 euroa/ opetustunti. OKM esitys taiteen perusopetuksen tuntiperusteiseksi yksikköhinnaksi vuodelle 2020 on 79,54 €/opetustunti. Musiikkiopiston valtionosuuteen oikeuttava vahvistettu tuntimäärä vuodelle 2019 oli 12 729 tuntia. Arviot oppilasmäärästä (ka.) perusopetuksessa ja syventävissä opinnoissa vuodelle 2020 ovat seuraavat: Hankasalmi 19, Konnevesi 13, Laukaa 60, Uurainen 20, Äänekoski 154 oppilasta eli yhteensä 266 oppilasta. Varhaisiän musiikkikasvatuksen (VaMu) oppilasmäärän on arvioitu olevan ka. 140 oppilasta, mikä on 20 oppilasta vähemmän kuin arvio vuodelle 2019. Em. näkyä VaMun maksutuottojen vähenemisenä.

Oppilaspaikan arvioitu hinta kunnille perusopetuksessa ja syventävissä opinnoissa on 63 euroa suurempi kuin arvio vuodelle 2019.

Perusopetus ja syventävät opinnot (ent. perus- ja opistotaso):

- ta ehdotus 2020 1 223 € / oppilas
- ta ehdotus 2019 1 160 € / oppilas
- tp 2018 973 € / oppilas

Varhaisiän musiikkikasvatus:

- ta ehdotus 2020 314 € / oppilas
- ta ehdotus 2019 242 € / oppilas
- tp 2018 187 € / oppilas

Palkkamäärärahat on laskettu 1.8.2019 tiedossa olevan henkilökunnan, palkkatason ja opetustuntimäärän mukaan niin, että mahdolliseen vuosisidonnaiseen osaan oikeuttava palvelusaika on huomioitu. Kuntien maksusuuteen on otettu huomioon 1,5 % korotus lomarahaleikkauksen palautukseen. Kevään 2020 viikkotuntimäärä on sa-

malla tasolla kuin arvio syksyn 2019 tuntimäärästä. Arvio opetuksen kokonaistuntimäärästä vuodelle 2020 on hiukan yli 13 000 tuntia. Vielä 31.7.2021 saakka musiikkiopistossa on rinnakkain käytössä kaksi opetussuunnitelmaa. 1.8.2021 alkaen kaikki oppilaat opiskelevat uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti

Vastuualue:	Vapaa-aikapalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Kirjastojen määrä	4	4	4	4
	Kirjastojen kävijät	175426	193000	194000	195000
	Kirjastojen lainat	226084	251000	252000	255000
	Tapahtumien kävijämäärät	24728	32000	32000	32000
	Valtakunnalliset urheilutapahtumat	4	4	4	4
	Uimahallin kävijämäärät	82201	92000	92000	92000
	Seniorikortit	491	550	600	600
	Musiikkiopiston oppilasmäärät	417	410	420	420
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Kirjastojen tehokas markkinointi, tapahtumat, projektit lapsille/senioreille					
Yhteispalvelupisteitä lähikirjastoihin					
Kirjastojen itsepalveluaukiot					
Monipuolinen kulttuurielämä, jossa kaupungin kulttuuritoimi täydentää muiden tapahtumajärjestäjien tarjontaa					
Yhteistyö paikallisten kulttuurialan yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa					
Tapahtumatekniikan ja tilojen ylläpito ja uudistaminen vastaamaan nykyvaatimuksia					
Yhteistyö urheiluseurojen, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa					
Liikunnan ohjauksen kehittäminen					
Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen					
Konkreettiset suunnitelmat AKMO:n sijoittamiseen yhteen paikkaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisiin tiloihin.					
Musiikkiopiston toimintojen keskittäminen yhteen opetuspaikkaan Äänekoskella.					
Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstökysely: Osaaminen ja työolot	4,1	4,2	4,2	4,3
	Työyhteisön toimivuus	4	4,2	4,2	4,3
	Omat voimavarat	4,2	4,3	4,3	4,4
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Henkilöstöresurssien käytön optimointi (kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimukset)					
Tiedotuksen parantaminen ja henkilöstön yhteiset palaverit					
Perehdyttäminen uusiin tai vaihtuviin tehtäviin					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: prosessien toimivuus	4	4,2	4,3	4,4
	Määritellyt prosessit kuvattu vastuualueella %	100	100	100	100
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut					
Parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto					
Hankittujen ohjelmistojen tehokas käyttö					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (viimeisin mitattu taso, pääosin viimeisin tilinpäätös)	2020	2021	Tavoitetaso 2022
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma -21 000 €	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€	Toteuma +/- 10€
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Talousresurssit pysyvät vähintään nykytasolla					
Talousarviossa pysyminen					

4. INVESTOINTISUUNNITELMA

Äänekosken kaupungin investointien omahankintamenot vuodelle 2020 ovat 13,0 miljoonaa euroa, joten laskua vuoden 2019 alkuperäisen talousarvion mukaisiin investointeihin on 0,6 miljoonaa euroa.

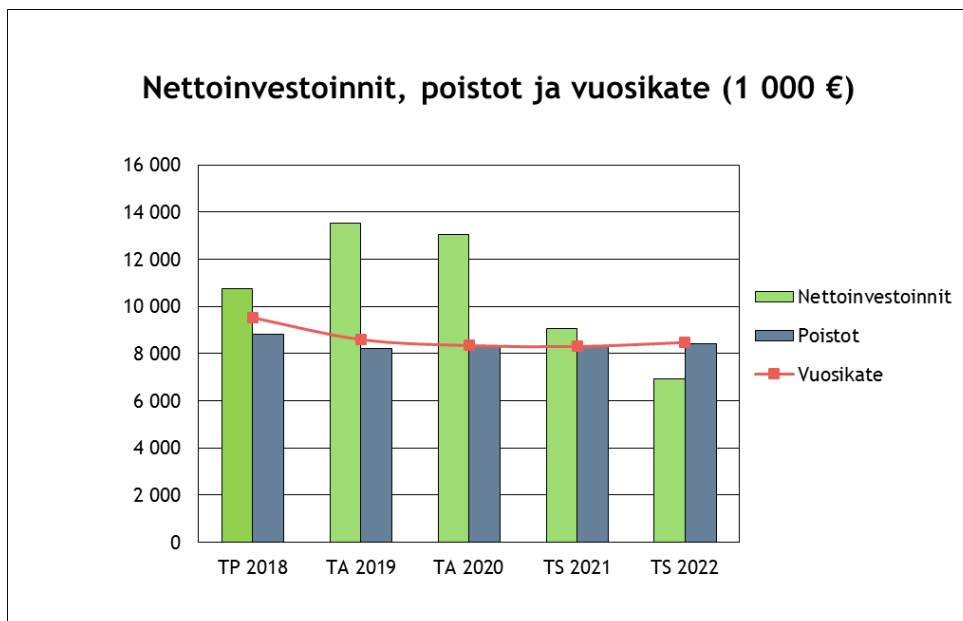
Vuosien 2012 - 2019 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 12,2 miljoonaa euroa ja poistojen keskiarvo on noin 7,1 miljoonaa euroa/vuosi. Verrattuna investointien omahankintamenojen keskiarvoon, on vuoden 2020 investointien määrä 0,9 miljoonaa euroa korkeampi ja poistojen keskiarvoon nähden alle kaksinkertainen.

Vuoden 2020 talonrakennuksen isoimpia investointeja ovat Alkulan päiväkotit, Koulunmäen yhtenäiskoulun saneeraus sekä ylipainehallin rakentaminen.

Kunnallisteknisen puolen isoimpia investointeja ovat Kotakennään alue, uusi Rannankyläntie, 4-tien/Kotakennään liikennejärjestelyt sekä Koulunmäen yhtenäiskoulun liikennejärjestelyt. Lisäksi toteutetaan mm. Taipaleentien ja Sumiaistentien kevytliikenneväylien rakentamishankkeet. Monitorointialueen kahvio ja info suunnitellaan toteutettavaksi Proavera Oy:n toimesta.

Suunnitelman mukaisella investointivauhdilla kaupungin lainakanta on vuoden 2022 lopussa noin 76,8 miljoonaa euroa. Vuosina 2020 - 2021 vuosikate ei tule riittämään suunniteltujen investointien toteuttamiseksi, mutta vuonna 2022 vuosikate riittää investointien toteuttamiseen.

NETTOINVESTOINNIT, POISTOT JA VUOSIKATE 2018-2022

4.1. Investointisuunnitelma (Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, irtain omaisuus, sijoitukset ja hankkeet)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	Tili	Arvot				
				2020	2021	2022		
Kaupunginhallitus	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Liittymämaksut	Investointimenot	-300 000	-300 000	-300 000		
		Maa- ja metsäalueet	Investointimenot	-450 000	-600 000	-600 000		
		Maa- ja metsäalueet, tulo	Investointitulot	250 000	250 000	250 000		
		Rakennukset	Investointimenot	-100 000	-100 000	-100 000		
		Irtain omaisuus / Kh	Työajanseuranta järjestelmä	Investointimenot	-30 000	0	0	
			VmWare laiteympäristön uusiminen	Investointimenot	-70 000	0	0	
Kaupunginhallitus Summa				-700 000	-750 000	-750 000		
Perusturva	Irtain omaisuus / Perusturvatk	Arjen tuki, ennaltaehkäisevän työn laitehankinnat	Investointimenot	-15 000	0	0		
		Arjen tuki, hälytintjärjestelmät ja turvalaitteet	Investointimenot	-50 000	0	0		
		K-S Shp, asiakas- ja potilastietojärjestelmä APTJ	Investointimenot	-208 000	-333 000	-624 000		
		Mediatri, Arjen tuki/käytön laajennus	Investointimenot	-80 000	-80 000	0		
		Perusturvan atk-hankinnat (Mediatri)	Investointimenot	-50 000	0	0		
Perusturva Summa				-403 000	-413 000	-624 000		
Kasvu ja oppiminen	Irtain omaisuus / Kasvu ja oppiminen	Alkulan päiväkotit, ensikertainen kalustaminen	Investointimenot	-200 000	0	0		
Kasvu ja oppiminen Summa				-200 000	0	0		
Vapaa-aika	Hankkeet / Vapaa-aika	Liikuntapuisto, ulkosalibandykaukalo ja pohjatyöt	Investointimenot	-20 000	0	0		
		Liikuntapuisto, urheilukentän katsomon uusiminen	Investointimenot	0	-15 000	0		
		Liikuntapuisto, urheilukentän Novotan pinnoite	Investointimenot	0	-100 000	0		
		Liikuntapuisto, valaistus	Investointimenot	0	-30 000	0		
		Lähiliikuntapaikka, Hietama (ulkokuntoilulaitteet)	Investointimenot	0	-30 000	0		
		Lähiliikuntapaikka, Honkola (ulkokuntoilulaitteet ja jääkiekkokaukalo)	Investointimenot	0	-60 000	0		
		Lähiliikuntapaikka, Koivisto (pallokenttä, jääkiekkokaukalo, yleisurh.)	Investointimenot	0	-100 000	0		
		Lähiliikuntapaikka, Konginkangas (monitoimikaukalo / ulkokuntoilulaitteet)	Investointimenot	-80 000	0	0		
		Lähiliikuntapaikka, Liimattala (jääkiekkokaukalo)	Investointimenot	0	-30 000	0		
		Lähiliikuntapaikka, Sumiainen (monitoimiareena ja jääkiekkokaukalo)	Investointimenot	-80 000	0	0		
		Lähiliikuntapaikka, Suol. yht. koulu (monitoimiareena, kuntorata)	Investointimenot	-50 000	0	0		
		Lähiliikuntapaikka, Suolahti (jääkiekkokaukalo)	Investointimenot	0	-30 000	0		
		Lähiliikuntapaikka: Mämme (monitoimiliikuntapaikka)	Investointimenot	-50 000	0	0		
		Äänemäen laskettelurinne	Investointimenot	-50 000	0	-60 000		
		Irtain omaisuus / Vapaa-aika	Kuntosalilaitteet, Sum, Kgas, Sti, Äki	Investointimenot	-40 000	0	0	
			Liikuteltava esiintymislava	Investointimenot	-50 000	0	0	
			Painotalo ja taidemuseo, irtaimen hankinnat	Investointimenot	-25 000	0	0	
			Äänekoski, Pump Track rata	Investointimenot	0	0	-80 000	
		Vapaa-aika Summa				-445 000	-395 000	-140 000
		Tekninen	Irtain omaisuus / Tekninen	Varavoimakone	Investointimenot	-100 000	0	0
Tekninen Summa				-100 000	0	0		

4.2. Investointisuunnitelma (Talorakennus)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	Tili	Arvot				
				2020	2021	2022		
Tekninen	Talorakennus / Tekninen	Alkulan päiväkoti	Investointimenot	-2 175 000	0	0		
		Hammashoitola, Yhtenäiskoulu, Äki	Investointimenot	0	0	-200 000		
		Hietaman koulu, lämmitysenergian vaihto	Investointimenot	0	-50 000	0		
		Hyvinvointikeskus, Piilola, suunnittelu	Investointimenot	-150 000	0	0		
		Junavarikko, Sti	Investointimenot	-200 000	0	0		
		Junavarikko, Sti, tulo	Investointitulot	150 000	0	0		
		Katvelan päiväkoti	Investointimenot	0	-350 000	0		
		Kaupungintalo	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000		
		Kaupungintalo, peruskorjauksen suunnittelu	Investointimenot	0	-300 000	0		
		Keittiökaluvaraus (varaus)	Investointimenot	-30 000	-30 000	-30 000		
		Kirjasto, Äki (IV-laitteiston korjaus)	Investointimenot	0	-100 000	0		
		Kirjasto, Äki (sähköovent, lattia ja näyttelyvalaistus)	Investointimenot	-20 000	-60 000	0		
		Koulunmäen yhtenäiskoulu: saneeraus, julkisivun korjaus ja välisosan p	Investointimenot	-1 000 000	-750 000	0		
		Liikuntatalo, IV ja LJ	Investointitulot	-330 000	0	0		
		Liikuntatalo, yleisurheilutilan kehittäminen	Investointimenot	-50 000	0	0		
		Museo	Investointimenot	-160 000	0	0		
		Museo, tulo	Investointitulot	60 000	0	0		
		Musiikkiopisto	Investointimenot	0	-50 000	0		
		Painotalo	Investointimenot	-100 000	-1 000 000	-1 000 000		
		Pienet investointikohteet	Investointimenot	-70 000	-70 000	-70 000		
		Spotti nuorisokeskus	Investointimenot	0	-500 000	0		
		Sumiainen koulun keittiö	Investointimenot	-300 000	0	0		
		Suolahden yhtenäiskoulu, vanha osa, käyttövesiputkien uusiminen	Investointimenot	-100 000	-300 000	-300 000		
		Talotekniikka	Investointimenot	-200 000	-250 000	-250 000		
		Terveyskeskus, aurinkosähköjärjestelmä	Investointimenot	-80 000	0	0		
		Terveyskeskus, aurinkosähköjärjestelmä, tulo	Investointitulot	20 000	0	0		
		Terveyskeskus, laboratorion (Fimlab) siirtoremontti	Investointimenot	0	-300 000	0		
		Uimahalli, Sti	Investointimenot	-50 000	0	0		
		Ylipainehalli	Investointimenot	-1 400 000	0	0		
		Ylipainehalli, tulo	Investointitulot	450 000	0	0		
		Tekninen Summa				-5 785 000	-4 160 000	-1 900 000

4.3. Investointisuunnitelma (Liikenneväylät, puistot, yleiset alueet, sillat, satamat ja laiturit sekä muut maanrakennushankkeet)

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	Tili	Arvot			
				2020	2021	2022	
Tekninen	Liikenneväylät / Tekninen	Akselinkatu, päällystäminen	Investointimenot	-40 000	0	0	
		Harjulankatu-Telakkakatu-Kisakatu, liikennejärjestelyt	Investointimenot	-300 000	-200 000	0	
		Hirvimäki, Hirvaskangas	Investointimenot	-45 000	-145 000	0	
		Jaakopintie, Äki	Investointimenot	0	-250 000	0	
		Katuvalaistus (varaus)	Investointimenot	-100 000	-50 000	-50 000	
		Kauppakatu-Hallintokatu, liikennejärjestelyt	Investointimenot	-350 000	0	0	
		Kevytväylien parantaminen	Investointimenot	-100 000	-50 000	-50 000	
		Kirkkokatu	Investointimenot	0	0	-300 000	
		Koillisranta	Investointimenot	0	0	-1 000 000	
		Kotakennäs II	Investointimenot	-700 000	0	0	
		Kotakennäntie, kantavuuden parantaminen ja melueste	Investointimenot	-150 000	-1 000 000	-1 000 000	
		Koulunmäen yhtenäiskoulu, liikennejärjestelyt	Investointimenot	-400 000	0	0	
		Kuntokatu, Äki	Investointimenot	0	-200 000	0	
		Likolahdenkatu + kevytliikenneväylä	Investointimenot	0	-100 000	-200 000	
		Linja-autopysäkit	Investointimenot	-150 000	0	0	
		Marianpolku, Sti	Investointimenot	0	0	-100 000	
		Pienet liikennejärjestelyt (varaus)	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000	
		Pikku-Venetsia, aluesuunnittelu, Äki	Investointimenot	-50 000	0	0	
		Päällystekorjaukset	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000	
		Rannankyläntie (uusi), + Purunkorventie, Hirvaskangas	Investointimenot	-600 000	0	0	
		Rannankyläntie (vanha), Hirvaskangas	Investointimenot	-50 000	0	0	
		Rautatienkatu, Äki	Investointimenot	0	-300 000	-300 000	
		Riihijärvenkatu, Sti	Investointimenot	0	-250 000	0	
		Sumiaistentie kevytliikenneväylä	Investointimenot	-300 000	0	0	
		Taipaleentien kevytliikenneväylä	Investointimenot	-200 000	0	0	
		Valionkatu, Äki	Investointimenot	-170 000	0	0	
		VT 4 - Kotakennäntie, Äki	Investointimenot	-500 000	0	0	
		Ääneniementie, Johannanranta, Abrahaminranta, päällystys	Investointimenot	-70 000	0	0	
		Muut maanrakennushankkeet /	Kapeenkoski	Investointimenot	-30 000	0	0
			Kaupungin valokuituverkko	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000
			Kaupungintalo, pysäköintialue	Investointimenot	-50 000	0	0
			Koiviston koulun piha	Investointimenot	-100 000	0	0
			Konginkankaan päiväkodin ja koulun piha	Investointimenot	-80 000	0	0
	Piilolan päiväkodin piha		Investointimenot	-50 000	0	0	
	Taajamien infrasuunnittelu		Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000	
	Ulkoaluiden kehittäminen		Investointimenot	-30 000	0	0	
	Ulkoaluiden kehittäminen, tulo		Investointitulot	30 000	0	0	
	Yhtenäiskoulu/jäähalli, pysäköintialue, Sti		Investointimenot	-200 000	0	0	
	Puistot ja yleiset alueet / Tekninen	Monitoimialue, Äki	Investointimenot	0	-400 000	0	
		Rantapuisto, 3. vaihe, Äki	Investointimenot	-200 000	0	0	
		Wanhan aseman seutu	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000	
	Satamat ja laiturit / Tekninen	Satamat (varaus)	Investointimenot	-50 000	-50 000	-50 000	
		Satamat, kameravalvonnan toteuttaminen	Investointimenot	-30 000	-30 000	0	
		Satamat, laiturit (varaus)	Investointimenot	-60 000	-60 000	-60 000	
	Sillat / Tekninen	Pankkisilta, Äki	Investointimenot	0	0	-150 000	
	Uimarannat / Tekninen	Koiviston uimaranta	Investointimenot	-20 000	0	0	
		Kuhnamon uimaranta, Pankkari	Investointimenot	-20 000	0	0	
Tekninen Summa				-5 415 000	-3 335 000	-3 510 000	

4.4. Investointitulot ja investointimenot yhteensä

Tili	2020	2021	2022
Investointitulot	630 000	250 000	250 000
Investointimenot	-13 678 000	-9 303 000	-7 174 000
Yhteensä	-13 048 000	-9 053 000	-6 924 000

4.5. Leasingrahoituksella toteutettavat investointikohteet

Lautakunta	Vastuualue	Investointikohde	Tili	Arvot		
				2020	2021	2022
Perusturva	Irtain omaisuus / Perusturvaltk	Colonoskooppi	Leasing, irtain omaisu	-40 000	0	-30 000
		Gastroskooppi	Leasing, irtain omaisu	0	-30 000	0
		Suun terveydenhuolto	Leasing, irtain omaisu	-30 000	-32 000	0
		Ultraäänilaitte	Leasing, irtain omaisu	-40 000	0	0
Perusturva Summa				-110 000	-62 000	-30 000

5. RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Äänekosken kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2020 - 2022. Suunnitelmavuosien vuosikatteen ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia ja investointien rahavirrat investointisuunnitelman (luku 4) mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 110 §:n 4 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään

- a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tuloussuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseeristä sekä

- b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointinnoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.

2. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

RAHOITUSSUUNNITELMA 2020-2022

RAHOITUS, 1000 €	TP 2018	TPE 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 530	6 330	8 344	8 305	8 478
Tulo-rahoituksen korjauseerät	-169		0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 750	-15 260	-13 678	-9 303	-7 174
Rahoitusosuudet investointeihin	218	600	630	250	250
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	778				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 393	-8 330	-4 704	-748	1 554
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-134	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	250	200	200	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5 300	5 000	3 000	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 716	-6 600	-5 100	-3 500	-2 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000	9 600	4 700	1 300	-900
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 815		0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-784	8 500	4 800	800	-1 500
Rahavarojen muutos	-2 177	170	96	52	54
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Investointien tulo-rahoitus, %	82,64	43,18	63,95	91,74	122,44
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	50,52	30,06	46,49	66,16	89,02
Asukasmäärä 31.12.	18 851	18 700	18 700	18 750	18 800

5.1. Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy 4,7 miljoonaa euroa rahoitus-alijäämää vuonna 2020, ja tämä rahoitus-alijäämä on katettava lainarahoituksella.

5.1.1. Toiminnan rahavirta

Tulorahoituksen osatekijät eritellään yksityiskoh-
taisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoitus-

laskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tu-
lorahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset
erät sekä tulorahoituksen korjauserät.

5.1.2. Investointien rahavirta

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty
yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa.

Vuodelle 2020 on budjetoitu investointeihin mää-
rärahoja yhteensä noin 13,0 miljoonaa euroa,
mikä on 1,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuo-
den 2019 arvioitu investointien toteuma on.

5.2. Rahoituksen rahavirta

5.2.1. Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäksi budjetoidaan arvio suun-
nitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja

antolainasaamisten vähennykseen budjetoidaan
antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2. Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikais-
ten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (ly-
hennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos
(nettomääräisenä).

vuonna 2022 lainamäärä kääntyy laskuun. Koko
maan keskiarvo ”Lainaa asukasta kohti” oli vuo-
den 2018 tilinpäätöksessä 3 039 euroa, Äänekos-
kella 3 425 euroa ja Keski-Suomessa 2 840 euroa.

Rahoitussuunnitelman mukaan velkamäärä lisään-
tyy vuonna 2020 vuoden 2019 tasosta. Myös suun-
nitelmavuonna 2021 lainamäärä kasvaa, mutta

LAINAKANNAN KEHITYS 2018-2022

	TP 2018	TPE 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Pitkäaikaiset lainat	38 572	37 272	37 172	36 672	36 072
Lyhytaikaiset lainat	26 000	35 600	40 300	41 600	40 700
Lainamäärä	64 572	72 872	77 472	78 272	76 772
Laina / asukas €	3 425	3 897	4 143	4 175	4 084

5.2.3. Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään
kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys,

joka oikeaa edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4. Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden

muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6. TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

6.1. Yleistä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamista ei voida siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli, vaan yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään taloussuunnitelmassa. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Äänekosken kaupungilla on kertynyttä ylijäämää vuoden 2018 tilinpäätöksessä 8,5 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelman 2020 - 2022 mukaan kaupungin kertynyt ylijäämä on vuoden 2022 tilinpäätöksessä 7,2 miljoonaa euroa, mikäli suunnitelma-kaudella ei synny ennalta odottamattomia talouteen merkittävästi vaikuttavia muutoksia.

6.2. Taloussuunnitelman perusteet

Vuosi 2020 on taloussuunnitelmassa sama kuin edellä luvussa 2 (tuloslaskelma) on esitetty. Vuosien 2021-2022 laskennassa on käytetty seuraavia oletuksia:

- Toimintatuotot: korotus 0,5 % vuodelle 2021 ja 2022
- Henkilöstökulut: korotus 3,1 % vuodelle 2021 ja 2,8 % vuodelle 2022
- Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, avustukset ja muut toimintakulut: korotus 0,5 % vuodelle 2021 ja 2022
- Verotulot: vuodet 2020 - 2021 Kuntaliiton veroennustekehikon sekä oman arvion mukaisesti
- Valtionosuudet: indeksikorotus 2,7 % vuodelle 2021 ja 2,6 % vuodelle 2022
- Korkotuotot: Laskettu olemassa olevista antolainasopimuksista
- Muut rahoitustuotot on arvioitu vuoden 2020 tasossa
- Korkokulut: Laskettu nykyisen korkokannan ja arvioitun lainakannan mukaisesti

- Poistot: Poistolaskenta käyttöomaisuuskirjapidossa investointisuunnitelman mukaisesti sekä mahdollinen lisäpoisto

Taloussuunnitelmaan liittyy paljon epävarmuuskijöitä. Suurimmat riskit tulopuolella ovat verotulokertymät ja valtionosuudet.

Menopuolella suurimmat riskit liittyvät toimialojen talouskurin noudattamiseen. Menoennusteet perustuvat indeksikorotuksiin tulevina vuosina eikä laskelma salli toimialoilta suurempia korotuksia.

Mikäli kaupungin taloustilanne ei kehity suunnitellusti, voidaan viime kädessä joutua turvautumaan verojen korotuksiin.

Vuosikatteen vuosina 2021 - 2022 ovat noin 8,3 - 8,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 tulos näyttäisi muodostuvan ylijäämäiseksi, sekä muina taloussuunnitelmavuosina tulokset ovat ennusteen mukaan hiukan ylijäämäisiä.

TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 849	7 948	7 246	7 369	7 494
Maksutuotot	9 706	9 842	10 305	10 481	10 659
Tuet ja avustukset	2 455	1 635	2 047	2 082	2 117
Muut toimintatuotot	2 924	3 919	4 099	4 168	4 239
Valmistus omaan käyttöön	3	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-58 830	-60 335	-61 876	-63 670	-65 453
Palvelujen ostot	-59 546	-58 679	-58 773	-60 172	-61 195
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 136	-8 474	-8 666	-8 853	-9 003
Avustukset	-5 575	-6 228	-5 899	-5 999	-6 101
Muut toimintakulut	-2 352	-2 924	-3 661	-3 723	-3 786
Toimintakate	-110 502	-113 296	-115 176	-118 317	-121 028
Verotulot	75 054	78 900	76 151	78 161	80 070
Valtionosuudet	43 160	41 856	45 829	47 021	48 196
Rahoitustuotot ja -kulut	-134 440				
Korkotuotot	627	630	630	630	630
Muut rahoitustuotot	1 364	1 110	1 210	1 210	1 210
Korkokulut	-94	-600	-300	-400	-600
Muut rahoituskulut	-79	0	0	0	0
Vuosikate	9 530	8 601	8 344	8 305	8 478
Poistot ja arvonalentumiset	-8 840	-8 200	-8 300	-8 300	-8 400
Tilikauden tulos	690	401	44	5	78
Tilinpäätössiirrot	-80	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	610	401	44	5	78
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	17,81	17,08	17,06	16,92	16,84
Vuosikate / Poistot, %	107,80	104,89	100,53	100,06	100,93
Vuosikate, euroa / asukas	506	460	446	443	451
Asukasmäärä 31.12. (Ennuste)	18 851	18 700	18 700	18 750	18 800

KERTYNEEN YLI-/ALIJÄÄMÄN KEHITYS

	TP 2018	TP 2019 (ennuste)	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	8 470	7 112	7 156	7 161	7 239

7. TALOUSARVIO 2020 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

7.1. Talousarvion sitovuus

Kuntalaki ja kirjanpitolaki velvoittavat hoitamaan kaupungin taloutta hyväksytyin talousarvion mukaisesti, joten talousarvio on sitova ohje kaupunginhallitukselle, lautakunnille, viranhaltijoille ja työntekijöille, jotka osallistuvat määrärahojen käyttöön.

Vuoden 2020 talousarvio on valtuuston nähden sitova vastuualuetasolla tarkastuslautakunnan, pe-

rusturvalautakunnan, kasvun ja oppimisen lautakunnan, teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta). Investointimäärärahat ovat sitovia kohteittain. Määrärahat on budjetoitu nettoperiaatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä.

7.2. Talousarviomuutokset

Hallintokuntien tulee pitäytyä tiukasti laaditussa talousarviossa. Määrärahaa ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa mainittuun tarkoitukseen. Lautakuntien tulee huolehtia talousarviossa myönnettyjen määrärahojen riittävydestä.

Jos määräraha ei riitä, on hyvissä ajoin ennen määrärahan loppumista selvitettävä mahdollisuudet toiminnan supistamiseen ja/tai sopeuttamiseen jäljellä olevan määrärahan puitteissa.

Lisätalousarvioesitykset kaupunginvaltuustolle on riittävästi perustelava. Perusteluissa on selvitettävä, onko toimialan muilta vastuu- tai tulosalueilta odotettavissa säästöjä, ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty lisämäärärahatarpeen välttämiseksi ja miksi tässä pyrkimyksessä ei ole onnis-

tuttu. Lautakunnan tulisi ensisijaisesti pyrkiä kattamaan lisämäärärahatarpeensa lautakunnan sisäisin määrärahasiirroin, ja vasta toissijaisena keinona anoa valtuustolta lisämäärärahaa.

Merkittävälle (yli 100 000 €) sitovan tason ylityksille on hankittava valtuuston hyväksyminen. Hyväksyminen on hankittava ennen ylityksen muodostumista ja aina ao. tilivuoden aikana.

Tekninen johtajalla on oikeus siirtää viranhaltijapäätöksellä määrärahaa (teknisen lautakunnan alaisista) investointikohteesta toiselle enintään kuitenkin 100 000 euroa.

Talusojohtajalla on oikeus viranhaltijapäätöksellä kohdentaa asukasluku nousuun -hankkeeseen varattua määrärahaa niihin toimialojen toimenpiteisiin, jotka on päätetty hankkeessa toteuttaa.

7.3. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Lautakunnan tulee seurata asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli talousarviovuoden aikana käy ilmeiseksi, että toimialueelle tai lautakunnalle talousarvion yhteydessä tai muutoin ase-

tettuja tavoitteita ei saavuteta, tulee lautakunnan esittää valtuustolle muutos tavoitteeseen ja sen mahdollinen vaikutus määrärahatarpeeseen ja/tai tuloarvioon.

7.4. Tuloslaskelma

Kaupunginhallituksen on informoitava valtuustoa talousarviovuoden aikana, mikäli toimintakate tai vuosikate on poikkeamassa oleellisesti talousarviossa ennakoidusta.

Mikäli vuosikatteen on syytä arvioida poikkeavan ennakoidusta euromääräisesti enemmän kuin puolen kunnallisveron prosenttiyksikön verran, tulee valtuustolle esittää tarvittavat ehdotukset talousarvion muuttamiseksi.

7.5. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman mukainen käyttöomaisuusinvestointien kokonaismäärä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen antolainojen lisäyksen määrä on sitova.

Rahoituslaskelman mukainen pitkäaikaisen vie-raan pääoman lisäyksen määrä on sitova.

Talousarviolainojen ottamisesta on päätetty hal-lintosäännössä.

7.6. Käyttösuunnitelmat

Lautakunnan on tarvittaessa vahvistettava talous-arvion käyttösuunnitelma, jolla tarkennetaan vas-tualueen määrärahan käyttöä ja tuloarvion saa-vuttamista lautakunnan päättämällä tulosityksikkö-jaotuksella.

Lautakunta päättää talousarvion määrärahojen ja tavoitteiden puitteissa omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä asettaa tarkennetut toiminnalliset ja taloudelliset tulostavoitteet. Lautakunta voi delegoida käyttö-suunnitelman laadinnan osaksi tai kokonaan alai-silleen viran- tai toimenhaltijoille.

7.7. Erityiset rajoitukset

7.7.1. Henkilöstö

Riippumatta em. talousarvion sitovuusohjeista, hallintokunnat eivät saa palkata uutta henkilökun-taa perustamalla uusia toimia ilman kaupungin-hallituksen lupaa.

Kun virka tai toimi jää vapaaksi viran- tai toimen-haltijan siirtyessä eläkkeelle tai muutoin pois kau-pungin palveluksesta, on toimialan tehtävä selvi-tys viran/toimen tehtävistä ja/tai siitä kuinka tehtävät hoidettaisiin, jos vakanssia ei täytettäisi. Kaupunginjohtaja/henkilöstöjohtaja päättää lu-van antamisesta vakanssin täytölle.

7.7.2. Yleishallinto/elinkeinoelämän kehittäminen

Uusien merkittävien yleishallinto/elinkeinoelä-män kehittäminen projektien käynnistämisestä päättää kaupunginhallitus. Toimialojen on ylläpi-

detävä projektisalkkua kaikista merkittävim-mistä hankkeista ja projekteista sekä esiteltävä ne kaupungin johtoryhmässä.

7.7.3. Muut rahoitusmenot

Talusojohtaja voi hyväksyä muihin rahoitusmenoi-hin merkittyä muuta menoa 10 000 euroa, käytet-täväksi katteena vahingoista, varkauksista tms.

johtuviin korvaushankintoihin, joita ei omavas-tuun määrästä johtuen korvata vakuutuksista.

7.7.4. Investoinnit

Investointien ohjeellinen aktivointiraja on 10 000 euroa.

7.7.5. Investointien rahoitusosuudet

Jos investointikohteelle on asetettu rahoitusosuusehto, on tulon saaminen tuloarvion mukaisesti edellytys määrärahan käytölle.

7.8. Raportointi

Lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että em. seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä niiden määrittelyn kehittämiseen ja mittaamiseen.

Talousjohtaja laatii osavuosikatsaukset kausista 1-4 ja 1-8, ja ne annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi talousjohtaja laatii johtoryhmälle kuukausittain (alkaen kaudesta 4) talouskatsauksen talousarvion toteumasta ja tulosennusteesta.

8. LIITTEET

8.1. Tuloslaskelma 2020, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki		Sivu 1
		10.12.2019
Virallinen budjetti	TALOUSARVIO	EUR
Ulkoinen/Sisäinen	01.01.2020 - 31.12.2020	
	Budjetti 2020	
04000001 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI		
TULOSLASKELMA		
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	383.500	
Täydet valtiolta saadut korvaukset	65.100	
Korvaukset kunnilta	868.852	
Korvaukset kuntayhteisöiltä	73.550	
Muut suoritteiden myyntituotot	5.855.000	
Myyntituotot	7.246.002	
Maksutuotot		
Terveystieteiden maksut	1.987.510	
Sosiaalitoimen maksut	6.836.000	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	663.100	
Yhdyskuntapalvelujen maksut	808.700	
Muut palvelumaksut	10.000	
Maksutuotot	10.305.310	
Tuet ja avustukset	2.047.039	
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	3.179.000	
Muut toimintatuotot	919.800	
Muut toimintatuotot	4.098.800	
TOIMINTATUOTOT	23.697.151	
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-48.793.400	
Henkilösivukulut	-13.082.300	
Henkilöstökulut	-61.875.700	
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-31.207.100	
Muiden palvelujen ostot	-27.565.615	
Palvelujen ostot	-58.772.715	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8.665.500	
Avustukset		
Avustukset kotitalouksille	-3.424.650	
Avustukset yhteisöille	-2.474.200	
Avustukset	-5.898.850	
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-3.435.390	
Muut toimintakulut	-225.200	
Muut toimintakulut	-3.660.590	
TOIMINTAKULUT	-138.873.355	
TOIMINTAKATE	-115.176.204	
Verotulot	76.151.000	
Valtionosuudet	45.829.400	
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	630.000	
Muut rahoitustuotot	1.210.000	
Korkokulut	-300.000	
Rahoitustuotot ja -kulut	1.540.000	
VUOSIKATE	8.344.196	
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8.200.000	
Kertaluonteiset poistot	-100.000	
Poistot ja arvonalentumiset	-8.300.000	
TILIKAUDEN TULOS	44.196	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	44.196	

8.2. Käyttötalousosa lautakunnittain 2020, ulkoinen/sisäinen

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 10.12.2019

T A L O U S A R V I O

 Virallinen budjetti
 Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

EUR

 Budjetti
 2020

04000100 Tarkastuslautakunta

TULOSLASKELMA

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Maksetut palkat ja palkkiot -20.000

Palkat ja palkkiot -20.000

Henkilösivukulut

Eläkekulut -200

Muut henkilösivukulut -100

Henkilösivukulut -300

Henkilöstökulut -20.300

Palvelujen ostot

Muiden palvelujen ostot -28.000

Palvelujen ostot -28.000

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -1.400

TOIMINTAKULUT -49.700

TOIMINTAKATE -49.700

Äänekosken kaupunki

Sivu 1

10.12.2019

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

 Budjetti
2020

04000200 Kaupunginhallitus
TULOSLASKELMA
TOIMINTATUOTOT
Myyntituotot

Liiketoiminnan myyntituotot	300.000
Korvaukset kunnilta	113.052
Korvaukset kuntayhteisöiltä	1.500
Muut suoritteiden myyntituotot	97.000

Myyntituotot 511.552
Maksutuotot

Yhdyskuntapalvelujen maksut	230.000
Muut palvelumaksut	10.000

Maksutuotot 240.000
Tuet ja avustukset 1.465.739
Muut toimintatuotot

Vuokratuotot	600.000
Muut toimintatuotot	670.000

Muut toimintatuotot 1.270.000
TOIMINTATUOTOT 3.487.291
TOIMINTAKULUT
Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-5.538.100
Palkat ja palkkiot	-5.538.100
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-1.218.700
Muut henkilösivukulut	-213.100
Henkilösivukulut	-1.431.800

Henkilöstökulut -6.969.900
Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot	-77.300
Muiden palvelujen ostot	-3.520.215

Palvelujen ostot -3.597.515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat -193.100
Avustukset

Avustukset kotitalouksille	-59.400
Avustukset yhteisöille	-1.705.000

Avustukset -1.764.400
Muut toimintakulut

Vuokrat	-94.400
Muut toimintakulut	-24.000

Muut toimintakulut -118.400
TOIMINTAKULUT -12.643.315
TOIMINTAKATE -9.156.024

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 10.12.2019

T A L O U S A R V I O

 Virallinen budjetti
 Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

EUR

	Budjetti 2020
04000300 Perusturvalautakunta	
TUOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Täydet valtiolta saadut korvaukset	65.100
Korvaukset kunnilta	305.500
Korvaukset kuntayhteisöiltä	70.950
Muut suoritteiden myyntituotot	262.600
Myyntituotot	704.150
Maksutuotot	
Terveystieteiden maksut	1.987.510
Sosiaalitoimen maksut	5.928.000
Maksutuotot	7.915.510
Tuet ja avustukset	216.000
Muut toimintatuotot	
Muut toimintatuotot	7.900
Muut toimintatuotot	7.900
TOIMINTATUOTOT	8.843.560
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-21.392.000
Palkat ja palkkiot	-21.392.000
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-5.216.200
Muut henkilösivukulut	-825.700
Henkilösivukulut	-6.041.900
Henkilöstökulut	-27.433.900
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-30.005.400
Muiden palvelujen ostot	-7.665.520
Palvelujen ostot	-37.670.920
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.202.100
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-2.481.150
Avustukset yhteisöille	-35.200
Avustukset	-2.516.350
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-356.790
Muut toimintakulut	-8.400
Muut toimintakulut	-365.190
TOIMINTAKULUT	-70.188.460
TOIMINTAKATE	-61.344.900

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
10.12.2019

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

EUR

	Budjetti 2020
04000400 Kasvun ja oppimisen lautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Korvaukset kunnilta	300.700
Korvaukset kuntayhteisöiltä	1.100
Muut suoritteiden myyntituotot	38.000
Myyntituotot	339.800
Maksutuotot	
Sosiaalitoimen maksut	908.000
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	130.600
Maksutuotot	1.038.600
Tuet ja avustukset	355.300
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	200
Muut toimintatuotot	13.700
Muut toimintatuotot	13.900
TOIMINTATUOTOT	1.747.600
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-17.465.100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	215.000
Palkat ja palkkiot	-17.250.100
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-3.751.100
Muut henkilösivukulut	-654.200
Henkilösivukulut	-4.405.300
Henkilöstökulut	-21.655.400
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-812.900
Muiden palvelujen ostot	-4.401.330
Palvelujen ostot	-5.214.230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-845.700
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-874.100
Avustukset yhteisöille	-214.000
Avustukset	-1.088.100
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-104.400
Muut toimintakulut	-4.000
Muut toimintakulut	-108.400
TOIMINTAKULUT	-28.911.830
TOIMINTAKATE	-27.164.230

Äänekosken kaupunki

 Sivu 1
 10.12.2019

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

	Budjetti 2020
04000700 Tekninen lautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	70.500
Muut suoritteiden myyntituotot	5.438.900
Myyntituotot	5.509.400
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	2.000
Yhdyskuntapalvelujen maksut	340.000
Maksutuotot	342.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	2.572.300
Muut toimintatuotot	203.000
Muut toimintatuotot	2.775.300
TOIMINTATUOTOT	8.626.700
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-2.436.900
Palkat ja palkkiot	-2.436.900
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-547.800
Muut henkilösivukulut	-91.600
Henkilösivukulut	-639.400
Henkilöstökulut	-3.076.300
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-10.522.890
Palvelujen ostot	-10.522.890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.053.600
Avustukset	
Avustukset yhteisöille	-193.000
Avustukset	-193.000
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-2.759.200
Muut toimintakulut	-185.000
Muut toimintakulut	-2.944.200
TOIMINTAKULUT	-21.789.990
TOIMINTAKATE	-13.163.290

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
10.12.2019

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

EUR

	Budjetti 2020
04000500 Vapaa-aikalautakunta	
TULOSLASKELMA	
TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	
Liiketoiminnan myyntituotot	13.000
Korvaukset kunnilta	149.600
Muut suoritteiden myyntituotot	18.500
Myyntituotot	181.100
Maksutuotot	
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	530.500
Maksutuotot	530.500
Tuet ja avustukset	10.000
Muut toimintatuotot	
Vuokratuotot	6.500
Muut toimintatuotot	25.200
Muut toimintatuotot	31.700
TOIMINTATUOTOT	753.300
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.865.200
Palkat ja palkkiot	-1.865.200
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-418.700
Muut henkilösivukulut	-68.700
Henkilösivukulut	-487.400
Henkilöstökulut	-2.352.600
Palvelujen ostot	
Asiakaspalvelujen ostot	-311.500
Muiden palvelujen ostot	-904.640
Palvelujen ostot	-1.216.140
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-355.200
Avustukset	
Avustukset kotitalouksille	-10.000
Avustukset yhteisöille	-327.000
Avustukset	-337.000
Muut toimintakulut	
Vuokrat	-112.500
Muut toimintakulut	-3.800
Muut toimintakulut	-116.300
TOIMINTAKULUT	-4.377.240
TOIMINTAKATE	-3.623.940

Äänekosken kaupunki

Sivu 1
10.12.2019

T A L O U S A R V I O

Virallinen budjetti

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2020 - 31.12.2020

Budjetti
2020

04000800 Ympäristölautakunta

TULOSLASKELMA

TOIMINTATUOTOT

Maksutuotot

Yhdyskuntapalvelujen maksut 238.700

Maksutuotot 238.700

TOIMINTATUOTOT 238.700

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Maksetut palkat ja palkkiot -291.100

Palkat ja palkkiot -291.100

Henkilösivukulut

Eläkekulut -65.400

Muut henkilösivukulut -10.800

Henkilösivukulut -76.200

Henkilöstökulut -367.300

Palvelujen ostot

Muiden palvelujen ostot -523.020

Palvelujen ostot -523.020

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -14.400

Muut toimintakulut

Vuokrat -8.100

Muut toimintakulut -8.100

TOIMINTAKULUT -912.820

TOIMINTAKATE -674.120